

Huiskamer van de Lage Landen 2019

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Annemie en Rein De vrijzinnige Pelgrims Periode 5 april – 19 april van harte welkom in het

Vandaag 5 april gaan we van start. 7 graden en stort-buien !!

Afgelopen maandag 1 april in Santiago aangekomen. Overnachting in San Martin Pinario. Na het ontbijt, naar het appartement, kennis maken met Jesus en zijn vrouw en daarna snel aan de slag.

Al snel zijn alle dozen uitgepakt, de was gedaan, alle spullen nagekeken en event aangevuld enz enz enz.

Om 12:30 zijn we zover klaar dat we nog even naar de markt kunnen. We koken zoveel mogelijk zelf.

Mislukt, we kunnen niet alle ingrediënten vinden, dus gaan we samen met Monique een hapje eten. Ook gezellig!!

De volgende dagen staan in het teken van nog meer opruimen, alles een plaatsje geven, voorstellen aan de mensen waar we mee te maken krijgen en nog meer boodschappen doen.

Donderdag hadden we een beetje vakantie, en hebben daar dan ook echt een rustdag van gemaakt.

Dat kon ook niet anders, het was hondenweer, en je kon eigenlijk ook nergens heen. Dat was dan weer jammer. 's avonds samen met Monique nog gegeten in een tapasbar als afscheid.

We zijn daarbij wel tot bijna onze huid nat geworden en soppen in onze schoenen. Ik zeg altijd dat ik gekke Henkie niet ben, maar het begint er wel op te lijken. Het toekomstige weer voorspeld niet veel goeds.

Maar ook dat komt goed.

We hebben inmiddels plu's e.d. genoeg. Op dit moment zit ik nog met plastic zakjes om mijn voeten in m'n schoenen.

Nou lieve pelgrims, we zijn er klaar voor. KOMT U MAAR!!!!

Vanmorgen om 8:30 stonden we aan de deur samen met Monique die nog graag mee wilde openen voordat ze weer terugvliegt naar Nederland. We drinken nog een kopje koffie, en om 10:30 uur moet Monique weg om haar bus te halen.

Om 13:15 komen de 2 eerste pelgrims binnen 2 dames die een stuk van de Frances hebben gelopen.

Om 14:10 uur volgen er nog 2, een man en een vrouw.

Deze vrouw heeft meegedaan aan het programma:

Laat mij maar lopen. De eerste BN-er dus, daar moet ze hartelijk om lachen.

Het is nu bijna 16:00 uur en eerlijk gezegd verwachten we niemand meer. Er heerst nog veel rust in Santiago.

Zaterdag 6 april 7 graden en flinke regenbuien.

Vanmorgen om 10:30 komen 2 broers binnen, 1 daarvan komt hier voor de 4e keer hier, via de route Frances, gefietst en gelopen.

Het wordt hier inmiddels wat warmer. Het is erg koud in de Huiskamer omdat de verwarming is uitgevallen. Er is een kacheltje gebracht. De monteur komt eraan is ons gisteren beloofd, maar met een weekend in het verschiet verwachten wij voorlopig geen reparatie.

Zondag 7 april 7/11 graden regelmatig regenbuien

Vanmorgen was het voor de verandering droog, maar in de loop van de dag gaat het toch weer regenen, maar niet meer zo'n hoosbuien zoals afgelopen dagen. Het wordt al beter.

Voor de middag doden we onze tijd met Nederlandse tv. Eigen Laptop mee.

Om 14:00 uur komen er 3 pelgrims binnen, waarvan eentje perfect Nederlands praat, maar van oorsprong Duitse is.

De 2 mannen die met haar zijn meegekomen zijn Duits en Italiaans.

Ze zijn elkaar onderweg tegengekomen en hebben een hele fijne tijd deels met en zonder elkaar, maar hadden afgesproken samen aan te komen. Een gezellig groepje mensen.

Ze hebben genoten van de koffie met koekje. We wanen ons even op de Camino, en vooral ik spreek alle talen door elkaar, maar ze begrijpen zoals altijd wat ik bedoel. Haha.

Om 15:00 uur komt Cees uit Bloemendaal die ook heeft gehospitaliseerd in Roncesvalles. Heeft de la Plata, en vanuit Ferrol gelopen. Het was een beetje verwarrend of dat ook dit jaar was??

Is door Ton Janssen doorgestuurd naar de Huiskamer.

Heeft als eerste in de Libro D'Oro geschreven, maar vond dat Rein deze periode zelf moest openen. Dat heeft hij ook gedaan met een tekeningetje.

Tot nu toe heeft Rein iedereen een kaart (Tekening) uit laten zoeken en geeft hen dat Cadeau. Iedereen vindt dat leuk.

Even later komt Helena. Zij heeft gelopen vanaf Porto, een hele fijne tijd gehad. Maar ze is moe en komt vooral even uitrusten.

Het is nu 16:30 uur en vanaf 14:00 uur is het snel gegaan. Al met al een gezellige dag.

Maandag 8 april 6/12 graden, nat en koud

's Morgens gaat het wel, een waterig zonnetje. Maar in de middag wordt het weer bar en boos. Halen en brengen zullen we maar zeggen. Rein maakt vanachter het raam een hele mooie tekening van de Franciscus kerk, die je vanaf hier mooi kunt zien.

Het is nog steeds erg rustig hier. Er komen steeds meer pelgrims, maar niet veel

Nederlandstaligen.

In de middag wordt het beter.

Tussen 14:30 en 17:00 uur hebben we 5 pelgrims mogen ontvangen waarvan 4 Belgische. Met een van de Belgische dames blijken we twee gemeenschappelijke vrienden te hebben. 2 Nederlanders waar ze op weg naar Santiago mee gelopen had.

De ene was Adri, die samen met ons in Vessem voorlichting geeft, de andere was een goede kennis van ons.

Was, omdat Maria vorig jaar is overleden, en dat hebben we haar verteld. Daar schrok ze natuurlijk van en we hebben het er nog even met haar over gehad.

We koken zelf en hebben heerlijk gegeten. Omdat het redelijk laat was en nog boodschappen moesten doen hebben we een eenvoudig menu. 1 kop bouillon, gebakken tomaten met brood, Griekse yoghurt na.

Opruimen en op naar de Carrefour, een grote Supermarkt waar je bijna alles kunt krijgen, zelfs Wasa. Ingeslagen voor de eerste 2 dagen. Onderweg nog even een foto gemaakt bij de 2 Maria's, als daar 2 Belgische jongedames aankomen en voorstellen om van ons samen met de Maria's een foto te maken. Als we vertellen wat we hier doen beloven ze morgen op de koffie te komen. Ze komen dan allemaal tegelijk!! Ze zijn met 18 personen en 6 leraren. We stellen voor om dan maar niet allemaal tegelijk te komen. Dat kan er niet in. Dan maar in groepjes.

We zijn benieuwd, dan krijgen we het echt druk! Leuk! We zien het wel.

Dinsdag 9 April 5/10 graden, Veel weinig of geen regen.

Vandaag is het héél erg rustig.

3 pelgrims, allemaal van uit Porto. Het is bij iedereen voorspoedig gegaan. Ze komen alle drie recht van de Camino, waren nog niet eerder hier, dus moe. Geen bijzonderheden.

Woensdag 10 April 3/14 graden er word vandaag weinig regen verwacht. Er is hoop.

Vandaag worden de kussens van de bank in het appartement door Jesus en zijn zoon opgehaald en voorzien van nieuwe vulling. Vandaar dat Rein deze morgen alleen gaat, en ik intussen wat huishoudelijke klusjes doe, intussen wachtend op beide mannen.

Om 9:30 uur komen ze de kussens ophalen, en ze beloven dat ze om 17:00 uur weer hernieuwd terug zijn. Wat zullen we lekker zitten vanavond.

Op het Pelgrimsbureau zie ik Frans weer en hij vertelde me dat hij al op de koffie is geweest bij Rein, en dat het druk is boven met een hele groep Belgische mensen.

Dan zal ik maar eens snel gaan helpen. Als ik boven kom is het verdacht stil, en inderdaad ze zijn alweer weg.

Ze waren met 5 studenten, en 1 leider, een priester van 45 jaar oud. De rest was allemaal onder de 30.

Vertrokken in Sarria. De hele groep bestond uit 18 studenten en 6 leiders

Het is nu bijna 12 uur, en ik ben benieuwd wat de dag verder nog zal brengen.

Ik heb geprobeerd wat pelgrims van de weg te plukken, maar ze willen niet!!

Bij gebrek aan beter ga ik straks maar een bolletje wol kopen, MUTS BREIEN.

Om 12:30 uur krijgen we bezoek van 2 pelgrims. 1 Nederlander samen met een Duitser die hij onderweg heeft ontmoet.

Na een kopje koffie met het gebruikelijke koekje gaat de Duitse vriend verder en nemen ze afscheid van elkaar waarbij ze het allebei duidelijk moeilijk hebben.

Ik voel me even een beetje ongemakkelijk. De Nederlander (een grote gespierde man) verontschuldigd zich en zegt dat hij niet van afscheid nemen houdt. We stellen hem gerust, wij ook niet.

We bieden hem nog een kop koffie aan, waar hij dankbaar gebruik van maakt. Intussen

verteld hij dat hij de tijd moet doden tot 18:00 uur. Dan gaat hij met de Nachtbus naar Irun waar Noorse vrienden (Moeder en Dochter) op hem wachten om samen de route del Norte te gaan lopen. Daarna pakt hij ook nog even Finistère en Muxia mee en dan naar huis, en zoals hij zelf zegt, stopt hij met lopen van Pelgrimstochten. Ik moet het nog zien. De reden voor zijn Pelgrimstocht was het overlijden van zijn Moeder. Hij wil het er verder niet over hebben, maar heeft het zichtbaar moeilijk. Deze man zeult een groot verdriet met zich mee.

Na 3 koppen koffie, wat informatie over een goed restaurant een leuke spotprent van Rein, enz. maken we een mooie foto van hem. Dat mag.

Als hij afscheid neemt van ons is het 14:30 uur, hij vond het fantastisch hier en houdt weer niet van afscheid nemen. Hij heeft weer 2 vrienden gemaakt zegt hij. Toch altijd weer mooi dat je zoveel voor iemand kunt betekenen.

Nu eerst eten, nog geen tijd voor gehad. Om 17:00 uur ruimen we op en sluiten alles af, melden ons bij de beveiliging, nog een boodschap en daarna zakken we heerlijk achterover in onze vernieuwde kussens.

Volgens mij is het van dat memory schuim, dus hoogstwaarschijnlijk passen alleen onze billen erin.!!

Pech voor jullie.

Huiskamer van
de Lage Landen

Donderdag 11 April   3/14 graden, met zon is beloofd.

Om 9 uur komen we binnen in de Huiskamer en het eerste wat ons opvalt zijn 1 hele en een halve kop koffie die nog op tafel staan.

Wij weten toch zeker dat we gisteren alles hebben opgeruimd. Hopelijk komen we nog achter dit raadsel.

Om een uur of 11 gaat Rein even buiten tekenen, de zon schijnt, er is hier niets te doen, dus nu profiteren.

Hij heeft niet veel kunnen doen, is aan de praat geraakt met een man die uit een gevaarlijk gebied is geëmigreerd, en nu in Souresse een restaurant en bakkerij gaat beginnen dat in de zomer zal worden geopend. Hij had de behoefte om zijn verhaal te vertellen.

Dus Rein heeft gewoon in de buitendienst gezeten. (halve tekening gemaakt)

Om 13:15 komt er een jonge vrouw binnen, ze zijn met een groep vanuit Santiago naar Finistère en Muxia gelopen, heeft haar koffie opgedronken en haar groep weer opgezocht. Even later komt er een echtpaar binnen uit Nistelrode. Dat is ook Brabant, dus dat praat gemakkelijk.

Zij zijn vertrokken uit Sagres, het zuidelijkste puntje van Portugal, daarna via de kustroute Vicentina, een vissersroute die in het begin langs de kliffen loopt en daarna meer naar het binnenland.

Volgens dit echtpaar zeer de moeite waard.

Even opgezocht en het ziet er inderdaad fantastisch uit.

Zover van huis komen ze ook nog een bekende tegen die bezig is met een "off road tocht" met een aantal motorrijders.

En dat was het weer voor vandaag. Als we naar het appartement gaan, vraagt de beveiliging of er in de ochtend niets is opgevallen.

Ja, en we vertellen van de kopjes koffie. Hij vertelde, dat toen hij ging sluiten, een Nederlandse pelgrim helemaal alleen aan de koffie zat!? De beveiliging heeft hem vriendelijk maar beslist "uitgelaten".

Raadsel opgelost. Maar eigenlijk willen we wel weten, WIE.

Is dat iemand geweest die bekend is met de Huiskamer, of gewoon een erg vrijpostig persoon. We zullen het waarschijnlijk nooit weten.

Vrijdag 12-4-2019

7/18 graden GEEN NEERSLAG Yes!!

Het is zoals beloofd een hele mooie dag geworden. Rein gaat om 12:00 naar buiten om een mooie tekening te maken. Ben benieuwd of hij even ongestoord kan tekenen??

Als hij een half uurtje weg is komt de eerste pelgrim. Ik ken hem ergens van, en vraag of dat kan. Hij zegt een hele tijd in Vessem voorlichting te hebben gegeven. Ohh, wij ook. Door zijn baard herken ik hem niet, het staat hem goed. Zijn naam is Ludo Jansen. Leuk, we hadden elkaar genoeg te vertellen, en nieuwtjes uit te wisselen.

Als Rein terug is, ga ik even een uurtje naar de stad, ik wil nog graag wat kopen voor onze kleinkinderen, een leuke pin of zo.

Het is prachtig weer, en de terrassen lopen vol. Onderweg bedenk ik dat we vandaag uit eten moeten gaan in plaats van het weekend. Nu hebben we in elk geval de kans om een terrasje te pikken, morgen gaat het weer regenen. Profiteren dus.

Om 16:00 uur gaan we maar alvast opruimen, maar er komen opeens 6 pelgrims, in setjes van 2 binnen. Het lijkt wel een invasie. Dit zijn we niet gewend. Het wordt ontzettend gezellig, met koffie hee en koek natuurlijk. 1 pelgrim moet nog vertrekken, en gaat naar Finistère, Muxia, dat is er steeds niet van gekomen. Hij heeft een week uitgetrokken voor de reis, deze kleine Camino en de reis terug. Hij heeft zijn Hospita bij, een Spaanse dame die hij ooit onderweg ontmoet heeft. Zij woont in Santiago en vrienden en bekenden mogen bij haar slapen. Mooi geregeld.

Als we klaar zijn gaan we eerst onze spullen naar "huis" brengen, dan een terrasje pikken, de kunstenaar (op aandringen van Monique) opgezocht. Het was zeer zeker de moeite waard. Daar gaan we nog eens terug om een leuk cadeautje mee te nemen.

Heerlijk gegeten bij Casa Manolo, waar we nog 2 pelgrims ontmoetten die vanmiddag bij ons waren. Zij vonden de Huiskamer geweldig en bedanken ons nogmaals uitbundig. We wisselen nog wat tips uit, en gaan dan buiten kijken wat er te doen is. Veel getrommel en muziek.

Onze eerste kennismaking met Semana Santa. Ontzettend indrukwekkend.

We moeten gaan, omdat we allebei nodig moeten, en als we dan het plein oversteken horen we de Tuna de Derecho spelen. Toch nog even geluisterd, daar word je helemaal vrolijk van. Nu moeten we echt gaan, het is bijna 23:00 uur als we weer thuis zijn.

**Zaterdag 13 April
bewolkt.**

11/16 graden, het is zacht buiten. Overwegend

Vandaag zijn er 4 nieuwe Pelgrims aangekomen, en 2 terugkomers die een lekkere taart hebben meegebracht.

Een vrouwelijke pelgrim is gestart in Porto samen met haar hondje Beer, een kleine teckel, die overigens ook op de Compostella werd vermeld.

Haar vriendin is aangesloten in Redondela.

De laatste, een man is gestart in Bilbao, en bij Oviedo op de bus gestapt, bang voor blessures onderweg op het ruige stuk van de Primitivo. In Lugo is hij weer uitgestapt, de stad bekeken en de rest gelopen naar Santiago de Compostela.

Zondag 14 April

13/18 graden, enkele buien.

Tom komt als eerste aan om ongeveer 12:00 uur. Hij is een Belgische pelgrim uit Mol die van uit Meerhout is komen fietsen en heeft er 18 dagen over gedaan. Dat is een héle snelle!!!

Daarna komen 2 pelgrims een Nederlander en een Zwitser, daarna Geert en Eveline 2 Belgische pelgrims komen net op tijd om 6 Koreanen te laten zien wat wij hier precies doen.

Even voor Geert en Eveline klopt er een Koreaanse man bij ons aan, en vraagt of wij het Pelgrimsbureau zijn. Wij sturen hem naar beneden.

Daar moet U zijn Meneer. Even later komt hij met een hele delegatie naar boven. Met zes personen.

Een Mevrouwje neemt het voortouw en laat zich niet afschepen. Ze wil hier graag een keer rondkijken. Ja dat mag wel, maar daar heb je niets aan, wij zijn er voor Nederlandstalige mensen.

Uiteindelijk staan ze binnen, we laten hen zitten, geven hen koffie en een Hollands koekje.

We krijgen een soort kruisverhoor, daarna willen ze weten waarom de pelgrims hier komen.

Rein legt het hen in zijn beste Engels zoveel mogelijk uit, wat hem goed afgaat. Ze zijn dankbaar voor de uitleg en onze gastvrijheid (min of meer afgedwongen, dat wel) en bieden ons een cadeau aan. Een tasje met daarin: een boek met info over de Koreaanse pelgrim??

Of de organisatie?? Een usb stick met info, 2 balpennen en een dameshorloge. Cadeau uitpakkt, leuk klokje, en het komt heel goed uit. Mijn oplader van mijn horloge heb ik verloren, dus!!

Dan komen net op tijd de 2 Belgische Pelgrims binnen, waardoor ze zien wat hier nu precies de bedoeling is in deze Huiskamer. Zij spreken ook goed Engels, dus er wordt van hen ook enige uitleg verwacht. Ze nemen na 45 min weer vriendelijk afscheid, en hebben wij nog even tijd om met onze Belgische gasten te praten.

Als ik er later over nadenk, klopt er iets niet. Het was een delegatie Koreanen die Koreaanse pelgrims in Korea begeleid (wat wij uiteindelijk begrepen), en hier informatie wilde hebben, hoe ze dat het beste konden doen.

Misschien hadden ze wel een afspraak met Montse of Susanne en berust alles op een misverstand qua tijd. Het is per slot van rekening zondag en er werkt nu niemand.

Zo meteen ga ik even overleggen met Susanne, en geef ik het hele pakket aan hen. Jammer van het klokje, maar ik heb daar geen recht op. Ondanks het aandringen van de Koreaanse mevrouw. De rest van de spullen hebben we ook niets aan.

Hé hé, wat een dag. Inmiddels is het 17:30 uur, we gaan naar huis en laten de afwas staan tot morgen.

Maandag 15 April

7/14 graden, koud en nat

Vanmorgen om 10:30 onze jongste pelgrim (14) en zijn Moeder op de koffie gehad. Beide een mooie tocht gehad. Hun reden om te gaan wandelen was: om even zichzelf te kunnen zijn.

Haar man en oudste zoon zijn beide autistisch en thuis moet alles volgens een bepaald stramien, dat konden ze op de Camino loslaten en dat is hen goed bevallen.

De volgende 2 Pelgrims hebben elkaar pas 1 dag eerder leren kennen. Zij is Nederlandse en hij een dertiger uit Duitsland. Beide geblesseerd, en allebei een stukje met de bus gedaan en zo word je dan vanzelf maatjes. De lamme helpt de blinde zullen we maar zeggen.

Verbroedering.

De laatste van vandaag is een Nederlandse wandelaar, die al vele Camino's heeft gewandeld, deze keer een kleintje heeft genomen, vanaf Ferrol, dan even op de koffie in de Huiskamer, en weer verder naar Finistère.

Dat was het weer voor vandaag, wat de Pelgrims betreft. Voor Rein (en mij) is het een

heuglijke dag. Hij heeft toestemming van Don Segundo om te Exponeren in San Martin Pinario. Nog even een duidelijke afspraak maken met Dña. Carmen.

Dinsdag 16 April

8/18 graden, Hoera de Zon heeft ons gevonden!!!

Om 11:00 uur heeft Rein een afspraak met Dña. Carmen (Uitspraak Donja Carmen) We weten niet wat Donja nu precies betekend in de Spaanse kerk, maar Rein denkt dat de Don een Deken is, en waarschijnlijk is de Donja dan het laken!! Hahaha. Grapje!!

Tussen 10 en 11 uur komen de eerste pelgrims binnen, 2 Nederlandse mannen, zij hebben de route vanaf Ferrol gedaan en vonden deze een beetje tegenvallen. d.w.z., ze hadden gedacht dat deze route wat vlakker zou zijn, maar het was regelmatig flink klimmen. Maar zoals bij iedereen kunnen ze daar nu om lachen en hebben een fantastische tocht gehad. Er komt een jonge Belgische vrouw binnen, zij kwam op de fiets en komt net uit de kerk, waar ze mee heeft gezongen met het lied Ultreia en dat lied blijft in haar hoofd hangen. Ik weet niet meer of dat in of buiten de kerk werd gezongen?? Zij vraagt of iemand van de mensen die hier zijn het lied kent. We weten wel waar het overgaat, maar niemand kent de tekst, waarop zij spontaan het lied aanheft. Het is jammer dat ik geen foto heb kunnen maken van de gezichtsuitdrukking van beide mannen. Dit bleef nog net in de plooi!! Deze vrouw had ook een reden om te gaan fietsen, een paar jaar geleden genezen van borstkanker, heeft zich een lange weg terug gevochten, en deze prestatie kunnen leveren. Dankbaar!! Daarna weer 2 Nederlandse mannen, en een jonge Duitse vrouw, uit Oost-Berlijn.

Haar tocht en van een van de mannen was erg emotioneel geweest, maar het was goed zo. De andere man hield het clubje waarschijnlijk een beetje op aarde. Hij had veel ervaring op de Camino, en samen met zijn vrouw waren ze de beste vrienden van Fernanda. Iedereen die de route van Porto gelopen heeft kent haar en haar Refugio Casa Fernanda. Fantastische vrouw, of eigenlijk moet ik zeggen gezin, want iedereen helpt mee. Inmiddels is Rein terug met de mededeling dat de Expositie door kan gaan. Het gaat van start in het voorjaar van 2020 van begin April tot eind Oktober, het hele seizoen dus. In Hoera- stemming gaan we weer verder. Maar het gaat niet om ons maar om de pelgrims. Ook zij zijn belangstellend. Terug naar de orde van de dag.

Tussen 1 en half 2 komen nog 2 pelgrims. 2 Nederlanders waarvan een man die onderweg meemaakte dat iemand zomaar spontaan in huilen uitbarstte, hij verstond haar niet, wist dus niet waar het over ging, en haar een beetje onhandig heeft getroost tot het over was. Voelde zich daardoor een beetje opgelaten.

De Nederlandse vrouw die de rij sloot had een heerlijke tocht gehad, en verder geen bijzonderheden dan het weer, de vriendelijke mensen onderweg, en de lekkere koffie en koek bij ons. Inmiddels is het gemiddelde een beetje opgekrikt.

Woensdag 17 April

7/16 graden, overwegend bewolkt met buien.

Om 10:00 uur onze eerste pelgrim. Zo te horen een Vlaming, maar hij is van oorsprong Frans en spreekt in elk geval vloeiend Nederlands. Dit is de eerste pelgrim die een uitnodiging bij zich heeft voor de Lunch in het Parador. Hij begrijpt de uitnodiging niet, en laat hem lezen. Als ik vertel dat hij is uitgenodigd voor een gratis Lunch, en waar, is het eerste wat hij zegt, O jee, ik heb mijn strik niet bij. Ik leg hem uit waar hij moet zijn en waarom dat is, vind hij het geweldig.

Vandaag verwachten we Frank Soetens, en daarna nog ongeveer 1,5 dag in de Huiskamer en dan zijn wij hier alweer klaar. Het aftellen is begonnen. Het is even stil in de Huiskamer, totdat er een Belgische moeder binnenkomt met haar 4 kinderen. Kinderen van 19,17,11,10. Ze zijn vanuit Porto gestapt zoals de Belgen dat zeggen. We hebben begrepen dat

wandelen rustig aan is, stappen is in marstempo en lopen zoals wij dat zeggen is hard lopen. We hebben wat gepraat met elkaar, en dan komt een van onze toekomstige vrijwilliger binnen met haar wandelmaatje uit Amerika. Deze man is 83 jaar en loopt met haar 2 x een kleine Camino. Wij hopen alleen al dat we deze leeftijd halen. Als het Belgische gezin weggaat en al halfweg op de trap zijn, vraag ik of ze aub even terug willen komen voor een foto. Er moet nog een en ander op Facebook, en dat vergeet ik graag! Er zijn 8 Pelgrims geweest, het aantal is verdubbeld met de eerste dagen.

De vrijwilligers heten pelgrims

Donderdag 18 April

9/17 graden overwegend bewolkt.

Vandaag blijf de eerste uren thuis. Er moet gepoetst en gewassen worden, vanavond onze koffertjes inpakken, morgen de nieuwe vrijwilligers wegwijs maken en dan zit het erop. Het was weer leuk. Iets te rustig, en iets te koud. Maar het is goed zo, ook een kleine Camino.

Ik ben net klaar in het appartement, en sta klaar om te gaan, als Rein belt. Hij is net alleen. Er waren 10 Pelgrims op de koffie geweest. Geweldig toch. Hij vindt het ook niet erg, kon het wel af zei hij.

We zitten net aan een kopje koffie, ook voor onszelf, komt Mariam binnen met een Duitse pelgrim, zij is onze opvolgster. Zij komt ook vanuit Porto. Deze route word heel veel gelopen. De 2 Pelgrims die nog binnen zitten, en Mariam kennen elkaar van de Camino. Een hartelijke ontvangst volgt.

Mariam gaat een sigaretje roken en brengt nog een Duitse Pelgrim mee die zij ook op de Camino heeft leren kennen.

Als ze weg gaat verteld deze Duitse Pelgrim dat ze lid gaat worden van het genootschap en zich op gaat geven voor de Duitse Huiskamer. Mooi toch.

Ik ben bijna klaar met mijn verslag als Willem, ook onze opvolger samen met Mariam!

Zo, in elk geval al met beide mensen kennis gemaakt.

Adios maar weer.

Vrijdag 19 April

Eindelijk prachtig weer.

Het is vandaag afscheid nemen van de huiskamer. Onze taak zit erop. Met Mariam heb ik wel wat overeenkomsten. We maken allebei muziek, zijn beide creatief en ons beroep is ook hetzelfde. Beide zijn we pedicure en hebben ook wat met huidverzorging.

Nog een mooi verhaal, als ik Mariam de weg heb gewezen naar het Appartement, en we daarvan terugkomen, vinden we een paar goede wandelstokken, die ze ook meeneemt. Een paar jaar geleden heeft ze zelf haar wandelstokken in Roncesvalles achtergelaten, en daar had ze spijt van gekregen. Nu vindt ze weer nieuwe stokken terug. Zo zie je maar weer, de stokken hoeft je niet te zoeken, die komen naar je toe.

Verder heb ik alles zo goed mogelijk overgedragen. Op 20-4-2019 heb ik nog 300,- gepind en aan hen afgedragen voor de kas.

20-4-2019, nog even kasboek bijgewerkt, en dagboek afgesloten.

Huiskamer van
de Lage Landen

**De vrijwilligers heten pelgrims
van harte welkom in het
pelgrimsbureau.**

Rúa Carretas 33 - 1e etage

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Mariam en Willem De vrijgezottenpelgrims van harte welkom in het

19 april

Na de nodige uitleg, aanwijzingen, kennismakingen en andere toelichting door Annemie en Rein op het reilen en zeilen in de Huiskamer, zijn Mariam en ik op eigen benen verder gegaan. De eerste dag kwamen er negen bezoekers langs om te genieten van een kopje koffie met een stuk Santiago taart. Wij konden direct al twee pelgrims behulpzaam zijn bij het verkrijgen van een bewijs van het bezoek aan het graf van de apostel, omdat zij geen compostela kregen. In het Pelgrimsbureau was men van oordeel dat zij niet de goede route hadden gelopen in de laatste 100 kilometer. Maar Susanne gaf hen op ons verzoek dit bewijs. De mannen vonden het wat vreemd, maar omdat zij voor zichzelf weten hoeveel zij gelopen hadden, was het geen onoverkomelijke teleurstelling. Ook waren er een paar terugkomers die zich kennelijk thuis voelden in de sfeer van de huiskamer. Vandaag zijn er ook de nodige nieuwe dingen aangeleverd door Soetens, als daar zijn goede koffiepads, een nieuw vloerkleed en een poster met de namen en foto's van de gastheren en – vrouwen.

20 april

Vandaag stonden we voor het eerst op eigen benen. De dag begon met een paar bezoekers die gisteren te laat kwamen. Gespreid over de dag kwamen er totaal ongeveer 15 mensen een kop koffie of theedrinken. Opvallend is het grote aantal Belgen. De oudste bezoeker was 84 jaar en was redelijk gehavend door een val: geschamd en blauw gezicht en een gebroken pols. Maar niet zeuren en gewoon doorgaan. Ook waren er een paar jongeren van onder de 20 jaar te gast. Zij waren goed te spreken over hun prestaties. De totale drukte bij het bureau bleef doorgaan, maar er waren nu meer mensen die de compostelas uitgaven en zo de doorloop bevorderden.

21 april

Het was vandaag een rustige dag. Hoewel de drukte beneden onverminderd doorging. Gelukkig voor de pelgrims waren er ongeveer 12 tot 14 mensen aan de balie werkzaam om iedereen zijn/haar compostela te overhandigen. Maar in de loop van de middag namen de aantallen ook hier af. Het gaf ons de gelegenheid om zo nu en dan even naar buiten te gaan of, zoals vanmorgen, naar de mis in de kapel. Daarin ging voor een Engelstalige bisschop, die zodoende wat makkelijker te begrijpen was dan een Spaanstalige. In de wandelgangen kwam ons het verhaal ter ore dat er op de begane grond een nieuwe recreatieruimte komt die voorzien is van wifi.

22 april

De Paasdagen zijn voorbij en de drukte neemt af. Het overgrote deel van degenen die aankomen zijn van Spaanse origine. Toch lopen en fietsen er Nederlanders en Belgen tussendoor, en die weten ons toch te vinden. Hoewel wij regelmatig te horen krijgen dat zij dat lastig vinden. Misschien moet er over nagedacht worden om de aanwijzing hier wat te vereenvoudigen. De weersomstandigheden slaan op dit moment wat om. Was het de afgelopen dagen prettig voorjaarsweer, de kou valt wat in en er is regen op komst. Gelukkig hebben Rein en Annemie voor prima paraplu's gezorgd, maar hopen we die zo min mogelijk nodig te hebben. Hadden we gisteren slechts vier bezoekers, waren dat er vandaag zeven. En iedereen is tevreden met de ontvangst en de kop koffie of thee met koekje.

23 april

Het weer is omgeslagen! Regen en 's morgens maar een graad of 8. Gelukkig droogt het wat en gaat de temperatuur ook iets omhoog. Niettemin komen de mensen nat en koud binnen en treffen hier de warmte van het elektrische kacheltje, en samen met een kop warme koffie montert iedereen op. Hoewel niet iedereen: een mevrouw was erg ontevreden over het gedrag van een hospitalera in Albergue de Valga (0034 638943271) die haar en haar man nogal onhebbelijk bejegend had. Veel meer dan de klacht aanhoren konden wij ook niet, maar alleen het feit dat zij haar verhaal kwijt kon loste al veel op. Iedereen is verschillend en dat maakt het zo boeiend om de verhalen aan te horen.

Zoals als de jonge vrouw van 18 wier ouders het maar moeilijk vonden om haar te laten gaan. Toch heeft zij voet bij stuk gehouden en is gegaan. En nu wilde haar moeder haar komen ophalen uit Santiago. Het was echter lastig om een datum te bepalen en daarom was zij er niet. Maar toch was de knop bij de ouders kennelijk omgegaan ten voordele van de dochter. Het is ook opvallend dat de Huiskamers van de andere landen nog niet open zijn en daardoor sommige Duitsers hun weg naar onze Huiskamer weten te vinden. Zo kwam het dat er vandaag 10 mensen binnen kwamen, een paar op herhaling waren en nog een paar alleen even om de hoek hebben gekeken en een andere keer wat langer komen.

24 april

Regen en kou beheersen de stad en omgeving. Iedereen komt verkleumd binnen en is blij met ons kacheltje en de kop koffie of thee met een madeleine erbij. We gaan proberen voor koningsdag een leuk gebakje op de kop te tikken. We vertegenwoordigen per slot ons koninkrijk en eren volgens ons volkslied de koning van Hispanje. Dan mag het ook wat meer zijn die dag. Via Frank Soetens was er onder andere een poster binnengekomen met de foto van alle gastvrouwen en -heren voor dit seizoen. We hadden al geprobeerd die op de muur te plakken, maar dat is toen fout afgelopen. Dankzij de onvolprezen Susanne kregen we de beschikking over beter plakmateriaal zodat de poster nu in volle pracht en praal aan de muur hangt. Vanmorgen kwam Catharine even binnenlopen. Zij is van de Camino Companions en

is aanspreekbaar wanneer er vragen of situaties rond spiritualiteit tevoorschijn komen. Zij spreekt heel goed Engels en is erg aardig. De pelgrims beginnen ons te vinden en zo kwamen er 14 langs voor een luisterend oor, sommigen waren voor de eerste keer op de camino, anderen waren echte routiniers die er al een of meer op hun naam hebben staan. Over het algemeen is iedereen erg tevreden met de ontvangst en soms blij eindelijk weer eens gewoon Nederlands te kunnen praten.

25 april

De drukte wordt wat minder, en vrijwel de hele dag is het uitgesproken stil in de Huiskamer. Behalve een jonge Canadese vrouw komt er tot 15.00 uur niemand binnen om zijn/haar verhaal te vertellen onder het genot van koffie of thee. Maar dan zijn daar toch nog een terugkomer en drie andere pelgrims die ons weten te vinden en voor wie we toch nog iets kunnen betekenen. Misschien komt het ook omdat er op donderdag een rechtstreekse vlucht van Santiago naar Amsterdam is waardoor de Nederlandse populatie afnam. Hoe het ook zij, het is altijd nuttig dat we er zijn.

26 april

Nu het in de loop van de dag heel druk geworden is, lijkt het erop dat gisteren door het slechte weer velen binnen gebleven zijn en nu loskomen richting Santiago. Het is beneden net een Efteling attractie waar nog net niet langs de rijen de wachttijd tot de balie staat vermeld. En tussen die wachtenden stonden dus ook een aantal Nederlanders die voor een kop koffie naar boven kwamen. Veruit de meesten zijn Spanjaarden. De komende dagen wordt het weer beter en voor iedereen aangenamer om te lopen, fietsen of gewoon in de stad te ontspannen. Wij zijn er elke dag klaar voor om de opvang van Nederlanders en Belgen, maar ook andere nationaliteiten te verzorgen.

27 april

Koningsdag!! Met oranje linten, mandarijnen en oranje vlaggetjes op de koeken heeft Mariam de Huiskamer wat opgevrolijkt. Onze eerste bezoeker kwam met de rollator richting de trap, waar ik gelukkig even stond te kijken naar het gebeuren. Zo kon zij met twee handen aan leuning en tegen de muur de trap beklimmen en stond de rollator al boven op haar te wachten. De lift was buiten gebruik. Zij was een van de eerste leden van het genootschap en liet dat aan alle kanten merken "zonder de aandacht daarop te willen vestigen, hoor".

Verder kwam er nog een aardig aantal binnen, ieder met een eigen verhaal. Dikwijls boeiend, soms met details die een vrijwilliger liever bespaard blijven. Beneden blijft het onverminderd druk. Er stond vanmorgen ook een extra beveiliging die iedereen naar de credencial vroeg. Was dit een prikactie van de Spaanse overheid om de veiligheid van de bezoekers te waarborgen? Er zijn per slot vorige week genoeg rampen gebeurd om hier aandacht aan te besteden. Het weer wordt nu wat beter, en dat zal zijn uitwerking niet missen op het aantal bezoekers van het bureau.

28 april

Het was vanmorgen al vroeg heel druk voor het verkrijgen van een compostela. Volgens Juan was de oorzaak te vinden in het grote aantal Portugezen die vanwege een paar extra vrije dagen de kans zagen om een camino te lopen, of, met name met een mountainbike, te

fietsen. Om 9.00 uur stond al direct ook onze eerste bezoeker, Greta uit België, in de Huiskamer. En de rest van de dag zou het achter elkaar door blijven gaan. In totaal waren er vandaag 25 bezoekers. Velen met een euforisch gevoel, anderen met problemen wegens ziekte, weer anderen die hun slaapplek met behulp van mede-pelgrims ter plekke aanpasten aan hun toekomstige vertrekpunt. We kennen allemaal wel die verhalen over het gratis ontbijt of de gratis lunch in Hotel Los Reyes Catolicos voor de eerste 10 of 15 pelgrims die zich die dag melden. Maar de meesten van ons hebben zo iemand nog nooit gezien of gesproken. Welnu, wij hebben de eer zo iemand te hebben ontmoet: een van onze bezoekers was die ochtend nummer 15 en had een prachtige voucher op zak waar we dankbaar een foto van mochten maken. Het was dus een zeer dynamische dag, waarin heel wat kopjes koffie en thee zijn geschonken. Een van de bezoekers had de afgelopen jaren een icoon van de apostel geschilderd, en had thuis geregeld dat deze gezegend zou worden door de deken van de kathedraal. Even zag het er naar uit dat dit wegens ziekte van de deken niet kon doorgaan, maar gelukkig was hij op het afgesproken tijdstip aanwezig om de ceremonie te verrichten. Enigszins vermoeid, maar met een voldaan gevoel konden wij de boel inpakken en van een drankje op een terras gaan genieten.

Huiskamer van de Lage Landen

29 april

De dag begint rustig, maar het tweede koppel kwam opgetogen binnen met een voucher voor een gratis lunch in de Reyes Catolicos. En dit omdat gisteren aan een van hen, die toen hier geweest was, het verhaal was verteld van deze mogelijkheid, mits je hier maar op een zo vroeg mogelijk tijdstip zou zijn. En zie hier: het is weer gelukt. Het is leuk te ervaren hoe de mensen hierop reageren. Verder kwamen er twee groepjes binnen en een paar alleen gaanden. Zo konden ook wij even bijkomen. Gemiddeld zitten we nu op gemiddeld tien bezoekers per dag. Maar zo nu en dan komen er daar bovenop ook mensen langs die zeggen later wel terug te komen, maar dat wachten we wel af. Inmiddels is ook de Engelstalige kolonie voorzien van een eigen Huiskamer. Maar die bieden desgewenst ook geestelijke bijstand, iets wat verder gaat dan het aanbieden van een Mariakoekje. Een groot deel van de binnenkomende pelgrims is van Portugese herkomst.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

30 april

Het mooie weer zet door. Aanvankelijk leek het erop dat het niet zo druk zou worden, maar aan het eind van de dienst stond de teller toch op 14 bezoekers. Velen zijn opgetogen en blij met de ontvangst in de Huiskamer. Bij sommigen breken de emoties door vanwege een kleinigheidje, zo lijkt het althans op het eerste gezicht. Ervaringen en mooie verhalen gaan van de ene bezoeker op de andere over, en praktische tips worden opgedaan en uitgewisseld. Voor velen kunnen we aanwijzingen geven wat betreft bus – en treinverbindingen, credencials, enzovoorts. De grote stadsplattegrond aan de muur is al vele keren bestudeerd en vergeleken met de digitale mogelijkheden op de smartphones. Kortom, de Huiskamer voldoet aan een behoefte van velen. De donatievopot wordt regelmatig gevuld en maakt van dit gebeuren bijna een winstgevend bedrijfje.

1 mei

De dag van de arbeid. In tegenstelling tot wat wij in Nederland gewend zijn, is deze dag onder andere in Spanje een "feestdag". Dat uit zich in gesloten winkels, behalve natuurlijk de souvenirwinkels, demonstraties en veel mensen op de been in de stad. Er begint zich ook een bepaald patroon af te tekenen als het gaat om het aantal bezoekers aan de Huiskamer. Op zondag en woensdag ervaren wij een extra drukte op de dag voor een rechtstreekse vlucht van Santiago naar Amsterdam op maandag, respectievelijk donderdag. Zo ook vandaag: er kwamen 28 bezoekers en een paar terugkomers. Op sommige momenten, met name tegen sluitingstijd, waren er zoveel mensen binnen dat je niet tot een gesprek kon

komen over de ervaringen die ieder had opgedaan. 's Morgens was dat anders. Toen was er ruim de tijd en uitgerekend in die periode kwam er iemand die de tranen rijkelijk liet vloeien en waarmee een gesprek een-op-een in afzondering wenselijk was om vrijuit te kunnen praten. Met zoveel mensen, in het laatste uur waren er 11 gasten en de twee vrijwilligers aanwezig, was het een ware kakofonie en kon men elkaar letterlijk niet meer verstaan. Dit was misschien een unieke situatie. Desondanks is het aan te bevelen om meer akoestische maatregelen te nemen in de vorm van meer voorwerpen van stof aan de muur of op andere plekken. Over het algemeen zijn alle gasten zeer tevreden over het bestaan van de Huiskamer en de wijze waarop zij ontvangen worden. Soms was men in het geheel niet op de hoogte van het bestaan en ontdekte men het door de banner, anderen wisten ervan uit de Jacobsstaf of de nieuwsbrief, weer anderen waren al een of meerdere keren op bezoek geweest, ook op de andere adressen. Een bezoeker wees ons op de verkeerde spelling op het credencial dat door het genootschap wordt uitgegeven. Daar wordt het adres aangeduid met Rua das Carreras, in plaats van het correcte "Rua das Carretas". Hij kon het namelijk niet vinden op een of andere kaart op zijn smartphone. Een aandachtspuntje.

2 mei

Vandaag is onze laatste dag. Het is niet bijzonder druk geweest, en dat komt misschien door de conclusie die in het vorige verhaal is weergegeven in verband met die directe vluchten. Aan het eind van de middag komen Jan en Betti even polshoogte nemen. Morgen zijn zij aan de beurt. Veel succes!!

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Betti & Jan

De vrijwillige pelgrims Periode 3 mei – 17 mei van harte welkom in het

2 mei

Het begon al op het vliegveld van Amsterdam, daar ontmoetten we Cees, een van de pelgrims van het Programma; Laat mij maar lopen, nu ging hij met zijn vrouw naar Lugo. Leuk, ik hoop dat ze nog even boven komen bij hun binnenkomst in het Pelgrimsburo.

Dan even laten weten dat we zijn gearriveerd en we kunnen het niet laten, we nemen nu al bijna het heft in handen

3 mei

Ná eerst de overdracht van alle informatie, sleutels en appartement werden Jan en ik alleen gelaten en mochten we het zelf doen, alsof we niet zijn weggeweest.

Wel is het gezelliger geworden in de huiskamer met 2 jaar geleden vergeleken, de meubels zijn veranderd in een tafel met lade, een mooi dressoir is er gekomen en een goed hoogpolig kleed onder de tafel, het was direct merkbaar maar er zou nog meer demping kunnen komen, het blijft nogal hol klinken.

Er zijn ook dit keer weer mensen binnengekomen in de Huiskamer die bijzondere verhalen hebben meegemaakt; een jonge dame die de tocht ging lopen n.a.v. het stoppen van een studie, goed geïnvesteerd in kleding en rugzak maar.....ongetraind!!!

4 mei

Een hele drukke dag vandaag, even een boodschap doen en Jan kreeg de volle laag over zich heen, 22 mensen in zijn eentje.!!

Tja...dan moet ik de afwas doen bij terugkomst, ook prima.

Ook zijn er weer speciale verhalen binnengewandeld, iemand met zijn 2 zonen die zelf eerder de tocht per fiets had gemaakt is nu aan het wandelen geweest met zijn drieën, mooi dat zij hun vader "eruit" liepen!! Ze gaan zeker zelf nog eens deze uitdaging aan.

Ook iemand die zijn eerst vrouw verloor, zijn tweede ontmoette, die nu ook bijna niet meer kan lopen en hijzelf onlangs te horen kreeg dat hij een longfibrose heeft, met een prognose van tussen de 10 en 15 jaar. Hij was hieraan voorafgaande al gestopt met roken en flink aan het oefenen geweest om deze tocht te kunnen volbrengen.

Het verloop van de binnengekomen Nederlanders is niet te peilen, waar we vrijdag de hele middag doorloop hadden was het op zaterdag middag een rustige uitloop van bezoekers.

5 mei

Een rustige start van de dag, om 10.00u kwam pas de eerste pelgrim binnen hier en tot 14.00u hadden nog maar 11 mensen de Huiskamer bezocht, wel mooie gesprekken en 3 terugkom bezoekers die nog een stempel kwamen halen (gisteren hun credencial in kantoor beneden) Ook wandelde een moeder met haar zoon binnen en wat bleek tijdens ons gesprek, het was een van de deelnemers van het programma "Laat mij maar Lopen", zij had de steun van haar kinderen gekregen tijdens de opnames (voor haar hulpbehoevende echtgenoot) en liep nu de tocht met een van hen om te laten zien hoe het gaat op een camino. Hij gaat zeker terugkomen.

Ook de mensen bleven langer praten, er heerst vandaag een serene rust. Dat is fijn te ervaren.

6 mei

Vandaag was de start nogal stilletje, gelukkig dat daarna wel ieder uur enkel pelgrims voorbij kwamen. Tot 15.30u hadden we gezellige praters, Enkel Fraizen (friezen) die onze schoonzoon zijn ouders kenden uit hun woonplaats.

Maar ook geïnteresseerden om ook eens de Huiskamer te bemensen, en iemand die was gestart met tweeën maar alleen verder moest omdat de partner niet meer kon. Ook dat is de Camino!!

Al met al een prima dag

Fam. Kooistra

7 mei

Het begon direct om 8.45u al met een Italiaanse jongedame (spreekt perfect Spaans en Engels), zij wilde info over verzorging van haar eerst blaren (na 800km) was er niet mee bekend. We hebben haar doorverwezen naar de apotheek en wat tips gegeven. Direct kwam ook een Belg binnen die ook met veel genoeg genoten heeft van onze werkzaamheden hier. Met enig emotie liet hij zien waarom hij deze keer(2e) had gewandeld en ook hoe zijn manier van in het leven staan is... Dus kwam een gedichtje, deze week gekregen, mooi van pas. Ik liet het lezen en alweer een emotie teweeg gebracht. Hij fotografeerde dit gedicht en ook het wandkleed, ook vinden veel bezoekers het prachtig en wordt veel gefotografeerd...Er kwam vandaag ook een pelgrim die Jan kende via een zus van hem, zij

was ook 2 jaar geleden hier maar kwam nu op haar verjaardag binnen, een oud-collega van Jan zijn zus.

8 mei

Een héél rustig dagje, tot nu toe(11.30) maar 6 pelgrims....

Maar dan is de rust gedaan, we hebben weer een hele fijne dag met mooie ontmoetingen gehad. Ook veel pelgrims die elkaar hadden ontmoet onderweg en elkaar hier terugzagen. Kwam het toch nog goed allemaal.

9 mei

Echt een super dag. Erg gezellig om met degenen rustig te kunnen praten, we hebben ons toch weer kunnen vermaken. Vanavond zijn we door de Duitse Huiskamer uitgenodigd aan te sluiten voor een drankje. We hadden ze onze tang, schroevendraaier uitgeleend omdat ook in die kamer nieuwe meubels (IKEA) moesten worden gemonteerd. Waar onze "tools" goed voor zijn☺

10 mei

Weer een grijze dag, miezerregen en donker wolken evenals gisteren. Hopen we op meer mooi weer en ook meer pelgrims vandaag. Nou dat is gelukt! Voor 14.00u waren er al 14 pelgrims binnen in onze Huiskamer. Allemaal gezelligheid, soms een onderling gesprek, soms een individueel, maar allemaal gezellig. Tot er iemand binnenkomt die een zeer negatieve ervaring wil delen over 2 ervaringen van ongewenste seksuele intimidatie in een bepaalde Albergue, op de camino Portugués.

Ik zal deze info persoonlijk aan het bestuur melden zodat zij een melding kunnen geven aan de juiste personen in de camino-organisatie.

Ook zijn er 3 mensen terug gekomen, die zal ik nog even aantekenen.

11 mei

Vandaag is het rustig begonnen, een meneer kwam terug, nog even een stempel halen.

Mariëlle kwam boven nadat zij beneden met mij had gesproken over vrijwilliger worden (eerst in Engels) gaandeweg begrepen we van elkaar dat het ook in het Nederlands kon. Er kwamen meer mensen voor een tweede keer, de donativopot wordt aardig gevuld.

Wel veel gezelligheid en waardering voor dit werk ontvangen wij, ook geïnteresseerden in dit werk. Mooie afsluiting met Lilian.

Even een mooi plaatje van de Kathedraal

12 mei

Een rustige dag in mijn optiek, 12 pelgrims boven en 5 terugkomers. Een genoeglijke sfeer en prettige mensen, weer mooie verhalen.. alhoewel er net na 17.00u (we hadden al afgesloten) en stonden al in het gangetje, nog 2 Nederlanders bovenkwamen. Een meneer was nogal bezig zijn religieuze overtuiging op ons proberen over te brengen met zijn vriend die hier vlakbij woont. Hij heeft ons nog een half uur aan de praat gehouden totdat ik zei dat we naar de bewaking moesten om de kamer af te sluiten en hij morgenvroeg de eerst was die koffie kreeg als hij terug zou komen. Dat zou hij doen....

13 mei

Ook vandaag een rustige dag, maar de persoon van gisteravond kwam inderdaad terug, juist toen ik beneden stond voor de wachtende pelgrims en hij ook nu weer mij aan de praat hield over zijn manier van Christen zijn en het werk wat hij hier op de Camino wilde doen. Misschien wilde hij zijn overtuiging hier in de Huiskamer delen met anderen maar er was nu op dit moment niemand aanwezig, en ik ook hem duidelijk maakte dat wij ons hielden aan de opdracht zoals die aan ons is gesteld vanuit het Genootschap. Dat hij nog naar Fisterra gaat wandelen maakte voor mij een mooi moment vrij om hem naar het vvv kantoor te verwijzen hier binnen en hem te zeggen dat hij daar een speciaal credencial kon krijgen, en een routeboekje. In de hoop hem niet het gevoel te hebben gegeven geen aandacht voor hem te hebben gehad, kon ik verder in rij wachtende Pelgrims. Pffff ik kreeg het er warm van:)

Verder zijn er maar "10" pelgrims geweest in de huiskamer. Dat is echt een rustig dag. Foto's volgen nog....

14 mei

Het werd een drukke dag, dat zagen we vanmorgen bij binnenkomst al... Een rij tot achteraan met pelgrims, om 08.40u. al!!!

En inderdaad 21 pelgrims en 4 terugkerende. Geen hele moeilijke dingen voorbij gekomen en leuke gesprekken gehad. Een pelgrim die we al ontmoet hadden in Kafarnaum tijdens een training weekend.

Cees uit Heemskerk

Verder nog een begeleidster van groepsreizen die kwam even laten weten, morgen met 10 pelgrims hier binnen te komen. Al met al een druk dagje, wel leuk!

15 mei

Wéér een dag van +/- 20 pelgrims, eerst een groepsreis van 10 personen waarvan gisteren melding werd gemaakt en dan ook nog alle passanten die Jan had aangesproken om naar boven te gaan. Mooie verhalen op momenten dat het rustig was, ook pelgrims onderling die elkaar aanvoelden. Ook Cees heeft zijn "bijdrage" geleverd door iemand met een beenprobleem, te helpen waardoor hij ineens heel goed verder kon.! Top en dat was dus weer een mooi gevulde dag!

16 mei

Een dag met een mooi randje;

Als er een Pelgrim om 10.00u binnenkomt die blijft om zijn "verhaal" te doen dan ben ik blij als zo'n pelgrim na 4 uur met een lichter gevoel de deur uitgaat, weer zijn omgeving ziet en zin heeft om zijn dagen hier door te brengen en zo het mij toeleek, weer verder kon Hannie en Marianne zijn hier binnengewandeld en komen alvast de sfeer proeven..!

Zo, een drukke dag vandaag maar nu gaan we sluiten.

16 mei

De laatste dag is aangebroken en na kennismaken gisteren met Hannie en Marianne, zijn we samen gaan eten en dragen vandaag de zaken over aan het nieuw team.

Wel moet ik nog even vermelden dat gisteren de 500e pelgrim uit Nederland binnen is gekomen, het bleek HEIN Schouwenoord uit Ettenleer te zijn, die gewandeld had met zijn drieën vanuit Pueblo de Sarria naar hier. Als ik het mag geloven komt hij (of alle drie) nogmaals terug. Geen lid maar wellicht een volgende keer wel.

Er is een foto gemaakt van het felicitatiemoment, maar die is nog niet binnengekomen in de mail... misschien morgen.

Voor nu een mooie ervaring rijker en voor het volgende team veel genoeg gewenst!

Groeten,

Betti en Jan

De 500ste

Huiskamer van
de Lage Landen

De vrijwilligers van het pelgrims bureau van harte welkom in het Verslag van Marianne en Hannie Periode 16 mei – 31 mei

Start

Daar gaat die dan. Na een voorspoedige reis en inchecken in ons verblijf voor deze nacht, gaan we op bezoek voor kennismaken met Betty en Jan. We vallen met de neus in de boter. Er is een gezellige drukte. 's Avonds gaan we lekker uit eten met z'n vieren.

17 mei, Vrijdag

We zijn er op tijd, maar niet op tijd genoeg. Er zijn al 4 mannen. Het is meteen een drukke ochtend. Jan gaat met ons de officials langs, we maken kennis met de bemanning/bevrouwning van de Huiskamers. Tegen het middag uur gaan we er zelfstandig tegen aan. We trekken in het appartement. Dank aan Betty voor de schone "oplevering".

Er zijn mooie ontroerende momenten. Een man die zijn moeilijkheden onderweg heeft gehad en nu een ontlasting heeft met het aankomen.

Een jongere vrouw met fibromyalgie, die dacht dat ze de Camino nooit zou kunnen lopen, maar toch de Ingles heeft volbracht.

Een opa die zijn kleinkind net heeft gezien voor die weg ging en nu blij is dat hij naar huis kan. Na 6 weken wil hij graag zijn familie in zijn armen sluiten.

Bezoek van twee Zuid-Afrikaanse pelgrims, die het heel gezellig vonden om zo te worden ontvangen. In Afrikaans "lekker". Aan hen uitgelegd dat lekker bij ons alleen voor eten en drinken gebruikt wordt.

Een pelgrim die de Portugués gelopen heeft, gaf haar boekje aan een medepelgrim. Zij had het gedaan en was hier tevreden mee. Zij moest haar harde schijf leeg maken en zo te horen was het gelukt.

Een jonge man, van middelbare leeftijd, die het moeilijk gehad had, nu blij was, maar eigenlijk niet klaar. Gaat nog naar Finistère. Later kwam ik hem tegen bij de bus bemiddeling in het postkantoor. Dat ging erg moeizaam, dus even geholpen met Spaans. Was hij heel blij mee. Met ticket in de zak voor zijn terugreis naar Nederland en nu op naar Finistère.

Moe maar voldaan naar een wijntje en eten.

Zaterdag 18 mei

We beginnen goed, als een jonge priester uit België binnenkomt. Een zeer intrigerend gesprek over geloof. Hij is van mening dat we terug moeten naar de oude liturgie en rituelen. Hij is 35. Hij heeft van Sarria gewandeld omdat zijn broer dat graag wilde.

Een Zweed die samen met een Nederlands maatje gelopen heeft. Dit maatje heeft hem hier opgewacht en meegenomen. Hij gaat nog verder.

Twee dames die hier verleden jaar zo goed waren opgevangen, komen chocolade uit Astorga uit het chocolade museum brengen. Ook deze chocolade was op de Camino, als dank. Wij nemen deze aan en zullen hem dan ook in dank opeten. Zij waren nu onderweg om de Camino cultureel en historisch te ontdekken.

Er kwam een begeleidster die met groepen wandelt, bekend bij het Genootschap, die met een pelgrim hier binnenkomt. De nieuwe pelgrim heeft een prachtige tocht gehad en zeer dankbaar voor de tijd op de Camino.

Als laatste kwamen twee dames, niet lid van het Genootschap, die wilde graag dat wij hun ticket bevestigden en uitprintten. Wij hebben hen vriendelijk verwezen naar internet, hotel bemiddeling of reisbureau. Zij waren "not amused". Proberen uit te leggen wat de Huiskamer voor pelgrims kan betekenen. Zij vertrekken meteen.

De dag komt ten einde.

Zondag 19 mei

We hebben een goede start. Vele pelgrims lopen binnen. Het worden er 36, met drie terugkomers.

Onze pelgrim van vrijdag met zijn zieke vrouw komt ook. Zij heeft een klein plastic containertje bij zich waar in haar mini kapelletje zit. Zij gelooft dat het haar beschermt en ze heeft het altijd bij zich. Zij heeft nu medicatie na een bezoek aan de arts en het gaat nu redelijk met haar.

De eerste fietsers komen binnen. Zij zijn eind 70 en komen al voor de 14 de keer naar Santiago.

Shunyan, een Amerikaanse komt even binnen. Ze was hier gisteren op het laatste moment. Zij is Chinees-Amerikaans. De naam betekent wolk. Zij is erg emotioneel en moet haar verhaal kwijt. Ook zij is welkom.

De dames van gisteren (not amused) komen met z'n drieën terug. Tijd voor een praatje. Een donativo en allen tevreden.

Het is een super drukke dag. Geen tijd voor de lunch. Maar een goed gevulde donativo pot. Dat geeft een goed gevoel.

We lopen rond en iedere informatie die vragen oproept en ik verder rondvraag levert voor ons weer nieuwe inzichten op. We voelen ons al bijna routinee. We zijn bekend bij onze

mede hospitaleras, heel gezellig als ze even binnen lopen. Onze security heeft onze gezichten herkend en levert geen problemen op.

Ik maak wat foto's en stuur ze op naar Chris. Een kleine indruk van deze zondag in beeld.

Wij komen er achter dat ook op de nieuwe credencial van het Genootschap, de Huiskamer, genoemd wordt. Sorry Chris!

Weer een drukke dag

Maandag , 20 mei

Vandaag in zekere zin een bijzondere dag! Veel mensen boven de 70 zelfs 80 en diezelfde mensen lopen meer dan 40 km per dag!!! Wij dopen deze dag de "doorloop dag".

Vandaag ook 3 terugkomers.

Een echtpaar van in de vijftig die al grootouders zijn en elkaar kenden van de middelbare school! En nog altijd samen en liepen nu de Norte; meer dan 30 km per dag.

Een 58jarige man uit Veghel. Is in 80 dagen naar Santiago gelopen. De gemiddelde afstand was 40 km. Hij heeft nog meer dan een maand tijd over. Hij heeft van zijn baas 4 maanden betaald verlof gekregen om deze tocht te lopen. Heel bijzonder. Onderweg heeft hij een aantal keren bezoek gekregen van de familie uit Nederland. Hij was in gezelschap van een man uit Litouwen en Zuid Korea. Allen koffie gedronken.

Een 85jarige man kwam lopend uit Oisterwijk (baas boven baas bestaat!) in 56 dagen met een karretje lopend of meer rennend aan in Santiago. Gaat nog naar Lissabon en terug naar Fatima en dan weer naar Santiago (voor onze koffie). Gaf een donatie van 10 euro.

Elvira Rog uit Gent van de organisatie Think Pink Europa. Lopen tegen borstkanker.

Twee vrouwen samen op pad, waren onderweg ziek geworden, toch door gelopen.

Mike van Eerd, voorzitter van de Stichting Haarlem Santiago (www.haarlemsantiago.nl), kwam op de koffie. Hij gaf een gift van 5 euro. Hij was komen lopen uit Porto. Loopt ook meer dan 40 km per dag.

Zij geven in Haarlem 2 keer per maand voorlichting en geven paspoorten uit bij een donatie van 15 euro of meer. De paspoorten bestelt hij in Santiago bij ACC. Wat de prijs is waarvoor hij ze 'inkoopt' weten we niet.

Maandag 21 mei

Vandaag loopt het met kleine plukjes. Ook ontmoeten pelgrims hier elkaar die samen met elkaar opgelopen hebben.

Een jonge vrouw met haar vader komen binnen. Hij heeft in Roncesvalles gehospitaliseerd en zijn dochter is gaan lopen naar Santiago. Na het hospitaleren heeft hij de Primitivo gelopen. De dochter was overspannen op haar jonge leeftijd en is gaan lopen. De vader heeft haar kennelijk los kunnen laten. Nu vandaag stond hij haar op te wachten bij de kathedraal! Het aankom moment heeft hij haar alleen laten beleven. Wat mooi was dat twee mannen ook binnen kwamen die als mentale vader waren opgetreden. Er ontstond een mooi contact tussen vader en camino vaders.

Drie mensen zijn komen lopen vanaf Samos. De reis was georganiseerd door het bedrijf Eigenwijze Reizen. In 6 dagen inclusief naar Santiago met ook lange etappes. De pelgrimspas kregen zij in het hotel in Samos; het is de pas die men in Santiago uitgeeft.

Er zijn al verschillende Belgen geweest. Vandaag kwam het punt ter sprake of er ook een stempel van het Vlaams Genootschap is. Misschien een optie om aan de Belgische Huiskamer vrijwilligers te vragen om die mee te brengen (of natuurlijk al eerder te regelen?); (voorzitter van het Vlaams Genootschap neemt een stempel mee)

Meerdere mensen gehad die met wat as lopen, van familie of vriend om deze een bestemming te geven.

Na een rustige middag, gaan wij op een terrasje een biertje halen. De temperatuur stijgt.

Dinsdag 22 mei

De eerste pelgrim vandaag is van het Vlaamse Genootschap, die samen met zijn ondersteuning hier komt. Hij heeft een emotioneel moment samen met zijn vrouw. De eerste keer en zo'n lange reis. Mooi om even te praten.

Twee dames uit Veghel die al 20 jaar samen wandelen en al vele camino's hebben gelopen. Nu vanuit Gijon onderweg. In de 70, geen pijnjes of blaren. Maar happy hier te zijn.

Een Camino koppel, Nederlandse met Amerikaan. Zij is zelfstandige en heeft al die maanden geen inkomen gehad. Ze is in Le Puy begonnen. Het hospitaleren lijkt haar erg leuk. Ik geef haar wat informatie om contact op te nemen of aan te melden. Van beroep fotografe en de Amerikaan ook kunstenaar. Ze hebben het goed samen. Morgen vliegt zij terug naar Nederland, wat ze erg moeilijk vindt.

Een groep van 5 pelgrims schuift aan. Zij hebben de Ingles gedaan, wel verzorgd. Wel met religieuze inspiratie. Allen eind 60, begin 70.

Ons stel uit Hoogeveen (zij was ziek) komt even afscheid nemen en bedanken. Als ze hier zitten loopt een ander Nederlands stel binnen. Die zij heel goed kennen vanuit hun eigen regio. Voor hen een emotioneel moment. Dat hadden ze nooit gedacht. Dus gaan ze weer zitten en wordt er bijgepraat. Het laatste paar is uit Saint Jean vertrokken.

Vandaag veel informatie gegeven over Finistère en Muxia. Praktische informatie over de mis, de kathedraal. Met mensen naar de bus bemiddeling gelopen voor het boeken van een bus naar Porto, hen daar in goede handen achter gelaten.

19 pelgrims met twee terugkomers.

Woensdag 23 mei

De hele dag door, pelgrims voor de koffie.

Om 11.55 komt er een Duitse man binnen. Hij staat bij de deur, zegt geen gedag maar zegt. Ik ben gestrest en ik zet hier mijn rugzak neer en ga naar de kerk. Wij ongeveer in koor: maar dat gaat zo maar niet. Ja zegt hij: ik ben gestrest, ik zet hem neer. Wij weer, Nee, en willen uitleggen waar hij wel de rugzak kan achterlaten. Hij zegt bedankt voor hulp op cynische toon en zegt: 'ik zet hem wel op straat' en weg is hij.

"Kees was here". Kees en zijn vrouw zijn van Ponferrada komen lopen. Hij werd meteen door anderen en door Marianne (aan zijn stem) herkend als Kees uit de afleveringen van 'Laat mij maar Lopen'. Zijn vrouw vond het maar een heel slechte documentaire en was daar heel stellig in. Onderweg en in de stad werd Kees ook veel herkend.

Een relatief jonge man (48) komt binnen en bij de koffie komen ineens de tranen. Verder is er op dat moment geen andere pelgrim. Even later komt het verhaal. Gescheiden, het buurhuis gekocht om dicht bij de kinderen te zijn. Zijn werk verloren. Hij is dus voor het eerst gaan lopen. Het heeft hem veel gebracht, vooral dat er nog mensen zijn die vrienden willen zijn en tijd hebben. Dat was hij kwijt geraakt.

Een man die de Costa in Portugal gelopen heeft. In Villa Nova de Arousa waar in de Municipal herberg de hospitalero verteld dat de weg over land veel langer is als met de boot. (deze verkoopt kaartjes voor de boot). Maar de weg is 3 km langer en niet de 21 zoals gezegd wordt.

22 pelgrims

De dag gaat ten einde. We sluiten af. Een terrasje doet goed.

Vrijdag , 24 mei

Alicia, van de Engelse nonnen, vertelt dat binnenkort, (wij gaan het niet meemaken) de grote wachtkamer klaar komt. Dan komt er een nummer automaat, kunnen de mensen wachten tot hun nummer opgeroepen wordt. De lange rijen buiten behoren dan tot het verleden. Een hele verbetering als ik de lange rij zie buiten. Ik loop langs de pelgrims, veel Spanjaarden en Amerikanen.

Een 77 jarige fietser heeft een bus geboekt naar Nederland. De dame in het reis bureau begreep hem niet. Hij moet in Breda zijn. Ik loop even mee en vertel het verhaal. Geen punt, hij wordt omgeboekt. Een dankbare pelgrim. Maar de reis bij dit reisbureau is stukken duurder dan de reis geboekt bij Alsa direct bij Correos. Dat scheelt 50 euro.

In de rij staan twee pelgrims die ik in Jacobaparrochie informatie gegeven heb. Wat een leuk weerzien. Ze komen boven en we praten bij. Ze hebben gelopen van Saint Jean Pied de Port. Geweldige tocht gehad. Sportieve mensen. Ze zitten hier samen met een stel uit Groningen. De klik is er. Leuk om te zien. Voor beide stellen smaakt het naar meer.

Voor het einde komt nog een Belgische pelgrim binnen, hij heeft eerst van Salamanca gelopen en nu toch nog maar de Ingles, naar Finistère en Muxia en om 17.00 Joke, die we uitnodigen om de volgende ochtend terug te komen en dat doet ze.

14 pelgrims en 3 terugkomers. Maar toch een volle dag.

Zaterdag 25 mei

Het kwam pas laat op gang vandaag. Wat tijd voor administratie. Joke komt terug en heeft de Norte gelopen. Gaat nu naar Madrid.

Vandaag 2 pelgrims komend uit St. Jean. Het zijn Nederlanders die al 45 jaar in Australië wonen. Zij spreken de eigen moedertaal nog goed. Vertellen ook dat je dat niet verleert. Geboorteplaatsen waren respectievelijk Asten en Kerkrade. Zij ervoeren het lopen als zeer ontspannend en fijn. Het leven terug gebracht tot lopen, slapen eten en wassen. Zouden zo willen door lopen maar hun kleinkind wacht in Australië. Vier jaar geleden zijn ze overvallen op hun zeilboot voor Haïti. Hebben het er maar net levend van afgebracht en alles verloren, wel met veel verwondingen. De lichamelijke revalidatie heeft een jaar geduurd. Maar geestelijk hebben ze nu wat afgesloten. Vieren het leven iedere dag. Misschien lopen ze nog in Nederland van Asten over Kerkrade naar Santiago. Het zaadje is geplant.

Een echtpaar uit Etten-Leur met hun geestelijk gehandicapte zoon. Zij heeft eigenlijk een groot deel van Etten-Leur uit gelopen, maar door blessures iedere keer gestopt. Nu in

Astorga begonnen. Hebben een fijne Camino gehad. Ik help ze met het halen van de Compostela, ze spreken geen taal. Dat vinden ze erg fijn.

Een echtpaar dat is gefietst. Ze hebben vooral genoten. Nu terug fietsen naar Velorado. Doen ze dan onderweg de fiets op het vliegtuig.

Een jonge man uit Hellevoetsluis is van plan een fiets te kopen en naar huis terug te fietsen.

Er zijn minder Nederlandse pelgrims, maar vandaag zijn er vooral veel Spaanse pelgrims onderweg.

Ik loop beneden langs de pelgrims, help met informatie over het invullen en alles wat zo op mijn pad komt.

Een zonnige dag komt ten einde. Op het laatst kom ik beneden nog twee Vlaamse pelgrims tegen die ik uitnodig voor een kopje koffie.

Net als we klaar zijn en de deur willen dicht doen komt er nog een jonge pelgrim aan lopen. We voelen dat ze wat kwijt wil, we doen de deur weer open en geven haar een koffie. Zij heeft 4½ maand gewandeld vanuit Jacobaparochie. Veel meegemaakt. Niet altijd even leuk. Maar ze is sterk en heeft het toch kunnen volbrengen. Ze vond wel dat een echte pelgrim ook terug naar huis loopt. Zij wilde ook graag biechten voordat ze weer naar huis gaat en vroeg naar de mogelijkheden.

17 pelgrims en 3 terugkomers

De vrijwilligers heten pelgrims

Zondag, 26 mei

Een hele rustige start. Even tijd om alles weer door te kijken. Folders te ordenen, administratie.

Een jonge vrouw die twee camino's heeft gelopen komt even kijken en op de koffie. Ze wil nog meer. Ik wijs haar op het toerist bureau van Galicië hier onder, dat nog net open is. Snel even wat materiaal gehaald met haar samen. Net op tijd voor het sluiten van dit kantoor. Een terugkomer van Finistère en Muxia.

En dan nog een pelgrim van hetzelfde pad komt ook weer even langs.

Dan komt een groep van 5 dames die met elkaar zijn opgetrokken vanuit Porto. Voor sommigen de eerste Camino. Ze hebben een goed gevoel en gaan voor meer.

Een fietser, die lid is en de Huiskamer komt bewonderen. Dan lopen ook nog twee fietsers binnen die al eerder geweest waren. De fietsers vinden elkaar.

Een 48 jarige vrouw die de Frances gelopen heeft en zeer emotioneel is. Voor haar een wens om iets voor zichzelf te doen na 30 jaar moederschap.

Een rustige zondag. 10 pelgrims en 5 terugkomers.

Maandag, 27 mei

Voordat ik begin, staat er al een pelgrim voor de deur. Die krijgt de eerste koffie. Een gezellige prater, die een mooi verhaal had over de barmhartige Samaritaan. Hij had er spijt van dat hij een pelgrim niet had geholpen met een kniebrace. Terug gelopen om deze toch te geven. Na een paar dagen kwamen ze elkaar weer tegen. Brace retour. Hij had zich er zo schuldig over gevoeld omdat hij toch heeft gedacht dat de ander had moeten 'betalen'.

Een vader en zoon die samen gefietst zijn. Voor de vader een droom en voor de zoon werd het een echte pelgrimstocht samen met zijn vader. Mooi om de vader zo blij te zien, in tranen dat hij dit had kunnen vervullen.

Een pelgrimspaar uit Sarria, die alles hadden laten organiseren en de tocht zwaar vonden.

Terugkomers met de geestelijk gehandicapte zoon, die nog een keer kwamen bedanken voor de hulp.

Ook een vervelende ervaring. Een Duitser (onze Duitse collega's waren afwezig, dus Xuan de security bracht deze bij mij). Hij had gefietst kras met maar hier en daar een stempel op een obscure pelgrimspas. Na in de rij te hebben gestaan, kreeg hij de Compostela niet. Ik heb geluisterd en wilde naar Suzanne om een certificaat van deelname. Maar zij was er helaas niet. Op dat moment kon ik niets voor hem doen. Dus gevraagd of hij terug wilde komen, zodat wij hem konden helpen. Hij was zo boos dat hij de Compostela doorscheurde en teleurgesteld weg ging. Een beetje raar. Volgens zijn verhaal had hij al drie Compostelas. Hij zou de regels moeten weten. Later met Gerda van de Duitsers het verhaal gedeeld en de resten van de credencial aan haar gegeven. Ook nog even met Xuan gesproken. Het is nu eenmaal zo, dat als het echt niet klopt de Compostela niet gegeven word.

En zo gaat de maandag ten einde.

16 pelgrims, 3 terugkomers en maar heel weinig in de donativo.

Huiskamer van de Lage Landen

Dinsdag, 28 mei

Als ik aankom is er al een terugkomer. Die vond het zo gezellig....

Dan loopt het opeens vol. We lenen zelfs twee stoelen bij de burens. De pelgrims praten met elkaar en soms kunnen we met een pelgrim apart praten.

Er is een kunstenares op de fiets vanuit Dax, die hele mooie aquarellen maakt in een klein reisboekje. Zo bijzonder mooi. We maken een paar foto's die we zullen plaatsen.

Tegen de mis tijd wordt het weer rustig in Casa Holanda.

's Middags loopt een echtpaar binnen waar de man van spastisch is. Ze hebben van Saint Jean Pied de

Port gelopen. Geweldig, nu nog naar het einde van de wereld.

Een jonge vrouw die met haar Belgische vriendin onderweg is, alleen zit deze op het moment in het ziekenhuis en krijgt een gips. Ze heeft een vermoeidheidsfractuur in de voet en kan niet komen om haar Compostella te halen. Ze is drie etappes voor Santiago moeten stoppen. Ik ga met haar naar Suzanne, leg het probleem voor. Er is een foto van haar ID kaart en haar gezicht op een foto. Goed idee en een foto met een gipsbeen. Helemaal goed. Met z'n allen naar beneden. Daar wordt over het hart gestreken en een Compostella geschreven. Twee blije pelgrims.

Het blijft binnen komen en tot de laatste minuut is onze Huiskamer bezet.

Moe, maar voldaan naar huis. 26 pelgrims en drie terugkomers.

Woensdag, 29 mei

Dachten wij gisteren een goede dag gehad te hebben, vandaag is de topper. Het begint al meteen om 9 uur. Een groep (10 mensen) komt boven. Koffie en verhalen. Als groep gestart. Over Santiago, de kathedraal en de geschiedenis van Jacobus verteld. De symbolen op het quilt kleed aangewezen en de symboliek. Het is de groep onder leiding van Jaap van der Vinne die met deze groep uit Porto is vertrokken. Anders dan vaak het geval is, is het echt een groep geworden.

Er komen nog twee Belgische dames bij. De Vlamingen weten ons te vinden. Allen met het verhaal dat zij op de dag van het Vlaams Genootschap gehoord en komen kijken. Gelukkig blijft het niet bij kijken, maar voorzien wij ze van koffie/thee.

Een jonge moeder vertelde iets moois. Zij had van haar echtgenoot: tijd gekregen", mooi toch. Zij ervoer dit ook zo. Een druk jong gezin. De oudste 7 en de jongste 3. De tranen zijn dan vaak dichtbij.

De hele tijd lopen mensen in en uit. Daar wordt de Donativo ook gelukkig van.

Een jonge man heeft op de berg (bij Villafranca del Bierza) staan huilen na een vermoeiende tocht over de bergen. Hij deelde dit met de mensen die aanwezig waren. Een mooi moment.

Wij zijn wel goed moe, maar oh wat mooi.

39 pelgrims en 5 terugkomers.

Donderdag 30 mei

Vandaag loopt het ook weer goed.

Een slechtziende man komt lopen van Lourdes. Bij de vraag om in te schrijven vroeg hij of ik het wilde doen; hij was slechtziend en slag alleen de contouren.

Hij was blij dat het gelukt was. Ook even gesproken over de organisatie "Anders Bekeken" die tochten organiseert met een buddy. Hij was te eigenwijs daar voor, zei hij. Ook wilde hij zelf bepalen hoeveel kilometers per dag hij wilde lopen. Hij was veel alleen geweest maar vertrouwt op zichzelf en op zijn iPad waar de route op staat. Elke avond sprak hij een bericht voor zijn zoon in en die maakt daar dan een verslag voor familie en vrienden van. De kinderen lieten hem 'vrij' maar wilde wel graag weten waar hij per dag was.

Een jonge vrouw die het helemaal gehad met Santiago. De kots en de urinestank was haar bij het binnenlopen te veel geworden. We konden haar wat geruststellen dat dat te maken had met het feest van gisteravond voorafgaande aan Hemelvaart. Zij had nu de Norte gelopen. Heel mooi vond ze.

Zij had eerder de Pacific Crest trail van Mexico tot Canada in 6 maande gelopen; dus loopervaring genoeg.

Een Belgische fietser die al meerdere tochten uit België gemaakt had. De meest bijzondere in 2004. Zijn moeder was heel gelovig katholiek en Marai was haar alles. Zij kreeg lymfklierkanker wat te laat ontdekt was en was door de artsen opgegeven; grote uitzaaiingen in nek.

Dan gaan wij voor een late lunch en blijven telefonische bereikbaar.

der Zandloop de Afgepluogen twee jaar varen! Oostwijk! de zaynende meercamino naar: Santiago de Compostella in het noord-westen van Spanje om daarna koers te zetten naar bedevaartsoord Palma in Portugal. Van daaruit is hij nu onderweg naar: Nederland. Zijn dochter noemt haar vader een "aparte man" die zijn jeugd doorbracht in een weeshuis en bij piepgeezinnen. Vermeedelijk daardoor begon hij te zweven. "Dat vindt oue vader prachig vanwege de menschen die hij ontmoet". De familie hoort dat Van der Pavolgende maand terug in Oostwijk is. "Dan wordt hij 82. Een speciale dag omdat het zijn eerste verjaardag zonder zijn vrouw is".

[illegible]

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Annemarie en Wendy

De vrijwilligers van het pelgrims bureau van harte welkom in het

Periode 31 mei – 14 juni

31 mei

We zijn goed begonnen en meteen in het diepe gesprongen, want onze voorgangers vertrokken naar de mis om hun welverdiende certificaat in ontvangst te nemen. Er kwamen meteen al de eerste pelgrims binnen. Verschillende verhalen met een lach en een traan gehoord van echtparen maar ook mensen die alleen op pad gingen.

Een vrouw die al verschillende Camino's nodig had om zichzelf te vinden lijkt nu haar bestemming en liefde te hebben gevonden, een fietser heeft de stilte en de poëet in zichzelf gevonden en draagt zelfs verlegen wat voor uit zijn dagboek, mooi om de ontroering van het moment weer in zijn ogen te zien!

Voor ons allemaal nog even wennen maar we zijn met goede moed aan de gang gegaan en voordat we het weten zitten we er in. Praktische zaken zijn ook overgedragen, we zijn voorgesteld aan iedereen en onze voorgangers Hannie en Marianne hebben veel informatie gegeven over waar zich alles bevindt in Santiago, 's avonds samen tapas gegeten. Vandaag zijn er 16 pelgrims in de Huiskamer geweest.

1 juni

We beginnen al aardig de routine onder de knie te krijgen. Vandaag kwam een Duitser binnen die een compostela wilde ontvangen voor een zieke medepelgrim. Helaas kreeg hij die niet mee want iedereen moet persoonlijk de compostela afhalen. Uiteindelijk is hem een oorkonde via Susanna aangeboden waar hij blij mee was. Weer wat geleerd.

Daarna kwam een vrouw met een voetfractuur binnen die heel blij was dat we haar verhaal aanhoorden en met het advies dat we haar gaven. We kregen als dank een donativo.

Een jongen van 20 jaar is met de fiets van huis naar St. Jean de Pied de Port gereisd en vervolgens al wandelend naar Santiago gegaan. Vandaag komt zijn familie naar Santiago maar hij kan niet vertrekken zonder afscheid van zijn Caminofamilie te nemen. Bijzonder om

Met opmerkingen [HN1]:

Met opmerkingen [CS2R1]:

te horen dat de reis hem veel gebracht heeft. Bijzonder ook de Belgische dame zonder smartphone, sowieso zonder telefoon, gewoon omdat ze "van de oude stempel" is en dat met 52 jaar!

Ze komen van alle Caminoroutes maar de beleving en de ontmoetingen lijken toch het meest intens van degenen die de Francès, de Norte of de Primitivo hebben gelopen, de Plata wordt vooral als sportief ervaren.

Vanmiddag was het erg rustig, verschillende keren langs de rij beneden gelopen maar op die momenten geen Nederlanders of Belgen aanwezig. Annemarie is de gemiste koffiebestelling gaan ophalen bij Hostel la Salle, afgeleverd door Frank Soetens.

2 juni

Vanochtend valt de één na de andere pelgrim binnen in korte tijd, gelukkig lukt het wel om iedereen even zijn of haar persoonlijke aandacht te geven die ze verdienen. Vandaag zijn het opvallend veel mannen die binnen komen maar het aantal fietsers en wandelaars is mooi in evenwicht. Een vrouw binnen gehad die al verschillende familieleden heeft geïnspireerd om een stukje met haar mee te wandelen en die hun eigen Camino willen gaan lopen.

Verschiede fietsers die toch wel slecht weer, letterlijk en figuurlijk wat tegenwind hadden gehad, zelfs sneeuw in de Pyreneeën! Maar die van dit alles ook verschrikkelijk hadden genoten!

Ook hadden we de eersten binnen die op ons facebookberichtje over de Huiskamer hadden gereageerd, leuk!

Terugkomers hebben we ook gehad waaronder een meneer die spastisch is geboren, iedere stap die hij zet kost veel concentratie, helemaal trots dat het gelukt is! En een geëmotioneerde man die net zijn Compostela heeft opgehaald ter nagedachtenis aan zijn vorig jaar overleden vrouw. Hij en wij waren blij dat we de tijd hadden voor zijn verhaal.

Al met al een mooie drukke dag gehad met pelgrims die deze plek en de aandacht voor hun verhalen erg waardeerden.

3 juni

Vandaag is de dag van de familiebanden, van samen beleven met partner, kind, vrienden of Caminofamilie. Bijzonder waren de moeder die alleen dacht te gaan en haar 20jarige dochter die spontaan vrij nam van haar opleiding om mee te gaan. De moeder en dochter die liepen ter nagedachtenis van hun vorig jaar overleden man/vader, precies op zijn verjaardag binnen kwamen en ook nog eens opgewacht werden op het plein door de beide zoons/broers.

En de vader die met zijn 12jarige dochter vanuit Tui is komen lopen omdat hij op een eerdere Camino had gezien hoe bijzonder en mooi dat was om te doen. Superknap gedaan samen.

En de 47jarige Belg die vorig jaar de 61jarige Nieuw-Zeelandse ontmoette en haar opnieuw uitnodigde om nu de Camino Plata met hem te wandelen en ze kwam! Caminovrienden voor het leven ook al woon je aan de andere kant van de wereld!

Leuk ook dat er inmiddels ook mensen binnenkomen die hebben gereageerd met "ik kom eraan" op onze facebookberichten!

Maar zeker bijzonder was het binnenkomen van Betti, de vrijwilligster van de Huiskamer, die zowel Annemarie als mij 2 jaar geleden heeft verwelkomd in de Huiskamer met haar man Jan!

Weer een mooie dag in de Huiskamer dus!

Op het eind een beetje moeten haasten omdat we samen met de andere vrijwilligers een rondleiding door de kathedraal kregen.

4 juni

Annemarie heeft 's morgens de ACC bijeenkomst bijgewoond. Wendy heeft de pelgrims in de ochtend opgevangen. De Huiskamer werd vandaag druk bezocht en het was een gezellige bedoening. Om 15.00 was er eindelijk ruimte om te lunchen. Kees en Jopie kwamen als terugkomers en de bezoekers vonden het maar wat leuk om ze te zien. Enkelen wilden zelfs met Kees op de foto.

Vlaamse jonge vrouw met MS fietste samen met haar Floris vanuit Mol naar Santiago. Tijdens de fietstocht hebben ze geld ingezameld voor de stichting MS. Opvallend in de verhalen van de pelgrims is dat het zo druk is richting Santiago en dat je als pelgrim ruim van te voren moet gaan reserveren voor een slaapplek. Tevens ergert men aan de bussen die de "pelgrims" afzetten vlak voor de herberg. We hebben vandaag gehoord dat enkele pelgrims een papiertje in de hand gedrukt krijgen waarop staat vermeld dat ze minimaal 1 kerkelijke stempel moeten hebben in de laatste 100 kilometer, willen ze een Compostela krijgen. Bij navraag bij Susanne blijkt dit niet het geval te zijn. Goed om te weten.

En verder kwam een echtpaar op bezoek die met de snorscooter de camino hebben gereden, een tocht van 3000 kilometer.

5 juni

De eerste die we vandaag binnenkregen was een Belgische mevrouw die we de dag van tevoren in de rij tegenkwamen na sluitingstijd van de Huiskamer. Zij was vanaf Logroño op een gewone citybike komen fietsen, "da was toch wel straf geweest!" Voor haar was de reis wel een boetedoening geweest voor iemand die was overleden in een week dat ze geen aandacht had kunnen besteden aan deze persoon en dat vond ze heel erg. Maar nu voelde het of dat ze samen waren aangekomen.

En de mevrouw die een beetje verward en bezorgd was over de terugreis die ze met de trein wilde doen, ze zat niet op haar gemak, wilde het graag geregeld hebben, we gaven haar het advies om naar het reisbureau aan de overkant te gaan maar daar was ze al geweest en die konden geen rechtstreekse verbinding voor haar boeken naar Antwerpen omdat die er niet is. Dat was moeilijk voor haar te accepteren, medepelgrims probeerden haar ook te helpen met adviezen, ze is weer op weggegaan om het te regelen.

Een stel dat onderweg, omdat ze toch tijd hadden, een paar dagen geholpen hadden met hospitaleren in een herberg op de Camino Portugues. En daar in hun ogen een vorm van "nieuwe slavernij" tegenkwamen: mensen die niet verder konden omdat ze alleen kost en inwoning kregen. Ze hebben daar een vrouw op weg kunnen helpen, via een Engelse vrijwilligers stichting(?) die kleine dagvergoedingen geeft? De vrouw van het stel zingt heel graag en heeft onderweg in een kerk het Ave Maria gezongen.

Met 28 bezoekers was het een vrij drukke dag.

6 juni

Vandaag is het een natte koude dag in Santiago met veel wind. Sommige van de mensen die binnen komen zijn helemaal nat en soms ook verkleumd. Over het totaal is het vooral in de middag rustig omdat waarschijnlijk iedereen graag naar de Albergue wil om warm te worden. Verschillende keren langs de rij gegaan en iedere keer is het maar een eenling die we kunnen uitnodigen voor een bakje troost en wat warmte.

De eerste die in de deurgang stond hadden we niet meteen opgemerkt, hij zei: ik hield even stil omdat je aan het Avé Maria wilde beginnen, we hadden het net over de zingende vrouw van gisteren... Hij was vanuit Le Puy naar de Norte en over de Primitivo hier gekomen, kletsnat en nog geen onderkomen in Santiago. En het is vrij vol dus dat kost veel moeite. We hebben nog wel even "lang zal hij leven" gezongen want hij is vandaag jarig.

Een stel dames komt binnen waarvan de ene even moet zuchten/bij moet komen, ze had het best zwaar gevonden maar gaande weg kwam ze bij en kwam ze los met haar verhaal, hoe ze genoten had en steeds bewuster al haar zintuigen ging gebruiken.

Een jonge vrouw die het gevoel van verbondenheid tijdens de tocht erg mooi vond, iets wat ze in het dagelijks leven ook erg waardeerde en zocht ook mede voor en door haar werk als coördinator bij rampenbestrijding. Ze had behoorlijk lange dag afstanden gelopen maar was ook onderweg lekker de zee ingedoken.

Daarna kregen we een kleine invasie van Belgen, een team fietsers die in 8 dagen op de MTB vanuit Lissabon waren gekomen over de oude wegen. Ze waren moe, het was prachtig maar zwaar geweest, ze hadden het allen wat onderschat! Ze fietsten ook om geld op te halen voor een speciale elektrische fiets waarbij je een rolstoel vast kon maken op het fietsframe. Hiermee kunnen dan vrijwilligers met een gehandicapt persoon, zittend in zijn eigen rolstoel, gaan fietsen.

Baukje is helemaal vanuit Nederland komen lopen om even tot zichzelf te komen en afstand te nemen van haar werk. Ze komt doorweekt aan in Santiago, op het plein waren weinig mensen en niemand bleef lang want het de regen komt met bakken naar beneden. Ze heeft even lekker opgewarmd in de Huiskamer.

7 juni

De dag begon met Hans die vanuit Oviedo is komen lopen, meteen de eerste dag was hij door zijn rug gegaan en had gedacht dat was het dan totdat iemand zei: terug naar huis? Probeer het eens zonder rugzak, laat de rugzak vervoeren! Zo zie je, je hoeft je rugzak letterlijk of figuurlijk niet altijd alleen te dragen..!

Even later kwam Ad, hij zat er echt helemaal doorheen! Fietsend vanuit Nederland gekomen was hij na materiaalpech alleen achtergelaten door zijn fietsmaat die verder ging. 70% van de tijd had hij regen gehad, hij zag het even allemaal niet meer zitten. Eigenlijk zouden ze ook terugfietsen naar Nederland maar daar moest hij nou niet aan denken.

Een jonge vrouw die vanuit Malaga gefietst kwam en voor wie Santiago een tussenstop was op weg naar Bilbao probeerde nog wat positiviteit over te brengen op Ad. Zelf genoot ze van de rust en de vrijheid van het fietsen.

Een mevrouw van 71 was ter nagedachtenis haar overleden man komen lopen, voor zijn overlijden had hij aangegeven altijd nog naar Lourdes of Santiago te hebben gewild. Mevrouw heeft de wandelschoenen aangetrokken en wat van de as van haar man naar Lourdes gebracht en is van daaruit naar Santiago komen lopen. Nu wil ze graag wat van de as naar het pelgrimskerkhof brengen. Bij navraag bij Susanna blijkt dit er niet meer te zijn, ze gaat nu zelf samen met haar dochter en kleindochter een mooi plekje in

het groen van Santiago zoeken.

Daarna kwam wervelwind Wilko, oogt vrolijk, is super enthousiast over de Camino en zegt dan plots dat hij die ook nodig heeft omdat hij thuis in Nederland vecht met een depressie. Helaas beklijft het positieve gevoel van het Camino lopen thuis niet dus hij was zich hier weer even komen opladen samen met een vriend die ook met depressiviteit kampt. Deze kwam later ook maar had niet hetzelfde gevoel bij de Camino als zijn vriend.

De Belgische Rik heeft zijn nieuw opgedane Chinese vriend meegenomen om hem kennis te laten maken met de gezelligheid van de Huiskamer en even lekker "te ouwehoeren" in je eigen taal, Fang bleek best goed Nederlands te spreken. Hij woont inmiddels al 10 jaar in Nederland..!

Ingeborg straalde helemaal bij haar verhaal over de ervaringen op de Camino de la Plata, ze heeft samen met de vriend van haar man gelopen en ze waren nu ingehaald door hun beider echtgenoten.

Hans en Ellen zijn vanuit Malaga op de fiets gekomen, helaas kregen ze geen Compostela omdat ze echt veel te weinig stempels hadden gehaald, ze hebben er idd maar een stuk of 20. Ze vinden het gelukkig niet heel erg, de ervaring van het doen is het belangrijkste. Wel willen ze heel graag de stempel van de Kathedraal, dat hebben we voor ze kunnen regelen. Morgen gaan ze op weg naar huis, door op de fiets naar Nederland.

Ineens zat er in de middag een blaadje op de doorgang van de gang naar het halletje naar de Huiskamer: free massages. We wisten van niks, jammer dat dat niet even doorgegeven wordt, nu moesten we navragen hoe het allemaal werkte. Maar goed: in kamer 1 is een vrijwilliger die masseur/reflexzone therapeut is en gratis massages geeft. De pelgrim moet zich bij de kassa melden en krijgt dan een tijd door wanneer hij /zij zich moet melden bij kamer 1.

8 juni

De eerste vier kwamen fietsen uit Sevilla, de bagage was gestolen en niet meer teruggekregen. Dat heeft zo moeten zijn.

Bart uit St Jean Pied de Port maar is ziek geworden de laatste dagen en wilde zijn ticket omboeken om eerder naar huis te gaan. Dan een vrouw met haar zoon van 14 die een deel van de Porto gelopen hebben.

Een Belgische man die vanuit België is komen fietsen en heel veel slecht weer heeft gehad, maar positief gestemd. Rinie kwam uit Vessem gelopen en die heeft daar 88 dagen over gedaan, ging goed. Evelien, een Belgische jonge vrouw wist niet meer door welke maatschappij en waarnaartoe haar bagage gebracht zou worden. Tip gegeven om contact op te nemen met haar laatste verblijfplaats, wellicht dat ze een naam hebben van de organisatie.

Een Belgische die helemaal in de wolken was over de camino. Drie mannen, waarvan één zijn vrouw had verloren. Onze knuffelpelgrims, een gezellig stel uit Amsterdam. De laatste 2 Belgen kwamen alleen om zich te laten registreren. En toen we de deur dicht hadden gedaan om 17.00u en nog even de registratie bij te werken werd de deur gesloten. In totaal 35 bezoekers.

9 juni

Vandaag is het aantal fietsers 3 en het aantal wandelaars 23. Nog 4 en dan zijn we bij de 1000ste. Een vader en een zoon van 18 jaar die samen de Porto hebben gelopen. Eerst had de zoon de camino Frances met opa en oma gelopen. Zijn vader hoorde die verhalen aan en voelde zich enigszins buitengesloten. Vervolgens heeft zijn zoon hem uitgenodigd om de camino Portugues te lopen. Beiden zijn heel blij dat ze het gedaan hebben.

En een man die maar 3 weken had en zijn reis vanaf Santiago thuis heeft teruggerekend, startte in Fromista en liep 40 tot 45 kilometer per dag en had dus nog tijd over....

Nicole hoorde tijdens de camino Frances dat de Primitivo veel zwaarder zou zijn en wilde dat wel uitproberen. Haar conclusie is dat het zware lag aan de spaarzame voorzieningen onderweg. Ze had van tevoren haar baan opgezegd als journalist, voor haar gevoel was ze nog niet klaar met haar reis en reizen.

Agnes en haar man uit Franeker waren een tijdje terug hospitaleros in het klooster Roncesvalles en hebben nu de Via de la Plata gelopen, ze kwamen gezellig met 4 anderen, die ze onderweg ontmoet hadden langs voor een kopje koffie.

Pepita heeft dit jaar voor haar moeder gelopen en heeft de naam van haar moeder op de Compostella laten zetten. Hierna zet ze haar reis voort richting Finistère. Vorig jaar heeft ze de Frances gelopen om het verdriet van het overlijden een plek te geven. Ze werkt als vrijwilliger in Vessem waar ze jongeren heeft begeleid. Jongeren tussen de 11 en 12 jaar lopen "de camino" in het klein en leggen aan het einde een steentje bij het klooster.

Aan het einde van de middag na 17.00 kwamen tijdens het opruimen Jos en nog 2 vrouwen binnen. Natuurlijk waren ze nog van harte welkom en waren ze blij dat ze nog bij ons terecht konden om hun verhaal te delen. Jos wilde had graag samen met zijn vrouw de camino willen lopen maar helaas is ze afgelopen jaar overleden aan kanker. Hij heeft de reis met haar op zijn schouder gemaakt met de auto vanuit Nederland en alle plekken aangedaan die ze samen wilden bezoeken. Hij moest zijn verhaal echt kwijt. Hij was speciaal lid geworden van het Genootschap en had zijn lege credencial bij zich. Hij kreeg van ons de stempel van de kathedraal om zijn tocht mooi af te kunnen sluiten, wat hij zeer waardeerde. Het ontroerde hem.

Wij hebben de 999 gehaald vandaag.

10 juni

Gisteravond bereikte ons het bericht dat 2 Nederlandse vrouwen betrokken waren bij een ongeval dicht bij Leon waarbij 1 vrouw is overleden. De andere vrouw ligt zwaar gewond in het ziekenhuis. We zijn vanmorgen al vroeg gestart en hebben een stukje ter nagedachtenis in het boek geschreven en een kaarsje gebrand in de Huiskamer. Mochten er mensen komen die behoefte hebben om hun gedachten te delen, dan was daar ruimte voor.

Vervolgens hebben we op verzoek van Chris, Montse, Pilinchi en Susanne geïnformeerd over het ongeluk. Ze wisten nog van niets en waren geschokt. Het was niet mogelijk om een mededeling te plaatsen op het scherm beneden, maar werd wel meegenomen in de pelgrims mis.

Het was vandaag een dag met een dubbel gevoel. De eerste die de Huiskamer binnen zou stappen, was meteen de 1000ste bezoeker. Nico Gerrits was de 1000ste bezoeker. Samen met Henny heeft hij de camino in stukken vanuit Boxmeer gelopen. We hebben hem feestelijk met slingers ontvangen. Natuurlijk van hem en de

oorkonde een foto gemaakt. Overigens

is Nico de bedenker/ontwikkelaar van het Maaspad, zie maaspad.nl

Van enkelen die de Porto hebben gelopen vernamen wij dat je in het klooster vlakbij Herbon een soort certificaat na de mis ontvangt van de fraters. Twee dames vonden het zo fijn dat ze hun verhaal kwijt konden, dat ze hier 1,5 uur bleven. Er waren verder geen andere bezoekers en kregen de ruimte daarvoor. Tot slot kwam Jos nogmaals op bezoek om te vertellen dat hij door het kaartje die hij had meegenomen van Ricky waarin staat "delen is vernieuwvuldigen" hem inspireerde om een mail/app te schrijven. Wat hij heeft geschreven, heeft hij gestuurd naar zijn vrienden en familie en wilde dat ook graag delen met ons.

Het was een rustige dag wat betreft het aantal bezoekers, maar was op een of andere manier ook passend bij deze dag.

van harte welkom in het

12 juni

Gisteren een drukke dag achter de rug en niet iets noemenswaardigs gebeurd. Behalve de Belgische man die een binnenkwam en een opmerking van een van de gasten verkeerd heeft opgevat. Hij dacht en dat wij hoorde wij later van een Belgische vrouw die hem gesproken heeft, dat hij niet met zijn kleding waar hij in liep binnen kon komen. Uiteraard is iedereen hoe dan ook welkom. Maar hij wilde weg. Dit is inmiddels ook doorgegeven aan Luc die vandaag is binnengekomen in de Huiskamer.

Een vrouw van 84 die dit keer de 24e camino heeft gelopen en als motivatie "vreugde" opgaf, hoe mooi is dat.

Een man kwam binnen met de mededeling dat zijn paspoort is gestolen, 40 kilometer voor Santiago. Hij was geëmotioneerd mede door de stress. Hij heeft diverse instanties gebeld waaronder de ambassade en heeft alle moeite gedaan om ervoor te zorgen dat hij naar Nederland kan reizen met het vliegtuig. Nou schijnt Vueling iemand zonder paspoort niet toe te laten. Hij heeft inmiddels velen op de hoogte gebracht en gevraagd of hij misschien met iemand kan meerijden naar huis en daar wil hij graag voor betalen. Van anderen die aan tafel zaten heeft hij diverse tips gekregen bv reizen met de Flixbus of de trein pakken in Frankrijk en dergelijke. Wij hebben zijn telefoonnummer genoteerd, mocht een bezoeker met de auto naar Nederland reizen dan kunnen dat mededelen. In ieder geval gaat hij naar het vliegveld. Hij heeft zich ingecheckt en probeert met kopie paspoort en aangifte van de politie toegang te krijgen in het vliegtuig. We hopen voor hem dat het lukt.

Op verzoek van enkele bezoekers een foto gemaakt voor facebook, omdat ze het zo leuk vinden.

Vandaag 29 bezoekers.

13 juni

Vanmorgen hadden we het geluk dat onze opvolgers Marian en Willem vd Wiel al in de buurt waren zodat wij zonder de deur dicht te hoeven doen naar de kapel beneden konden voor de mis en het ontvangen van de oorkonde voor de vrijwilligers.

Toen we terugkwamen bleek dat Marian en Willem een goede bliksemstart hadden gemaakt met meteen al zo'n 10 pelgrims. Het was prima gegaan maar ze hadden dit enkele jaren geleden ook al eens gedaan dus het was niet allemaal nieuw voor ze! Met name Annemarie heeft ze al een stukje wegwijs gemaakt in de nieuwe dingen, nu ze er toch zijn! Morgen de rest!

Even daarna komt een jong Belgisch stel binnen die de Camino del Norte hebben gelopen, een mooie tocht waarin ze zichzelf en elkaar beter hebben leren kennen. Vooral de man kwam er onder weg achter dat hij het overlijden van zijn ouders en grootouders nog niet zo had verwerkt als hij had gedacht. Deze camino heeft ze zoveel gegeven dat ze verder kunnen op de "Camino de la vida!"

Petra was alleen gestart in Porto, vorig jaar wilde ze na haar scheiding de Camino Frances niet alleen lopen en was een vriendin meegegaan, nu wilden ze weer samen maar enkele weken daarvoor was bij de vriendin borstkanker geconstateerd. Nu was ze alleen gegaan met een steentje van de vriendin, het was goed te voelen dat ze dit nu alleen aan kon en ze heeft de steen bij zich gedragen tot de nul kilometerpaal in Finistère. Een belangrijke plek voor de vriendin en ook een mooi symbool voor de vriendin om weer op te bouwen vanaf hier/nul.

Er staat een lange wachtrij maar na een paar keer langslopen vinden we maar 1 Nederlands echtpaar in de rij. Ze vinden het leuk om naar boven te komen. Bij een lekker bakje koffie vertellen ze dat ze vanuit Lelystad zijn komen fietsen nadat ze allebei met pensioen zijn gegaan begin dit jaar. Tentje mee en gaan! Het was een geweldige tocht geweest, geen één leuke band en een feest om dit samen te mogen doen. Ze zijn vol plannen voor fietstochten, volgend jaar wordt het Rome.

Even gezocht naar een plaatsje om de vaantjes van het Vlaams Genootschap, meegebracht door Luc de Bolle, op te hangen, ééntje onder het logo van het Nederlands Genootschap gehangen op de poster van de gastheren en gastvrouwen de ander op het bordje boven het Libro d'Oro. Als Luc in augustus de Huiskamer komt bemannen neemt hij ook een stempel van het Vlaams Genootschap mee, want dat wordt nog wel eens gemist door de Vlamingen!

Half 5 nog een meneer uit België komen fietsend samen met zijn ophalers en uiteindelijk nog 4 die net voor 17.00 uur binnenkwamen, we hebben ze nog gewoon ontvangen met een bakje koffie. Bij 1 man dacht ik die komt me bekend voor en bij navraag bleek het de voorzitter van de regio Oost-Brabant te zijn en had ik hem ontmoet bij een regiowandeling! Iedereen vertrok na zijn/haar verhaal redelijk snel want er moest nog naar slaapplek gezocht worden en het is druk in de stad ivm een popfestival op de Monte de Gozo.

Helaas waren onze opvolgers vergeten dat we afgesproken hadden om samen wat te gaan eten maar aangezien ze al zo aardig waren geweest om vandaag al voor ons in te vallen, natuurlijk geen probleem! Morgenochtend zien we elkaar weer voor de laatste puntjes van overdracht en het voorstellen aan de mensen van hier.

14 juni

Er is een mail binnengekomen, van de familie van de vrouw die is overleden afgelopen week op de Camino, met de vraag of er een certificaat te verkrijgen is voor haar. Dit willen ze ter

nagedachtenis op haar kist leggen. Bij navraag bij Susanna blijkt dit mogelijk en proberen we het te gaan regelen.

Verslag van Marian en Willem

Periode 14 juni – 28 juni

De vrijwilligers met de pelgrims van harte welkom in het

14 juni.

Vandaag het stokje overgenomen. Soepele overdracht. Zonder problemen. Wendy vertelt ons van het verzoek van de familie van de mevrouw die overleden is op de camino. Ze willen en graag een postuum compostela. Dat is mogelijk, maar dan is er meer informatie nodig. Die vraag hebben we ze gesteld en wachten op antwoord. Dan komt er een echtpaar binnen die helemaal van uit Dordrecht gelopen hebben en de camino opdragen aan hun dochter die overleden is. Mevrouw zegt zonder veel ophef dat ze erg depressief was. Verder verloopt de dag rustig en kunnen we ons goed oriënteren.

15 juni

Krijgen al vroeg bezoek van een, wat lijkt een verwarde man. Het is een Nederlandse Amerikaan die in Santa Monica woont. Het verhaal dat hij vertelt is onsamenhangend maar hij blijkt veel parate kennis te hebben van geschiedenis over de camino. Ook weet hij te melden dat hij 31 jaar bij AA (Alcohol Anoniem) is maar nog steeds moeite heeft met de drank. Dat verklaart veel van zijn gedrag. Wel laat hij ons een bijzonder klein oud boekje zien waarin voor iedere dag van het jaar een schietgebed staat. Het is in 1934 geschreven in Duitsland en in 1941 in het Nederlands vertaald. Bijzonder is ook nog dat het boekje oorspronkelijk van iemand uit Voorschoten was en dat is de plaats waar wij nu wonen. Naam en adres staan er in. We zullen het opzoeken als we weer thuis zijn. Hij blijft voor meer dan 3 uur zitten en maar praten tegen ons en andere pelgrims en desnoods tegen zich zelf. Dan komt zijn Engelse vriend, die na een kopje koffie, hem meeneemt. De Heer heeft bijzondere kostgangers. Vandaag ook enkele pelgrims, echtparen, die een gecombineerde fiets/wandel camino gedaan hebben. Eentje wel heel bijzonder ingewikkeld met de auto/fiets/ en lopen.

16 juni

Het is 12 uur en we hebben nog maar een pelgrim en twee terugkomers op bezoek gehad. Regelmatig beneden rond gelopen en mensen aangesproken, maar geen Nederlands gehoord. Misschien zijn ze er niet vandaag? Ja wel, ze zijn er wel. Terugkomers en nieuwkomers. Twee fietsers die vanuit Woerden zijn komen fietsen maar niet een van de officiële pelgrims routes hebben gefietst. Ze krijgen geen Compostela of afstand certificaat maar wel een document van verdienste denk ik. In ieder geval zijn ze heel blij. En toeval bestaat niet? Een van de fietsers is familie van een Nederlands echtpaar dat lang geleden emigreerden naar Canada waar Marian 50 jaar geleden veel over de vloer kwam toen ze als au pair in Canada werkte. Ondanks het feit dat we maar 5 pelgrims welkom mochten heten + 4 terugkomers was het een interessante dag.

17 juni

Het is hollen of stil staan in de Huiskamer. Vandaag was er spitsuur rond 12 uur. Bijna alle lopers zijn gestart in Porto en kennen elkaar van de tocht. Dat geeft een huiselijk gevoel van herkenning en de ervaringen worden luid en duidelijk uitgewisseld. Twee pelgrims waren al eerder in de Huiskamer geweest maar hadden voldoende tijd om nog een tocht te lopen vanuit Ferrol. Ze werden vergezeld door een Italiaanse schone die de tocht met hun opgelopen was. Verder kregen we ook weer enkele terugkomers die een paar dagen in Santiago moeten blijven vanwege de geboekt terug reis.

18 juni

Meteen al de eerste gast om 09.00 uur. Daarna komt een mevrouw binnen die de oplossing voor het Compostela voor de mevrouw en haar vriendin die eerder deze maand zijn verongelukt op de camino. Gelukkig is dit tot een goed einde gekomen.

Verder een drukke dag met door de dag heen nieuwe pelgrims en terugkomers. Ook komt Joop langs. Joop is 85 en gaat ieder jaar op weg. Deze keer ging hij naar Fatima en was nu aan de terug weg begonnen. Het bijzondere is dat Joop loopt en trekt dan zijn zelf gebouwde karretje achter zich aan. 5 jaar geleden toen wij ook in de Huiskamer waren kwam Joop ook langs. Hij is nog steeds zo enthousiast en druk als toen. Het is een ervaring als je hem tegen komt. Was in Portugal op TV als een Nederlandse pelgrim onderweg. Hij zegt beroemd te zijn nu in Portugal vanwege de vele spontane begroetingen en giften die hij ontving.

19 juni

Regenachtige dag en daarom veel terugkomers. Ze gaan donderdag naar huis en moeten deze dag door komen. Ze zitten lekker en genieten van de koffie en het koekje, maar zijn ook welkome gesprekspartners voor de nieuwe aangekomene. En die zijn er ook in voldoende mate. De hele dag door loopt de Huiskamer vol. Opvallend veel Vlamingen. De verhalen zijn interessant en persoonlijk, zoals van een stoer uitziende Belgische man die heimwee heeft naar zijn huis en kleinkinderen. Hij gaat nooit meer zo lang van huis, zegt hij. Ook Wendy en Annemarie komen nog even langs. Zij liepen naar Finistère. Ver na vijven sluiten we de Huiskamer.

20 juni

Het is vandaag de verjaardag van Marian. In tegenstelling tot de grote drukte en dus een lange rij buiten voor de Compostela, is het erg rustig in de Huiskamer. Een terugkomer en een hand vol nieuwe pelgrims die op een na allemaal lopend onderweg waren. Na de hectiek van gisteren een welkome afwisseling. Wel is nummer 1200 binnen. Op de valreep, om 5 uur, komt de Puttense Bende binnen.

Een groepje van 7 waarvan er 3 gelopen hebben en de rest als ontvangst/ophaal comité fungeert. Het is een groep die vanaf hun eerste jaar voortgezette opleiding vrienden zijn vrienden zijn en nu hun 40 jarig jubileum vieren. Het wordt nog een gezellige boel.

21 juni.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

De dag begint met een hondenoppas beurt. Ik had twee Zwitserse meisjes beloofd dat ik vandaag om 9 uur op hun honden, die niet naar binnen mogen, zou passen. Zo gezegd zo gedaan. Ze waren erg blij dat ze zo hun Compostella konden halen. Daarna een man van 75 die de camino Levante heeft gelopen. Dan komt de Puttense bende terug voor koffie. Weer gezellig, maar ook goede aanloop van nieuwe pelgrims. Door het mooie weer is er een ontspannen sfeer.

22 juni.

Langzame start in de ochtend maar vanaf 12 uur een gestage aanloop van pelgrims. Deze keer waren de meesten wandelaar sommige die vanuit Nederland waren vertrokken en andere die een korte camino hebben gelopen. Allemaal hebben ze hun verhaal. Een mevrouw brengt een Australische man met kind van 11 waarmee ze samen gelopen heeft mee. Geen probleem, maar al snel maken ze zich wel erg comfortabel hier, zonder aandacht voor het kind of andere pelgrims. Tijd voor een ingreep. Marian zegt dat het hier Nederlands talig is en verzoek haar, als ze Engels wil blijven praten dat elders te doen.

23 juni.

Het is rustig begin met een jong Belgisch koppel. Zij liep van San Sebastiaan en hij kon haar niet bijhouden maar wel gelijk aangekomen in Santiago. Daarna kwam Huub die kostelijke verhalen had over het aantal keren dat hij zijn accommodatie niet kon terugvinden ondanks dat hij maar een paar honderd meter ervan verwijderd was. Terugkomers zijn er ook weer. Ze wachten op hun vlucht terug of gaan nog door naar Murcia/Finistère. Op sluitingstijd komt Nadine binnen. Een jonge vrouw die per fiets vanuit Amsterdam is aangekomen. Ze verteld enthousiast over haar camino en vermeld tussendoor dat ze dit jaar ook nog de Atlantische oceaan is overgestoken met een zeilboot. Een bijzonder kind, dat is het. Ze gaat door naar Finistère waar haar ouders op haar wachten.

24 juni.

Het loopt nog geen storm vandaag. Beneden bijna geen rij en hierboven is het nog stil. Maar wat niet is kan nog komen dus we houden moed. Tegen 12 uur beginnen de eerste binnen te komen en dan gaat het de hele middag gestaag door. Eén leuke groep Belgische dames die vanuit Porto gelopen hebben. Ze lopen ieder jaar een stukje van een camino. Een drietal uit Amsterdam die voor de eerste keer de camino lopen maar eigenlijk niet wisten wat het was. Ze zijn razend enthousiast geworden. Dan komt Theo nog binnen. Hij is luid en druk pratend. Hij spreekt geen woord over de grens, maar is toch van Porto tot hier gekomen. Een van zijn zoons regels eea vanuit Nederland. Hij moet morgen naar huis, maar weet nog niet precies hoe en wat. Zijn zoon heeft instructies naar het hotel gestuurd. Hij zal er wel komen. Op de valreep, als we de deur al bijna op slot hebben komt nog een stel binnen. Zijn hebben een jaar vrij en zijn op wereld reis. Nu een camino en daarna weer andere bestemmingen. Interessante verhalen.

25 juni

Meteen om 9 uur de eerste pelgrim. Een goed begin want de hele ochtend is het een komen en gaan. Lopers en fietsers die van uit hun woonplaats zijn vertrokken. De fietsers hebben onderweg Joop van 85 met zijn kar ontmoet. De lopers verhalen over de grote gastvrijheid die ze ondervonden in vooral Noord-Frankrijk. Ontroerende momenten van weerzien van pelgrims die elkaar onder weg ontmoet hebben. In de middag loopt het ook weer vol. Eerst een man uit Apeldoorn die op zijn eerste camino niet veel geluk had met zijn voeten. Veel met de bus gegaan. Dan een jonge vrouw die gelopen heeft vanuit Le Puy en tenslotte een groep van 6 die samen met Marieke Schrieks hebben gelopen vanaf Oviedo. Vandaag geen terugkomers, ook wel bijzonder.

26 juni

Om 9 uur komen de eerste pelgrims binnen. Het zijn fietsers die vanuit Nederland (Oploo) zijn gekomen. Het blijft de hele ochtend binnen lopen en we verwelkomen pelgrim 1300.

Daarna komt Theo die in Benidorm is gestart. Dat komt niet zo vaak voor. Hij gaat met de bus naar Zaandam. In de middag hebben we weinig aanloop. Een mevrouw zoekt een fietsenmaker die haar rem kan repareren. We hebben haar naar Hotel Mexico gestuurd, daar verzamelen de fietsers zich en die weten wel waar ze terecht kan. Verder blijft het stil alhoewel de rij beneden behoorlijk lang blijft. Naar het schijnt zijn er niet erg veel Nederlanders onderweg. Ondertussen is het droog geworden en schijnt de zon weer. Op de valreep komt er een groepje onder leiding van een Japanner naar boven. Het is een beetje onduidelijk wat hij wil maar het komt er op neer dat hij onderweg van een Nederlandse gehoord had dat hij hier kon uitrusten en dat wilde hij nu wel. Helaas.

27 juni

Het blijft stil tot ongeveer 12 uur. Dan komen de eerste fietser binnen. Ze zijn Halle begonnen. Het loopt verder geen storm, maar we krijgen wel de echte pelgrims vandaag. Ze zijn vanuit huis vertrokken of een echte camino gelopen vanuit Valencia of Sevilla. De meest opvallende verschijning is Jonny. Hij draagt voor de verandering een rok. Vind hij prettig. Luchtig en het schuurt niet. Klaas en Trees zijn aangekomen om de overdracht te bespreken.

Morgen zit het er voor ons op en sluiten we een boeiende periode van 2 weken af.

De vrijwilligers heten pelgrims
van harte welkom in het
pelgrimsbureau.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Klaas en Trees

De vrijwillige pelgrims Periode 28 juni – 12 juli van harte welkom in het

28 juni

Na de overdracht vertrekken Marian en Willem, laden hun spullen bij het appartement in hun busje en vertrekken voor de terugreis die hen via Zwitserland weer naar huis zal brengen.

Inmiddels lopen de eerste pelgrims van de dag binnen en horen wij hun verhalen. Aanvankelijk vooral sportief georiënteerd, maar dan komt Walter met een veel ingrijpender verhaal. Slechts één zo'n passant is al voldoende om de dag goed te maken. Daarvoor zit je hier.

Het appartement is een ander dan 5 jaar geleden. Een andere indeling en minder oubollig. Een aanzienlijke verbetering. Goed vol te houden.

29 juni

Vandaag stond er al heel vroeg een enorme rij pelgrims te wachten op de felbegeerde compostela. De rij stond regelmatig tot beneden de trap en zelfs om de hoek van de achterzijde van het Pelgrimsbureau. Het is nog niet eens juli, waar moet dit de komende maanden naar toe. Het leverde regelmatig een gespreksonderwerp met de binnenkomende pelgrims op die soms 1,5 uur of langer in de rij hebben moeten staan.

Vandaag weer een gemêleerd gezelschap lopers en fietsers ontvangen en een heel plezierig en uitgebreid gesprek gehad met een predikant over zingeving en najagen van materiele zaken.

30 juni

Na een voorspoedige start leek het verder een teleurstellende dag te worden. Voldoende tijd om een heel stuk in onze boeken te lezen, geen Nederlanders in de rij ontdekt. Dan toch een opleving en een gezellige dag afsluiting. Buiten is het onverwacht koel/koud gebleven. Ook 'beneden' is het vandaag relatief rustig gebleven met navenant kortere wachttijden. Soetens (de nieuwe) heeft een voorraad visitekaartjes afgeleverd. Meteen beneden hier en daar enkele kaartjes in de vensterbanken beneden achtergelaten.

1 juli

Heel lang zag het naar uit dat dit de rustigste dag tot nu toe zou worden. Niet alleen in de Huiskamer, maar ook beneden. Rond half elf maak ik een foto van de gang waar eergisteren de enorme lange rij begon die tot buiten, beneden, onderaan de trap uit het zicht eindigde. Nu is de gang LEEG. Bij het centrale postkantoor toen maar enkele pakjes opgehaald die tav Luc De Bolle waren opgestuurd. Gelukkig komen er rond de middag toch nog enkele huiskamerzoekenden boven. Dan weer veel rust (hadden we maar een breiwerkje meegenomen verzucht Trees) maar gelukkig aan het eind van de middag toch aanloop. De dag eindigde weer met een waardevolle ervaring. Het gesprek tussen een Nederlander en een Zuid-Afrikaanse eindigde in een emotioneel moment met vochtige ogen doordat hij via zijn telefoon aan haar het gezongen 'Pelgrimsgebed' van Amanda Strydom liet horen dat zij beiden meezongen.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

2 juli

Het leek weer een rustige dag te worden. In de ochtend zelfs nog meer Belgen dan Nederlanders ontvangen, hetgeen geen afbreuk deed aan de kwaliteit, in tegendeel. Direct na de middag spektakel beneden waar een Hollander amok leek te maken. Gelukkig lukte het ons om hem weer tot kalmte te brengen en zijn overstuur zijnde vrouw te troosten. Na overleg met Angel van het Pelgrimsbureau lukte het om een oplossing te vinden voor de reden waarom zij (beiden 74) geen compostela kregen hoewel er voldoende kilometers waren gemaakt. Een deel van de 'variante Espiritual' was niet officieel camino en derhalve telde die kilometers niet. Geregeld dat zij nog een stukje van 15 km zouden lopen (Vigo – Redondela) en dan had men toch nog de benodigde 100 officiële kilometers gelopen. Alsof we nog niet genoeg emoties hadden moeten doorstaan komen op de valreep nog twee fietsers binnen die vanuit Nederland zijn komen fietsen. Een van hen had niet meer te behandelen, uitgezaaide kanker. Toch zo'n tocht doen en erg succesvol. Ze gingen nog niet meteen naar huis, maar doen nog een stuk terugweg via een andere, noordelijker gelegen route, alvorens met de fietsbus weer naar Nederland af te reizen. Geweldig, zulke mensen.

3 juli

Een rustige dag qua aantal, maar de bezoekers bleven langer zitten dan anders. Erg gezellig, veel mooie verhalen. Aan het begin van de middag kwam de 'amokmaker' van gisteren met zijn vrouw stralend binnen. Ze hadden het vereiste stuk van Vigo tot Redondela die ochtend gelopen en erg genoten van het landschap. Onder het motto: je weet maar nooit, "je liep er gisteren wel erg dreigend mee te zwaaien", lieten ze op mijn verzoek hun stokken tijdelijk achter in de Huiskamer en gingen ze hun compostela halen. Ik heb nog even geassisteerd met hun afwijkende serie stempels en het briefje van Angel, maar gelukkig alles ging goed. Even later kwamen ze zwaaiend met hun welverdiende compostelas binnen en gingen aan hun vakantie in Portugal beginnen, zodra ze hun autootje in Vigo hadden bereikt. Bij het avondeten in Bar Manolo ontmoetten we Ad en Angelique die met een handbike de Plata hadden gefietst. Hij noodzakelijk vanwege zijn handicap (dwarslaesie), zij vrijwillig. Ze hadden in 2013 al eens vanuit Nederland zo de tocht gedaan. Gevieren de maaltijd gebruikt en hun verhalen aangehoord. Een verlengstuk van de Huiskamer, zij konden immers deze – in tegenstelling tot die in de Rua San Pedro - niet bereiken. Ze waren niet ontevreden over de voorzieningen voor hem op de route. Wel af en toe even uitzoeken, maar over het algemeen goed te doen.

4 juli

Mijn aanvankelijke tekst voor deze dag zou zijn geweest, veel kwaliteit, weinig kwantiteit. Het leek een rustige dag te worden met enkele bijzondere mensen. De meest bijzondere was wel een jonge Belg(ische) met m/v kenmerken die bijna hyperventilerend binnenkwam. Hij/zij had vanaf Irun gelopen en vertelde niet alleen over de problemen die een 'trans' onderweg tegenkomt, maar al snel werd het gesprek algemener en ging over zijn/haar eigen worsteling in het leven en het vinden van de eigen identiteit. We hopen Helena, die aanzienlijk opgeknapt ons na een uur verliet, na de wandeling naar Finistère nog terug te zien. Rond drie uur nog een groep fietsers en net toen we ons voor een rustige dagafsluiting gingen opmaken, kwam er nog een tweede groep op leeftijd zijnde fietsers (vanuit Nederland) binnen met grote verhalen. Kortom weer een dag die in ons geheugen blijft.

5 juli

Met tien bezoekers was het een relatief rustige dag, hoewel de laatste drie nogal laat binnenkwamen en zodoende ook weer laat het veld ruimen. Maar wel na een goed gesprek. De ochtend werd weer een pareltje door een bijzonder gesprek met een terugkomer van gisteren, waar toen – door drukte in de huiskamer - geen gelegenheid voor was. Ook de Belgische Johnny, terugkomend van de Ingles, in het rokje ("lekker luchtig") waarmee hij hieraan voorafgaand ook al de Camino de Levante had gelopen, was een bijzondere bezoeker met een goed verhaal. In de middag ook nog 1,5 uur geassisteerd aan de deur bij de ontvangst van pelgrims. Van daaruit nog enkele Belgen en Nederlanders

eruit gehaald, waardoor het deze toch nog laat werd. Vandaag is Trees ook naar de introductie bijeenkomst van de kathedraal geweest. Een priester oreerde in onverstaanbaar Spaans over Jacobus etc. en gaf de Engelse dame die zou vertalen nauwelijks tijd om dit te doen. Typisch bedoeld voor vrijwilligers die nog niets wisten van het gebeuren hier, maar voor geroutineerde pelgrims en hospitaleros bevatte het niet nieuws. In een gesprekspauze is ze dan ook weer de bijeenkomst ontvlucht.

6 juli

Qua nieuw-aankomers een rustige dag, wel de nodige terugkomers. 's Middags enkele uren gaan aanloop. Heb weer een tweetal uren beneden gestaan om te assisteren bij de binnenkomst. Wel leuke contacten en mensen kunnen helpen, maar geen Nederlands sprekenden aangetroffen. Aan het eind van de middag arriveert nog een Limburger, barstensvol adrenaline die drie kwartier aaneengesloten heeft gepraat. We hadden 's avonds enorm behoefte aan rust!!

Overigens wordt ik gek van het toetsenbord waar voortdurend – als ik lekker aan het typen ben - letters dubbel verschijnen. Het heeft te maken met de gevoeligheid van het toetsenbord maar kan met de instellingen voor het typen niet worden aangepast.

De vrijwilligers heten pelgrims

7 juli

De dag begon al vroeg met twee Zuid-Afrikanen die schuchter om de hoek keken wat dit nu wel was. De Limburger van gistermiddag was het grootste deel van zijn adrenaline kwijt en vulde dat weer bij ons aan met cafeïne. Een tweede terugkomer vertelde hoe hij zijn fiets naar Biarritz liet vervoeren en de volgende dag daar achteraan zou gaan met de trein, waarna hij in alle rust door Frankrijk weer huiswaarts zou peddelen. Dan toch nog een loper uit Venray die door zijn vrouw werd afgehaald. Vervolgens vanaf elf uur een hele tijd niets! Beneden aan de ingang nog geprobeerd Nederlandssprekenden er tussenuit te vissen. Nada! Vrijwel alleen maar Spanjaarden en dan duurt een dag lang! Aan het eind van de middag brengt Monique (van het Genootschap) nog enig leven in de brouwerij en dan komt er zowaar nog een jonge Nederlandse binnen met een ervaring die onze dag toch nog goed maakte.

8 juli

Het is vandaag een vrijwel volledige Vlaamse dag geworden. Eén stel uit Nederland verstoort de feestvreugde. Zelfs de beide terugkomers waren Belgen. Ook nu weer bijzondere mensen: een loopster die voor het eerst buiten haar comfortzone was getreden en daar heel blij mee was, een jongeman van 20 jaar oud die leerde voor schoolmeester (zoals hij dat noemde), vorig jaar de Francés had gelopen maar zich 11 maanden had verheugd op de dit jaar alsnog te lopen route naar Fisterra en Muxia. Dan een loper van de Francés met een enorm waardevol boekje: hij had eenieder die hij onderweg ontmoette gevraagd om op één pagina zijn/haar motivatie voor de tocht op te schrijven. Van over de hele wereld in alle talen had hij 'verklaringen', waarvan vele zeer ontroerend waren. Ook de twijfelde belg(ische) van 4/7 kwam weer even terug na de Fisterra-ervaring. Een heel ander persoon dan enkele dagen geleden. Blij, ontspannen en een steeds duidelijker beeld over de

toekomstplannen. Verder is opvallend om te melden dat we drie mannen uit het onderwijs hadden. Een gepensioneerde, een stageloper die het onderwijs als een roeping zag en een teleurgestelde die het onderwijs zojuist de rug had toegekeerd. Kortom zowel voor de bezoekers als voor ons een waardevolle dag. O ja, de laatste twee binnenkomende Belgen verklaarden dat zijn naar de Huiskamer kwamen omdat Monique (toevallig ook nu in de Huiskamer aanwezig) en Peter Hesseling er bij hen tijdens een bijeenkomst gloedvol over hadden verteld.

9 juli

Het werd weer een uiterst rustige dag. Slechts vier bezoekers. Ook het 'vissen' bij de ingang leverde niets op. Elke Hollands of Belgisch uitziende bezoeker bleek van een andere planeet te komen. Maar gelukkig hadden we wel een bijzondere bezoeker. Een 22 jarige jonge vrouw die vanuit Nederland was komen lopen en heel open sprak over de problemen in haar leven en de motieven om op stap te gaan. Werd de dag er toch nog een met een gouden randje.

10 juli

Vandaag qua nieuw- zowel as terugkomers een gezellige dag. Onze vaste terugkomer Monique maakte het mogelijk dat Trees en ik samen de Engelse mis met aansluitend de uitreiking van de getuigschriften aan de vrijwilligers konden meemaken. Dankzij de intimiteit van de kleine kerk/kapel, het voorstellen van alle aanwezigen (incl. de aanwezige pelgrims en de drie geestelijken op het altaar) en de korte plechtigheid na afloop waarbij de deken met een (dit maal met een vertaald, dus verstaanbaar) dankwoordje de vrijwilligers uit de vier deelnemende landen bedankte, werd het een mooie afsluiting van een vermoeiende, maar erg fijne periode in Santiago. Nadat we de Huiskamer weer van Monique hadden overgenomen ontvingen we weer diverse pelgrims en – omdat ze redelijk gespreid kwamen - volgde fijne gesprekken. Een bijzonder geval vandaag vormde een dame die 'de fiets van haar vader naar Santiago kwam terugbrengen'. Hij had al in 1993 per fiets de tocht gedaan, Zij had het, vanwege gebrek aan voldoende tijd, in drie jaarlijks aaneensluitende etappes gedaan. Ze had dus voortdurend met haar inmiddels overleden vader de tocht gemaakt.

11 juli

Een terugkomer kwam na de Engelse Mis nog even koffiedrinken, hetgeen resulteerde in een emotioneel gesprek over zijn jeugd en de verwerking ervan onderweg. Klaas verwelkomt zijn Italiaanse loopvriendin, waarmee hij in 2014 gedurende twee weken samen heeft gelopen en sindsdien elke zondag (rond 10.45 uur = aankomsttijdstip bij de kathedraal) contact heeft gehouden. Zij had nu de Norte gelopen en haar aankomst in de stad binnen onze 'diensttijd' laten vallen. Aan het eind van de middag nog even een full house. Jan, lopend vanuit Nederland, komt nog even zijn uit vier personen bestaand afhaalcomité voorstellen, een tweetal lopers vanuit Tui komen nog even kijken en onze opvolgers, Tineke en Annemarie, komen zich al even presenteren en samen lopen we alvast de afsluitprocedure door.

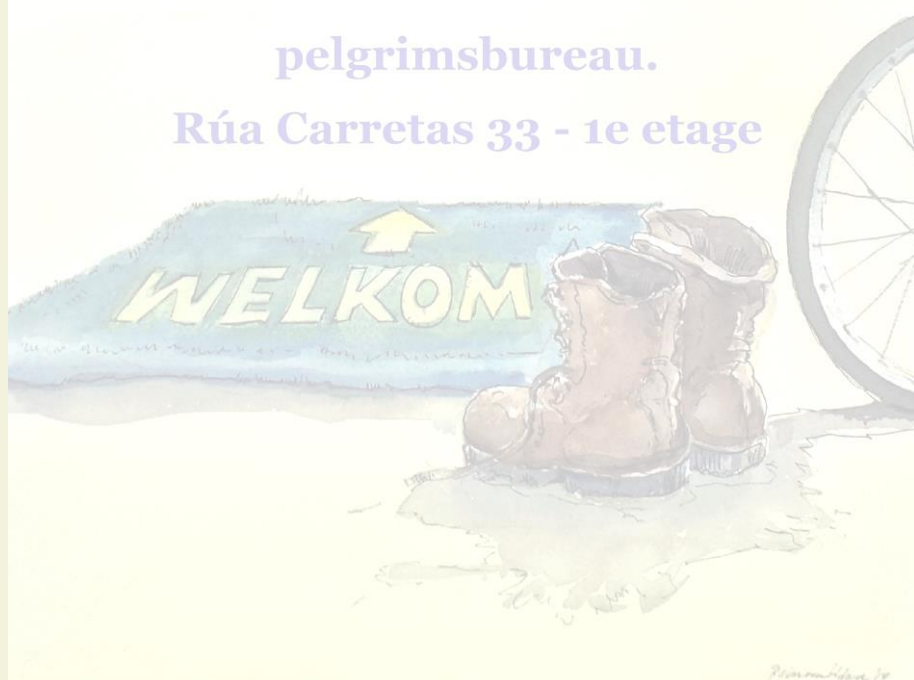
12 juli

Overdracht van de Huiskamer en het appartement. Voor ons zit het erop. Wederom een onvergetelijke ervaring.

**De vrijwilligers heten pelgrims
van harte welkom in het
pelgrimsbureau.**

Rúa Carretas 33 - 1e etage

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Tineke en Annemarie De vrijwilligers heten pelgrims Periode 12 juli – 26 juli van harte welkom in het

12 juli

Vandaag onze 1e dag. Begonnen met nog overdragen van Klaas aan ons en kennismaken met de diverse medevrijwilligers.

Beneden was het heel druk vrnl. Met Spaanse jongeren en Portugezen maar heel weinig personen uit de Lage Landen, dus ook boven niet veel bezoekers, dat was wel even wennen.

De 4 mensen die wel gekomen zijn hadden hun eigen leuke verhalen, vooral het verhaal van Ida sprong eruit. 2,5 maand onderweg op de fiets en alleen via Rome dwars door Frankrijk, via de Frances, Astorga, Via de la Plata naar hier. Wat een afstand!!!!

Morgen hopelijk wat drukker.

13 juli

Vanmorgen was de deur nauwelijks open, of er stonden al 2 pelgrims voor de deur. Ene Belg enne un Ollander. Zij hadden elkaar pas even hiervoor ontmoet. De een was uit Antwerpen en de ander uit Maasbree komen lopen. Elk meer dan drie maanden onderweg.....en beiden wilden zo spoedig mogelijk naar huis.....naar echtgenote en naar een kleinkind dat anderhalve maand geleden, tijdens zijn camino, was geboren. Maar het was hen beiden niet gelukt om een retourreis met de bus te regelen. Via onze pc hebben wij hen kunnen helpen en na koffie en de verhalen gingen beiden op zoek naar de bus.....na eerst nog wat kaarsjes te gaan branden in de kathedraal.

Een terugkomer uit België die hier vorige week was en nog een rondje via Finistère heeft gelopen, kwam zijn compostela hier ophalen.

Daarna een wandelaar vanuit Salamanca en fietser vanuit Sevilla, die deels met de trein had gereisd en deels had gefietst.

De morgen vloog om, maar in de middag was het rustig. Soms even naar beneden om daar de eventuele Nederlands/ Belgische pelgrims te kunnen traceren.....

14 juli

Vandaag een drukke dag, we startten met een terugkomer die nog even afscheid kwam nemen, daarna een echtpaar met vriendin die beide een andere route gelopen hadden en elkaar beneden na een maand voor het eerst weer hadden gezien. Als afsluiting gingen ze samen naar Finistère.

Daarna Thomas een Amerikaanse vrijwilliger die even kwam buurten en zich de speculaas goed liet smaken.

In de loop van de middag druppelden er diverse mensen binnen, veel vrouwen vandaag, waarvan 1 een nog een onbekende camino in Portugal had gelopen.

Weer diverse ontroerende en mooie verhalen, al met al gelukkig iets drukker maar meer dan voldoende aandacht voor iedereen.

15 juli

Vandaag een dag met maar 5 pelgrims en 1 terugkomer. De meeste waren fietsers.

Toch ook nu weer leuke verhalen gehoord en 1 wandelaar goed kunnen helpen die na zijn tocht vanuit oost Spanje met een weigerende telefoon zat en daardoor geen terugreis kon boeken. Het is helemaal goed gekomen en hij heeft zijn tocht toch rustig af kunnen sluiten.

Ook een Duitser die zonder telefoon zat was heel erg in paniek en omdat de Duitse Huiskamer niet zo heel veel bemand is maakte dat de onrust groter.

Maar ook hij ging weer geholpen en gerustgesteld weg en kwam ons een uur later nog eens hartelijk bedanken voor alle hulp en het luisterend oor.

Kortom toch weer zinvol bezig geweest.

16 juli

Vanmorgen naar de bijeenkomst van het ACC geweest. Interessant maar wel een vol hoofd van alle Spaanse info. De hoofdlijnen opgepikt. Aangesproken door de deken (?) die aangaf dat er vanuit Hollandse pelgrims behoefte is aan religieuze bijeenkomsten. Bij deze staat het genoteerd maar zelf horen wij dit niet!

Gelukkig hadden we ondertussen alleen Eric, een Nederlander, die voor de orde van Malta beneden werkt, op de koffie, dus de bijeenkomst gaf geen extra druk.

Pas aan het begin van de middag de eerste bezoekers en vandaag alleen wandelaars. Vandaag letterlijk een hand vol en wel 5 stuks.

Eric vertelde dat er de 15e 20 Nederlanders een compostela gehaald hebben, hij heeft ze ook op onze aanwezigheid gewezen en we hebben weer kaartjes bij de balie afgegeven als extra.

17 juli

Vandaag al redelijk vroeg de eerste pelgrim; een jonge man die vanuit Porto kwam lopen. Hij had het traject naar zijn idee te gemakkelijk gelopen en besloot de laatste dag het op blote

voeten te doen! En deze pelgrim kwam uit mijn eigen woonplaats; bijzonder! Daarna een sportief ouder echtpaar dat samen uit Faro kwamen fietsen en nog 2 pelgrims te voet.

Al met al weer een rustige dag met genoeg aandacht voor de pelgrims die ook nog eens genoten van onze meegebrachte speculaas en Engelse drop vanuit Nederland!

En morgen gaan we, daar gaan we van uit, onze 1500ste pelgrim ontvangen.....

18 juli

Onze stellige verwachting was dat we vandaag de 1500ste pelgrim zouden ontvangen, helaas vandaag een extreem rustige dag met maar 3 personen.

De 1ste 2 waren heel emotioneel dus het was heel fijn dat we alle tijd voor ze hadden en dat geeft aan beide kanten een voldaan gevoel.

Tussendoor nog 2 terugkomers die verslag kwamen doen van hun belevenissen in Finistère.

Na de lunch nog 1 opgewekte fietser die met de elektrische fiets had gereden, ook een avontuur op zich.

Al met al weer een rustige dag zonder de 1500ste pelgrim, dus de oorkonde ging weer in de kast. De 1ste bezoeker/ster is morgen dus de "gelukkige"

19 juli

De vrijwilligers heten pelgrims

Vandaag de dag dat we de 1500ste pelgrim gaan begroeten.....en daar moeten we nog best even op wachten. Maar dan om 11.30 uur komt dan toch de 1500ste pelgrim binnen: Harrie die uit Westervoort is komen lopen... Koffie met tarte de Santiago ter ere van deze gast én natuurlijk de overhandiging van de oorkonde en een foto voor het wandtapijt. Die gaan we vast zien in de Jacobsstaf.

Alhoewel beneden de rij weer groeit is het bij ons stil.....te stil eigenlijk...maar dan om 16.00 uur een pelgrim vanuit Ferrol en dan wordt het zowaar ineens druk. Twee jonge Nederlandse pelgrims die de gemiddelde leeftijd behoorlijk naar beneden haalt. Die via een leraar levensbeschouwing over de camino hebben gehoord en nu van uit Tui zijn komen lopen; mooi dit.

Dan wordt het zomaar ineens druk, want komt er nog een echtpaar binnen en een pelgrim die ook vanuit Nederland is komen lopen en een dame vanuit Vezelay. Ondanks de stille ochtend met genoeg tijd en aandacht voor onze 1500ste pelgrim een mooie dag.

20 juli

Dachten we dat het de voorgaande dagen erg rustig was geweest, vandaag was het de overtreffende trap. Vanmorgen vlak na het openen 2 nieuwsgierige wandelaars waarvan 1 een Albergue op de Primitivo had. Natuurlijk ook hen warm ontvangen.

Daarna de hele dag niemand geweest, regelmatig beneden gestaan (waar je ondertussen ook vragen beantwoord, dus helpt) maar Nederlanders waren er niet ook Erik heeft ze niet gespot.

Toen we om 5 uur aan het afsluiten waren kwamen er toch nog 2 fietsers die vanuit Sevilla waren gekomen, ze noemden zichzelf geen pelgrims. Ze hadden een fietsvakantie met slapen in hotels.

Maar ook hen nog van een drankje voorzien en geluisterd naar hun verhaal voordat ze weer teruggingen naar hun luxe hotel. Maar ook dat mag.

21 juli

Vandaag hadden we al vroeg aanloop: een pelgrim/opa met 2 kleinkinderen van 11 en 12 jaar oud komende uit Porto. Hoe bijzonder is dit...het jongste kleinkind had onderweg een stok gevuld om mee te lopen en heeft er hier beneden afscheid van genomen, waarvan de opa een filmpje liet zien. Het oudste kleinkind wist nu al te zeggen dat hij volgend jaar de camino Frances wil lopen!

Dan een Belgische dame ook lopend komende uit Porto. Samen gestart met haar zus die aan depressies lijdt....onderweg veel met elkaar gesproken en deze zus heeft aangegeven het laatste stuk alleen te willen lopen...hoe bijzonder is óók dit weer. Ondertussen komt een pelgrim binnen vanuit Irun. Hij had het grootste deel met een groep van negen mensen samen gelopen, maar deze groep was om welke rede dan ook enkele dagen voor Santiago uit elkaar gevallen. Na zijn eerste camino, een paar jaar geleden, werd hij door zijn moeder op het Obradoira verwelkomd...en nu dus alleen. Wij hadden ruimschoots de tijd voor hem en dat maakte veel goed, wat hij ook liet merken.

Tussentijds lopen we beneden langs de rijen en hebben soms leuke, mooie gesprekken; zoals twee Amerikanen. De een met een rugtas op, maar die is van zijn vrouw zegt hij. Daarnaast zijn schoonvader. Als ik mijn kaartje laat zien, haalt hij zijn identiteitskaart uit zijn zak en blijkt dat hij Nederlandse roots heeft...twee jaar geleden is een zoon van hen overleden..... Moeder en dochter wilden de camino Frances lopen.

Dan hebben we een fietsend echtpaar vanuit St. Jean Pied de Port. Zij hospitaleren ook regelmatig in het Pelgrimsburo van St. Jean. Als laatste een echtpaar wandelend uit St. Jean. Man had al enkele keren, ook vanuit Nederland, de camino gedaan. Voor zijn vrouw was het de eerste keer; haar eigen tempo lopend en nu ook de ervaring en het gevoel wat een camino is en met een mens doet. Want dat het wat doet met een mens is zo zeker als wat; bij iedereen!!

Zo toch weer een dag die we met een goed gevoel af kunnen sluiten.

22 juli

Vandaag een voor ons doen drukke dag gehad. Minimaal 1 van ons werd geacht naar de bijeenkomst van de vrijwilligers van het ACC te gaan voor het uitreiken van de getuigschriften. Tineke viel de eer te beurt, maar de bijeenkomst bleek niet om 9.30 te

beginnen zoals in de brief was aangekondigd maar na de Engelse mis om 10.30, of misschien moest je wel bij beide aanwezig zijn.

Tegen 10en kwam een groepje goed geoutilleerde fietsers binnen die gisteren aan het eind van de middag toen ze in de rij stonden al toegezegd hadden even op de koffie te komen. Een zeer sportief gezelschap die gem.120km per dag fietsten op hun racefietsen. Er was een verzorger bij met camper die voor het natje en droogje zorgde en de bagage vervoerde, want dat ging niet op de lichte fietsen. Je kon merken dat 2 personen meer met het spirituele hadden, deze kwamen 's middag nog even terug om een stempel in hun credencial te halen wat ze erg belangrijk vonden. Een gezellig gezelschap.

Om 10.30 werden we toch weer teruggeroepen omdat de bijeenkomst voor het uitdelen van de getuigschriften begon. Toch wel een aardige bijeenkomst met uiteraard een stichtelijk woordje en nog even iets kunnen betekenen voor een aangedane Spaanse vrijwilligster. Dus toch ook zinvol.

Daarna weer even rustig maar vanaf 12 uur 6 mensen ontvangen die toch wel enige aandacht nodig hadden, 2 ervaren wandelaars die gewend waren lange wandelingen te maken tot wel 110 km op een dag, kwamen na een bruiloft van een Spaanse neef wandelen vanuit Ourense, een lekkere wandeling volgens hen met de heuvels als sportieve uitdaging, maar toch zeer onder de indruk.

Een moeder met haar beperkte zoon die een rondje Santiago, Finistère, Muxia, Santiago gingen doen.

Daarna een man die zeer bescheiden vroeg of hij wel binnen mocht komen omdat hij geen pelgrim was. Natuurlijk mocht dat en na enig heen en weer gepraat kwam ook zijn verhaal eruit. Zijn vrouw had in 2015 de tocht gemaakt en hij had haar en een wandelmaat begeleid met de auto met caravan, maar helaas was ze in 2017 na een ziekte van 9 weken overleden voordat ze een nieuwe tocht kon maken. Nu ging hij met de camper de tocht weer in omgekeerde volgorde doen en een gedeelte van haar as uitstrooien bij het cruz del ferro. Zeer ontroerend en een lang gesprek gehad.

Aan het eind kwam nog een Belgische dame langs wiens zus 2 dagen geleden al langsgekomen was. En heel leuk, hun achternaam was Pelgrim, we hadden van de zus al gehoord dat ze op tocht waren gegaan omdat de zus wat moeilijk in haar vel stak. Ook aan haar weer de nodige tijd kunnen geven en hopelijk een stukje verder kunnen helpen.

Dus weer een zinvolle dag, met zeer warm weer 37gr.

23 juli

Wat zou deze dag ons weer gaan brengen aan Nederlandse en/of Belgische pelgrims? In de ochtend zeer rustig.....dus dan beneden langs de rijen proberen the long and blonds te traceren....en blijken het geen Hollanders te zijn, maar vaak Denen of Duitsers. Spreek een Engels sprekende pelgrim aan; hij komt uit Oostenrijk. Heeft een Irakese vader en een Oostenrijkse moeder. Als ik hem vraag welke camino hij heeft gelopen haalt hij een stickertje van een vel papier en daar staat op fromkapptocape! Hij is in april 2018 begonnen aan een camino die begon bij de Kaap in Noorwegen en zo afgezakt, ook via Nederland en nu hier aangekomen. Maar dit is slechts een stop, omdat hij ergens volgend jaar aan wil komen op de Cape van Zuid-Afrika!!

Dan komen rond half een twee wandelende vriendinnen uit Porto binnen. Net voordat ze weg gaan komt een fietsende pelgrim binnen vanuit Amersfoort. Hij vertelt me en passant dat hij twee dagen geleden bezoek heeft gehad van bed wantsen.....grrrrr.....gelukkig zit al zijn bagage beneden achterop zijn fiets.....

Beneden kom ik nog twee Nederlandse dames tegen die via werk vriendinnen zijn geworden. De een is een geboren Argentijnse en al lang woonachtig in Nederland. Samen hebben ze vanaf Tui gelopen. Ze hebben nu geen tijd om mee naar de Kamer te gaan.....gezegd dat ze zeker welkom zijn komende dagen en toch informatie kunnen geven.

Dan komen moeder en dochter binnen die samen vanaf Ribandesella zijn komen lopen. Ze hebben samen al menig camino gelopen. De moeder al tien keer, waarvan samen vijf keer! Zij geeft colleges aan de universiteit in cultuurwetenschappen....en probeert soms haar enthousiasme over de camino in haar college over te brengen.

Dan net vóór sluitingstijd arriveren twee Brabantse broers. De een heeft eerst in Roncesvalles gehospitaliseerd en zijn broer is daarna toe gekomen en hebben dus samen de Frances gelopen. Zijn vandaag gearriveerd.....en stond hun familie op het Obradoira om hen te ontvangen....op de 60ste verjaardag vandaag van de ene broer. We hebben nog net geen lang zal ie leven gezongen. Hoe bijzonder ook dit verhaal. En heeft er gisteren een Duitse pelgrim bij ons een tasje achtergelaten waarin oa een brace zat die hij in Roncesvalles van ene Henk had gehad...en die Henk zit nu dus in onze Kamer! Als wij hem het tasje met de brace overhandigen met daarin het geschreven briefje van de Duitse pelgrim is hij toch enigszins aangedaan. Plus de bijzondere gebeurtenissen tijdens hun camino waarvan je dan zegt dit is geen toeval óf hier is Jacobus "aan het werk"..... Menigeeen ervaart dit zo.

En is het inmiddels 24 juli 13.30 uur en nu het verslag van gisteren pas klaar....zó druk is het vandaag met binnenkomende pelgrims.

DE VRIJWILLIGERS HETEN PELGRIMS van harte welkom in het

24 juli

Vandaag voor ons doen een drukke dag, vergeleken met de aantallen van de maanden hiervoor natuurlijk niet maar toch.

Om 9uur had Tineke gelijk een groep van 4 pers. En vlak daarna nog 2 dus toen ik kwam leek de Huiskamer aardig vol te zitten, dat zijn wij niet gewend zo vroeg op de morgen. Een van de wandelaars had 4 dagen in het ziekenhuis gelegen na een val met een gebroken neus en heftige bloeding.

De Belgische looper was op zijn tocht vanuit Tielen 1x door griep gevloerd en vlak voor Reims een probleem met z'n voet gehad waardoor hij 10 dagen niet mocht lopen, daarna is hij met krukken langzaam weer verder gegaan, de doorzetter. Gelukkig hadden ze 4 maanden de tijd, dus was er geen stress.

Daarna liepen er achter elkaar wel mensen binnen met de daarbij behorende diverse verhalen, waarbij zelfs een meisje uit Aruba die van een vriendin zulke enthousiaste verhalen had gehoord dat ze deze ervaring ook een keel wilde ondergaan en samen met haar Nederlandse nichtje gelijk maar vanuit Oviedo de Primitivo hebben gelopen.

2 fietsers vanuit Nederland die in Frankrijk geen slaappleats konden vinden en uiteindelijk in een soort isoleercel in een psychiatrisch ziekenhuis hebben geslapen was ook een mooi verhaal.

Hospitalero Henk kwam ook nog even terug op de koffie en heeft samen met onze Amerikaanse vrijwilliger Thomas diens lunchtijd gevuld. Ondertussen kon Tineke eindelijk haar verslag van gisteren afmaken.

Daarna werd het even wat rustiger met aan het eind nog 2 Belgische Porto wandelaars.

Ook beneden was het de hele dag enorm druk met lange rijen duidelijk dat Spanjaarden uitdrukkelijk kiezen om rond de naamdag van Jacobus aan te komen.

Op naar de feestelijkheden van vanavond en morgen.

25 juli

Feestdag van Jacobus en Nationale feestdag van Spanje. Hebben Annemarie en ik gisteravond vanaf hoogte in een park samen het vuurwerk gezien ter ere van Jacobus. Was schitterend, maar wij verbaasden ons over de enorme kruitdampen die na iedere serie vuurwerk rond de torens van de nog maar kortgeleden schoon gemaakte kathedraal bleven hangen...arme Jacobus....helemaal in de rook...

Annemarie opende vandaag en kreeg gelijk twee pelgrims binnen, beiden Belgisch, de een te voet, de ander op de fiets. Daarna een vader en zoon die samen vanuit Porto hadden gelopen. Zoon vliegt morgen weer naar London, waar hij woont en vader weer naar Nederland. Een bijzondere wandeling!

Dan twee Belgische bezoekers; de man heeft vijf jaar geleden de camino gelopen en is nu samen met zijn vrouw een week in dit gebied op vakantie. Zij wil graag zien en een klein beetje ervaren waar haar man toen is geweest. Het geeft haar een goed gevoel en zeker de ontvangst in de Huiskamer; mooi.

Als de Huiskamer net weer leeg is komt Charlington binnen; een in Curaçao geboren Nederlander. Hij heeft al meerdere malen een camino gelopen. Deze keer vanaf Irun; het was zijn heftigste camino ten opzichte van alle vorige. Maakte in de nacht in een Albergue van nabij mee hoe een man een hartaanval kreeg en hoe hij zich heeft ingezet om hierbij hulp te verlenen.....de lange tijd eer de ambulance kwam en de niet professionele manier waarop werd gehandeld. Dan werd nog ergens Merino ondergoed van hem ontvreemd.....maar het meest wrange was wel dat hij deze camino discriminatie heeft gevoeld/ ondervonden.....het aanstaren soms alsof hij een bootvluchteling zou zijn....en meer schokkende voorbeelden.....maar wat een sterk persoon: "het is niet mijn probleem; het is hún probleem!" Het moest gewoon zo zijn dat we tijd hadden om te luisteren naar het verhaal van deze man.

Dan wordt het een soort van druk en komen wandelende en fietsende pelgrims tegelijk binnen. Bv. Maureen die ik beneden uit de rij plukte en nu eigenlijk vloekend (wat n k.. dag), binnenkwam....en uiteindelijk lekker haar verhaal kwijt kon en na een poos opgelucht weer weging. Heerlijk!

Ondertussen is het beneden razend druk, dus toch ook vanwege het Jacobus feest. Is het ook nog eens gaan regenen en druppelen ☺ er allemaal natte pelgrims binnen en moet iedereen zijn rugtas in een locker doen, want het Obradoira kom je anders niet op. Veel security vandaag in de stad.

Ondertussen komen twee fietsende pelgrims binnen; de een vanaf Veenendaal en de ander vanuit Breda.

Dan de Belgische Rudy, fietsend vanuit Lier, ook weer met een zeer heftig verhaal .....

Dan komt er ineens een hele groep dames binnen, de meesten senioren. Bóven en ónder de 70. Ze lopen onder begeleiding van Moniek die deze caminoreizen organiseert.

Dan kunnen we de boel sluiten en morgen is dus de overdracht aan onze opvolgers Sjaak en Willy.

Het waren twee weken vol met pelgrims; bijzondere verhalen hebben we gehoord; bijzondere mensen ontmoet; beneden geassisteerd en ook daar mooie verhalen gehoord. En buiten "werktijd" lekker rondgekeken in de stad, wandelingen gemaakt in de parken, maar morgen weer naar huis. Annemarie gaat nog lopen vanaf Ferrol naar Finistère.

De vrijwilligers heten pelgrims

Hasta luego....ADIOS, Tineke

van harte welkom in het
pelgrimsbureau.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

Verslag van Sjaak en Willy

Periode 26 juli – 9 augustus 2019

De vrijwilligers heten pelgrims

26 juli

Tineke en Annemarie hebben ons alle ins en outs van het gastheer/vrouw zijn in de Huiskamer verteld en ons voorgesteld aan de vaste medewerkers van het bureau. Er komt op zo'n moment best veel informatie bij je binnen maar we hebben er vertrouwen in en vooral veel zin alle pelgrims hier een warm onthaal te bieden in de Huiskamer.

Kort nadat wij hier vanmiddag het roer hadden overgenomen, meldden zich twee Nederlandse wandelvriendinnen die vanaf Porto kwamen en doorgaan naar Finistère. Zij kenden de Huiskamer van voorgaande jaren, roemden de hartelijke ontvangst en... hadden daarom voor ons heerlijke Spaanse koekjes voor bij de koffie meegenomen. Even later stond er op de gang een Duitse dame die tevergeefs bij het Duitse ontmoetingspunt bij de Noordpoort van de kathedraal had staan wachten. Ook hier was er niemand van de Duitse kamer aanwezig en zij heeft hier met ons en de twee Nederlanders haar verhaal gedaan. Zij had vanaf Bordeaux gelopen.

Daarna het voorval van de Franse dame met twee krukken op zoek naar de masseur. Wij dachten dat hij op de begane grond werkte en stuurde haar dus weer de trap af. Eén van ons ging met haar mee ter assistentie en we weten nu dat er beneden afspraken worden gemaakt en de masseur boven masseert. Haar behandeling duurde een uurtje en haar man was een gezellige prater die het met koffie in de Huiskamer best naar zijn zin had. Hij was vanuit Lissabon komen lopen maar niet enthousiast over het traject Lissabon Porto vanwege o.m. de vele industrie.

27 juli

Om 09:00 u is het hier in Santiago de Compostela 14 gr, bewolkt en het regent licht. Om 12:00 u komt er blauw in de lucht. We hebben alle tijd ons rustig te installeren want tot rond elf uur krijgen we geen bezoek en ook beneden blijft het lang rustig. Onze eerste gast vandaag is een jonge man die in San Sebastian is begonnen en al met al nu ruim 2 maanden onderweg is. Een kleurrijk persoon, vol verhalen die hij graag met ons deelt. Heeft onderweg veel vrienden gemaakt en vertelt over de waarde daarvan. Hij heeft in Nederland

alleen een postadres en dat loopt niet helemaal goed. Hij is het van plan nog enkele weken "easy going" te doen en dan terug te gaan naar Nederland om z'n zaken te regelen. Toen hij aanstalten maakte om te vertrekken, hoorden we een hoop gestommel en geruis op de gang en stapten er een gezin van 7 personen binnen die de camino Portuguesa hebben gedaan. De jongste was een meisje van 9 (!) jaar en de oudste 17. De twee oudste kinderen vonden het wel mooi geweest en niet voor herhaling vatbaar (pubers) maar het meisje van 9 vond het geweldig en haar moeder vertelde dat ze allemaal wel momenten hadden van pffffff maar zij niet en liep / danste vooruit. Het was mooi om de gezichtsuitdrukking van de twee oudste kinderen te zien als ze naar haar luisterden. Je zou denken dat het vinden van slaapplekken voor 7 mensen lastig is, maar dat blijkt niet zo te zijn. Overnacht in herbergen / hostals en hotels. De ouders vinden dat het pelgrimeren met kinderen meer aandacht verdient. Zij zijn toch de toekomst. Nog een "terugkomer" met leuke verhalen en tot aan half vijf bleef het stil. We zijn regelmatig naar beneden gegaan en uiteindelijk om 16:30 u nog een Nederlander getroffen die wel z'n verhaal met ons wilde delen. Had de Norte gevolgd vanaf Bilbao, had een bewogen tijd gehad maar nu stond z'n leven weer op de rails en de cirkel was voor hem rond na het lopen van een aantal camino's. Hij stipte de commercialisering van de camino aan en de daaruit vloeiende vraag hoe daar mee om te gaan in de toekomst. Antoine Bodar is een vriend van hem. Ze zullen elkaar dezer dagen hier treffen en onze pelgrim zal dit zeker met Antoine gaan bespreken. Aan het einde van de dag was er een stralend zonnetje.

28 juli

De vrijwilligers heten pelgrims

Zonnik en 12 gr. Oplopend naar 24. Wij hebben de prikborden gereorganiseerd. Alle (oude) informatie c.q. dienstregelingen weggegooid en de volgende verdeling gemaakt: prikbord naast de deur / boven Libro d'Oro boek gebruiken voor wijze spreuken / inspirerende teksten en het prikbord naast het zitje voor nuttige informatie e.d. voor ons. Ook de tafel met folders enz. opgeschoond. Hiervoor alle tijd gehad want 's ochtends geen pelgrims gezien. In het Pelgrimsbureau even in de registers gekeken en ook daar geen Hollandse aanmeldingen. Ook tijd genoeg dus voor een praatje met de Franse vrijwilligers, aardige mensen. De Duitsers zien we tot nu toe heel weinig. Gisteren wel een kort gesprekje gevoerd waarin we hoorden dat de mannelijke vrijwilliger dit werk al 17 (!) jaar doet.

Voor ons is dit het einde. We kregen bericht dat onze zwager terminaal is en terugkeer dringend gewenst is.

29 juli

Huiskamer gesloten i.v.m. vertrek van Sjaak en Willy

Verslag van Heidi en dochters

30 juli

Mijn naam is Heidi Kleinleugenmors-Voortman en de komende 3 dagen hoop ik de Huiskamer te bemannen. Mijn dochters zorgen voor gezelschap en helpen gezellig mee.

Vanmorgen om 9.00 uur op onderzoek geweest in de Huiskamer om mezelf in te werken. Chris heeft me telefonisch geholpen, onder andere met de bestanden op de laptop.

Vanochtend kennis gemaakt met twee beveiligers, iemand van de Duitse afdeling en met een van de Camino Companions. De ochtend was rustig, met maar 1 terugkerende pelgrim, die aan het wachten was voor de pelgrims mis van 12.00 uur en om een praatje verlegen zat.

Na onze lunchpauze werd het wat drukker. Eerst kwam een Nederlandse vrouw van 67, die helemaal vanaf Sint Jacobiparochie was komen fietsen en al vanaf mei onderweg was. Kort erna kwamen een Nederlandse en een Hongaarse op de koffie. De Hongaarse was eigenlijk op weg naar de Engelstalige afdeling, maar daar was op dat moment niemand, dus hebben we haar hier onthaald. De twee Nederlandse dames raakten met elkaar aan de praat en bleken elkaar goed te begrijpen. Leuk om te zien dat je als gastvrouw niet zelf altijd het gesprek hoeft te voeren. En maar goed ook, want ondertussen waren er nog 3 gasten gearriveerd: een Belgische man van 64 en daarnaast een Nederlandse moeder en verstandelijk beperkte zoon (63 en 31 jaar oud). Ook hier ontstond een geanimeerd gesprek. Onze dochter heeft ze keurig van koffie voorzien en vond het leuk om een handje mee te helpen.

Aan het eind van de middag nog een van de Duitse buurvrouwen gesproken.

31 juli

Aan het begin van de dag heb ik een rondje gemaakt door het gebouw en nog wat mensen leren kennen. Wat collega's van de Franse en Engelstalig afdeling ontmoet, even de stapeltjes visitekaartjes in het Pelgrimbureau aangevuld en me daar voorgesteld.

Om half 10 kwam de eerste pelgrim, die vorig jaar van zijn woonplaats in Nederland naar Burgos was gelopen, maar daar zijn Camino moest afbreken in verband met een blessure. Dit jaar was hij in de gelegenheid om het stuk van Burgos tot Santiago te lopen.

Mijn dochters raken inmiddels wat bekend in het gebouw en worden uitgenodigd om de laatste stempels te zetten in de pelgrimspaspoorten op het Pelgrimbureau. Dat is natuurlijk wel erg leuk, zo achter zo'n balie werken. Het is in de Huiskamer niet zo druk en zo hebben ze mooi wat te doen.

Om elf uur kwam er een Nederlands fietsersechtpaar, dat van Pamplona was komen fietsen. Ongeveer tegelijkertijd kwamen er twee Belgische vriendinnen die vanaf Porto waren komen lopen. Na een kop koffie en een gezellig praatje ging iedereen de stad weer in.

In de middag bezoek gehad van een Nederlandse student die zijn tweede Camino had gelopen. Hij was dit keer in Lissabon begonnen en had na een poos de bus genomen naar Porto, vanwaar hij naar Santiago was gelopen. Na een kop koffie ging hij weer richting de rij voor zijn compostela.

Dochter van Heidi

De vrijwilligers heten pelgrims

1 augustus

Om half 10 vanmorgen kwam de eerste pelgrim. Hij was helemaal vanuit Nederland komen lopen en is ook van plan om terug te lopen. Een indrukwekkend verhaal. Vorig jaar, net nadat ze een paar maanden hun zaak hadden verkocht en met pensioen waren gegaan, overleed zeer plotseling zijn vrouw. Zijn dochter, die samen met haar moeder op reis was toen dat gebeurde, heeft sinds die tijd psychische problemen. De rest van de morgen was het rustig en kwamen er geen pelgrims.

Vanmiddag kwam er een Nederlands echtpaar dat voor de Cliniclowns de Camino Português had gelopen. Ze hopen een bedrag van 500 euro bij elkaar te verzamelen. Vorig jaar hadden zij ook al de Francés gelopen. Ze gaan nog een paar dagen van Santiago genieten en vliegen dan via Porto weer terug.

Rond half vier kwamen er nog 4 pelgrims. 2 van hen kwamen fietsen vanuit Nederland. De andere 2 kwamen net aan in Santiago om aan hun 2e Camino te beginnen. Zij gaan naar Fisterra en Muxia en weer terug naar Santiago.

In de loop van de middag kwam Selma Rutte. Zij gaat de Huiskamer de komende 4 dagen bemannen, voordat het volgende team vrijwilligers komt overgevlogen. We hebben een rondje door het gebouw gemaakt en ik heb haar als het goed is alles in de Huiskamer laten zien.

de Lage Landen
Verslag van Selma

2 augustus

De vrijwilligers heten pelgrims

Vanmorgen mijn eerste dag. Mijn naam is Selma Rutte en heb het overgenomen van Heidi tot dinsdag. Dan komen Luc en Luc uit België.

Gelukkig heeft Heidi gisteren alles goed uitgelegd en is het gelukt om de laptop op te starten. Tot nog toe geen pelgrims ontvangen maar alles is er klaar voor. Om 11.00 kwamen Marie en Ronald binnen, een Belgisch echtpaar die vanuit België de camino gefietst hebben. Zij gaan verder naar Finistère en komen zeker terug voor een koffietje met Luc en Luc. Verder geen bezoekers in de morgen, alleen iemand die, tijdens zijn bezoek aan de mis, gratis hier zijn rugzak wilde achterlaten (niet gedaan).

Om 15.30 kwamen Guy en Roosje, gefietst van uit Maastricht. Ze waren heel tevreden over de vriendelijkheid die ze hadden ondervonden onderweg. Ze blijven nog een paar dagen genieten van Santiago en gaan dan weer naar huis per vliegtuig of met de bus. Om 16.40 kwamen Corine en Youri nog even snel een praatje maken. Moeder en zoon die vanuit Ferrol waren vertrokken. Youri gaat morgen door naar Finistère en Corine gaat per trein naar Tordesillas waar ze op vakantie zijn.

3 aug

Een frisse morgen in Santiago, dus een goede dag om te lopen. De koffie staat klaar! Een hele rustige ochtend gehad, niemand geweest!

Om 14.45 kwam een Duitse pelgrim binnen. Aangezien de Duitse collega er niet was, heeft ze bij ons thee gedronken en een beetje over haar camino verteld. Ze heeft vanaf Oviedo gelopen en gaat nu verder naar Finistère. Om 15.00 kwam Robin binnen op zoek naar de volgende stap die hij ging doen na zijn doel Santiago te hebben bereikt. We hebben 2 uur zitten praten en er begon zich een idee te vormen. Weinig pelgrims vandaag maar heb de tijd gebruikt om me meer in te lezen.

4 aug

Prachtig begin van de dag. Ideaal loopweer, er is nog geen rij beneden. We wachten af, alles staat er klaar voor. De eerste pelgrim was Nicolet uit Ridderkerk, zij heeft vanuit Porto gelopen. Ze had problemen met het inchecken voor haar terugvlucht morgen. We hebben geprobeerd Vueling te bellen maar dat is ook niet gelukt. Heb haar geadviseerd om of morgen vroeg naar het vliegveld te gaan of vandaag al om het maar vast te regelen. Daarna kwam Lucas even praten, een Belg van 81, hij is van Leuven en heeft vanaf Burgos gelopen. Hij is al 5x naar Santiago gelopen. Hij heeft versleten knieën maar maakt toch plannen om volgend jaar weer te komen.

Om 16.00 kwam Elly boven, net aangekomen op de fiets vanuit NL. Ze had ondersteuning van haar man, die fysiek niet in staat was mee te fietsen maar haar op afstand met de camper volgde. Ze gaat een dag uitrusten en besluit dan of ze doorgaat naar Finistère. Om 17.00 kwamen Francien en Hans even langs, zij hadden gelopen vanaf Porto en waren al aan het plannen om de volgende keer de Finistère route te gaan lopen. Op de valreep kwamen Maaïke en Rob, gelopen vanaf Porto. Ze blijven nog even in Santiago en vliegen maandag terug.

5 aug

Vandaag mijn laatste dag, net nu ik echt begin te wennen. Ik zal het gaan missen. Maar voor nu staat alles weer klaar voor de eerste pelgrim. Intussen eindelijk even kennismemaakt met Montse, erg lieve vrouw. Om 11.30 kwamen Berend en Erzja binnen. Berend heeft gelopen vanaf Haarlem en Erzja kwam hem ophalen. Berend vertelde dat vooral het stuk in Frankrijk vaak eenzaam was. Om 12.00 kwam Juul een jonge vrouw van 19 jaar die helemaal in haar eentje vanaf St Jean Pied de Port heeft gelopen. Zij had al eerder met haar vader de camino gelopen en nu in haar eentje. Daarna kwamen Jaap en Marleen gelopen vanuit Porto. 's Middags stond Esther me op te wachten. Zij was gestart uit Irun heeft de noord route gelopen later overgegaan op de primitivo. In de buurt van Lugo liep ze helaas een virus op en kwam in het ziekenhuis terecht. Na 4 dagen heeft ze besloten om het voor nu op te geven. Wat een teleurstelling! Maar ze komt terug om de laatste etappes alsnog te lopen. Om 15.00 kwam Stijn met zijn vrouw en ouders boven. Stijn heeft gefietst helemaal vanaf Heule, België. Hij zat er wel een beetje door en was blij dat hij er was.

Om 16.00 kwamen Luc en Luc binnen en hebben alles al bekeken en zijn klaar om het heft over te nemen. Het was leuk. Ik heb een fijne tijd gehad.

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Luc Holsters en Luc de Bolle

Periode 9 augustus – 23 augustus

De vrijwilligers heten pilgrims van harte welkom in het

9 augustus

Vandaag beginnen we aan onze geplande termijn. We hebben al drie dagen ervaring opgebouwd, wat vlot verlopen is.

Om 10u15 kwam Vincent binnen. Hij fietste van Parijs naar Compostela in 5 weken. Mooie tocht behalve de laatste twee (regen)dagen. Hij heeft geen zin meer om nog naar Finistère te fietsen. Vroeg praktische info over fietsvervoer naar Nederland.

Jan en Monique liepen van Haarlem naar Santiago. We hadden hen gisteren ook al ontmoet in het restaurant. Gisteren liepen ze 34 km. Dachten eerst te stoppen op de Monte de Gozo maar beslisten door te lopen in het hondenweer, want ze waren toch al kletsnat.

Ook vandaag is het hier echt herfstweer.

Jan en Jose fietsten vanuit Egmond a/d Hoef naar hier. Leuke zestigers met een gezonde pilgrims-spirit. Kregen eerst hun compostela niet omdat ze te veel stempels van bars hadden (!!!). Na discussie toch gekregen.

Samen met hen kwam ook Vlaming Carlo binnen, lid van het Vlaams Compostelagenootschap. Voor hem is Compostela niet het einddoel. Hij fietste van thuis via Lourdes naar hier. Fietst nu verder naar Fatima.

Leuke gezellige voormiddag en stralende, blijde mensen.

In de namiddag niemand gezien tot 17u. Karin en Mark, fietsers uit Haarlem, kwamen even voor afsluiten binnen. Blijven nog even in Compostela. Dan met bus naar Pamplona om hun auto op te halen, met de auto naar Santiago en dan van hier met de fiets naar Finistère.

Mooie afsluiter van de dag.

10 augustus

Om 10u mochten we Willy en Ans ontvangen. Ze zijn dit jaar geen pelgrim. Ze hebben in Bilbao een auto gehuurd en bezoeken als toeristen Noord-Spanje. Ze keren nu terug naar Bilbao via Cruz de Ferro, Leon, Burgos. Willy stond hier half november 2017 voor een gesloten deur na zijn camino. Daarom komen ze nu even langs. Echt sympathiek.

Na een paar minuutjes kwam Hendrik binnen. Vertrokken vanuit Gent met de fiets. Onderweg problemen gehad met te lage bloeddruk, maar gelukkig goed afgelopen. Gisteren aangekomen en vandaag al een Flexibus naar Lille. Moet maandag al gaan werken (!).

Kort nadien bezoek van drie stappers uit Brugge die samen de camino del Norte en camino Primitivo liepen. Kwamen nog wat info vragen terwijl ze hun beurt afwachtten voor hun compostela. Dat is een aandachtspunt voor onze vrijwilligers: vermijden dat pelgrims hier in de Huiskamer blijven wachten (meer dan een uur) tot het hun beurt is om beneden compostela af te halen. Dat is een mogelijk risico met dat nummersysteem.

Vervolgens kwamen Bas en Josje binnen. Bas liep ook de camino del Norte. Zijn vrouw Josje is overgevlogen en morgen vertrekken ze samen naar Finistère. Leuke babbel.

Het was al 13u toen Dirk, Nederlandse fietser, binnenkwam met wat vragen. Hij wist niet dat er twee firma's Soetens zijn. Er bestaat behoorlijk wat verwarring over. We hebben hem gelukkig kunnen helpen en hij was daar zeer dankbaar voor.

14u Eindelijk eventjes tijd om een tortilla te eten. Tot 16u15: dan kwam Gepke binnen voor een goed gesprek. Ze heeft duidelijk genoten van de natuur op de camino Primitivo. Ze twijfelt nog of ze nog naar Finistère zou lopen.

De laatste van deze dag was Daniel, 23-jarige onbezorgde Nederlander die nu nog overnachting moest zoeken in Santiago. Hij heeft gelopen vanaf Irun. Een dag heeft hij zelfs 55 km gelopen.

11 augustus

Zeer stille zondagmorgen. Weinig volk op straat, weinig pelgrims schuiven aan voor de compostela, ... We wachten op de eerste Nederlander/Vlaming.

13u45. Nog steeds in blijde verwachting van de eerste Nederlander/Vlaming. ☺ Buiten regent het opnieuw pijpenstelen.

Van de pelgrims die we de vorige dagen mochten ontvangen hoorden we dat er relatief weinig Nederlanders en Vlamingen onderweg zijn. Ook vanuit Roncesvalles werd ons dit signaleerd. In het registratieboek is er in juli-augustus een duidelijke afname te merken

van het aantal bezoekers in de Huiskamer. Nederlanders en Vlamingen verkiezen meer de maanden mei-juni en september om op pad te gaan.

Het bleef wachten op een pelgrim. Neen, niet tevergeefs... om 17u komen nog twee Nederlanders binnen. We waren net aan het afsluiten. Maar geen probleem, nog een korte babbel. Ze waren best trots dat ze het gehaald hadden, alhoewel... in drie weken van Le Puy naar Santiago lopen lijkt ons toch wel zeer snel. Lopen nu verder naar Finistère en komen dan nog eens langs (liefst vroeger in de namiddag aub).

12 augustus

Gisteravond kwamen we Karin en Mark tegen in de stad. Leuk dat ze ons herkenden en we nog even konden praten. Deze morgen, op de weg van het appartement naar de Huiskamer, liep Gepke die blijkbaar dus toch beslist had om naar Finistère te lopen.

In de Huiskamer kwam Pillinchi ons even bezoeken. Duitstalige collega's komen ook elke morgen dag zeggen.

Om 11u kwamen Bert en Linda uit Deventer binnen. Zij fietsten van Burgos naar Santiago (hij met gewone fiets, zij met elektrische fiets). Ze vonden het best wel een mooie tocht. Hij was wel bekommerd over het klimaat en vond dat de Spanjaarden meer bomen moeten planten. De fietsers vragen telkens weer informatie over fietstransport naar Nederland/België.

Om 14u55 arriveerden Marielle en Roy, leuke jonge Nederlanders. Blij dat ze aangekomen waren. Vonden het een mooie tocht vanuit Porto. Ze deden de route door het binnenland. Ze realiseerden zich plots dat ze nog geen overnachting hadden geboekt in Santiago. Met smartphone, trip-advisor of booking.com vind je dan nog wel iets. Die onbezorgdheid van jonge mensen is toch wel opmerkelijk. Overmorgen keren ze terug naar Porto voor enkele dagen vakantie.

Vandaag 4 pelgrims, gisteren 2 pelgrims. Het is wel zéér kalm.

13 augustus

Deze voormiddag kregen we snel bezoek van Sjaak en Willy, die een paar weken geleden naar huis werden geroepen wegens sterfgeval. Aangezien hun terugvlucht geboekt bleef, besloten ze naar Santiago terug te keren. Ze nemen nu de bus naar Porto om de camino Portugues te lopen.

Deze voormiddag was het voor de vrijwilligers "curso de formación para voluntarios". Een groot woord voor een gezellige babbel met de vrijwilligers en een presentatie over ACC. Aangezien de Huiskamer permanent moet open blijven is alleen Luc DB gaan luisteren. Luc H bleef in de Huiskamer maar geen enkele pelgrim is deze voormiddag langs geweest.

Na de middag hebben we een bezoekje gebracht aan Susanna in het kantoor op onze gang. We kregen van haar het certificaat dat we de kathedraal en het graf van Sint-Jacob hebben bezocht.

Het nieuwe ticket-nummer-systeem, nog maar enkele weken opgestart, heeft als gevolg dat er veel minder pelgrims in het gebouw blijven wachten. De wachttijd is doorgaans 1u30 tot 2u (je kan via een QR-code op je smartphone opvolgen wanneer je ongeveer aan de beurt komt), tijd genoeg om iets te gaan eten of zelfs naar je hotel/albergue te gaan.

Vandaag ook gehoord van Alicia dat de 300.000ste pelgrim dit jaar al in augustus zal aankomen.

Spijtig dat er vandaag geen pelgrim op bezoek is geweest.

Huiskamer van
de Lage Landen

14 augustus

Iris en Femke waren vandaag onze eerste gasten. Leuke Nederlandse twintigers die er stralend uitzagen na hun camino Portugues. Hadden zichtbaar genoten van hun eerste camino. De camino is back to basis, alleen slapen, eten, ontmoeten. Dat vonden ze heel fijn.

Ineke en Robert kwamen erbij zitten. Hadden ook de camino Portugues gelopen. Ze waren onmiddellijk in gesprek met Iris en Femke want ze kenden elkaar al van onderweg.

Daarna kwam Michiel aan. Een 28-jarige Vlaming uit Eksel. Hij leefde alleen met zijn hond. Toen zijn hond stierf vond hij thuis zijn weg niet meer. En toen besliste hij om de camino te lopen vanuit Eksel. Via Vézelay en Le Puy en de GR10 (té gevaarlijk, beter GR11 nemen) naar Irún, de camino del norte naar Oviedo, de camino primitivo, naar Santiago en dan naar Muxía. "Dit is onwezenlijk" vatte hij zijn camino spiritueel samen. In het Libro d'Óro schreef hij deze mooie tekst:

The camino is a short presentation of life itself, in a nutshell. You start alone, you learn, adopt, overcome, meet, love and help only to say goodbye. Cross paths and splitting paths, but on the end you reach your destination not alone. The path is your guide, the journey is your way. And just like life: once you find the Balance... it ends.

Frans en An waren hier omstreeks 14u30. Tijd voor een babbel op zijn Antwerps (ze zijn in mei te voet vertrokken vanuit Rijkvorsel). Via Vézelay en de camino Frances naar Santiago. We hebben geholpen om een kamer te reserveren hier in de straat. Morgen vliegen ze terug naar Brussel.

15 augustus

Vandaag OLV Tenhemelopneming, een feestdag in Spanje (én België). Mooi weer en stil op straat en in het Pelgrimsbureau.

Geen pelgrims in de voormiddag. Luc H gaat naar de pelgrims mis op deze hoogdag.

Om 14u10 kwamen drie Vlamingen uit Mortsel binnen. Drie vrienden op de fiets vanuit Mortsel vertrokken. 7 weken onderweg, en nu nog twee weken in Galicië, want hun vliegtuig is pas voor 26/8. De vrouw van een van de drie is vorig jaar overleden aan Alzheimer; hun tocht was een sponsortocht voor het verpleeghuis waar ze was opgenomen. Ze vertelden dat het samen-zijn en samen-leven met drie gedurende zoveel weken al op zich spiritualiteit gaf aan hun camino. Alles verliep vlot. Een paar dagen geleden werden ze aangevallen door vier grote honden wat toch wel schrikken was. Een fietstas werd beschadigd. Gelukkig geen gekwetsten.

Mooie afsluiter van de dag met Jacqueline en Hans. Waren hier op 1 augustus langs geweest en zijn naar Finistère/Muxía gelopen. Vorig jaar de camino Francés en ze hadden de microbe te pakken. Omdat ze dit jaar minder tijd hadden was de keuze voor Finistère snel gemaakt. Waren benieuwd of ze op 2 weken tijd ook even snel in de pelgrimssfeer zouden komen. Dat was al na een half uur de eerste dag het geval. Ze vonden deze twee weken heerlijk en prachtig. Ze kijken al uit naar een camino volgend jaar.

Huiskamer van
de Lage Landen

16 augustus

Geen pelgrims vandaag.

De vrijwilligers heten pelgrims

17 augustus

van harte welkom in het

Vandaag mochten we onze eerste gasten ontvangen om 12u30. Linda en Ivan, gewoon vrienden, waren op vrijdag 2 augustus met de fiets vertrokken in Saint-Jean Pied de Port, hadden de Franse weg gevolgd en zijn juist aangekomen in Santiago. Het was voor hen een zeer fijne tocht geweest al had Ivan het de eerste dag wel moeilijk gehad en Linda vond de laatste dan weer best wel zwaar. Er was een moment van emotie. Eerst nog ticketjes voor de Compostela gaan afhalen, dan een hotel boeken en een afspraak gaan maken om de fietsen terug in Nederland te krijgen, nog een plaats op de Flixbus regelen om in Saint-Jean PdP te geraken en dan met de auto naar huis. Nu gaan ze genieten van de stad.

15u45, Monique komt met een brede glimlach de 'Huiskamer' binnen. Haar man wacht beneden op haar. Samen zijn ze op 14 juli in Saint-Jean PdP te voet vertrokken richting Santiago. Met een bang hartje want het was voor haar de eerste pelgrimstocht en ze wist niet wat ze mocht verwachten. Haar man had de tocht zo'n 20 jaar geleden al eens gedaan. Na 35 dagen stappen vanmiddag dan aangekomen in Santiago. Blij dat ze hier waren, spijt dat het voorbij is. Toch best zeer emotioneel. Maandag keren zij terug naar huis.

18 augustus

Omstreeks 12u mochten we onze eerste pelgrims verwelkomen. Nathalie uit Roeselare, begin juni vertrokken in Le Puy en via de camino del Norte vandaag aangekomen. In het register vermeldt ze als motivatie "'persoonlijk'". Ze vertelde er zelf niets over en we hebben dat natuurlijk ook gerespecteerd. Maar haar eerste camino was alvast prima. Morgen loopt ze verder naar Finistère.

Michael uit Brugge is een ander type. Op zijn palmares staan o.m. camino Frances, camino Portugues, via de la Plata, Rome en Trondheim. Heeft er nog niet genoeg van en loopt verder naar Finistère.

Na de middag kregen we het gezelschap van fietsers Pieter en Anique uit Baarn. Ze zijn zeer tevreden over hun eerste camino. Vonden het een bijzondere tocht. Ze hebben zeer veel respect voor de stappers. Ze zijn zelf trots op hun fietstocht, hun fietscamino. Deze namiddag de fietsen afleveren bij Soetens en morgen terug met het vliegtuig.

En daar is Talja terug, even stralend als op 8 augustus. Nu is mama Ineke en broer Eddo erbij. Samen hebben ze de camino Portugues gelopen vanuit Porto, met de variant camino Espiritual. Een aanrader als je hen hoort vertellen. Ook Ineke was vol lof over de camino, de vele open kerkjes in Portugal, tijd om even "in een moment" te zitten.

Dan kwam Hermien uit Den Helder erbij zitten. Zij liep de camino Primitivo en ze kijkt al uit naar een volgende camino, liefst een pittige. Een paar keer was de Albergue volzet, maar 'dat hoort bij de camino en "op de camino is er altijd een oplossing". Zeer positieve, enthousiaste vrouw.

En opnieuw kregen we pelgrims voor de tweede keer op bezoek: Douwe en Anja (cfr 11 augustus). Ze vonden de tocht naar Finistère best leuk en keren morgen zeer tevreden terug naar Nederland.

De vlucht morgen zal vol Nederlanders zitten. Misschien beter een mobiele Huiskamer in de lucht organiseren ☺ ?

pelgrimsbureau.

19 augustus

Stephanie uit Aalst was onze eerste gast omstreeks 11u. Ze was eerst naar de Engelstalige mis geweest in de kapel en daarna een koffie gaan drinken bij de Engelstaligen. En toen zag ze daar plots op de banner het Nederlandstalige welkom in de Huiskamer. Haar eerste camino vanuit Burgos. Een jonge vrouw die op zoek is naar mensen die hun camino-ervaringen met haar willen delen. Op zoek naar medepelgrims op de camino en in Vlaanderen. Is bang om terug naar huis te gaan, bang om niet begrepen te worden. Is geïnteresseerd in de jongerenwerking van het Genootschap.

En dan komt Jorika binnen, terug van Finisterre (cfr 7 augustus). Opnieuw een leuke babbel met een vraagje over de bus naar de luchthaven. Want deze namiddag komt haar vriend aan waarmee ze nog enkele dagen in Santiago zal verblijven.

Om 13u30 komt Mertijn binnen gestapt met de vraag of hier ergens in Santiago een kantoor is waar verloren voorwerpen kunnen binnen gebracht worden. Hij heeft namelijk afgelopen nacht zijn geldbeugel met daarin bankkaart en geld verloren. Gelukkig heeft hij zijn paspoort nog. Langs een politiebureau is hij al geweest. We hebben hem de raad gegeven beneden eens navraag te doen alsook bij het politiebureau op AVDA. De Rodrigo de Padron langs te gaan. Hij ging vlug verder op zoek naar zijn geldbeugel.

Jeanet uit Breda kwam in de late namiddag binnen. Is lid van het Nederlands genootschap maar wist toch niet dat er hier een Huiskamer is. Was aangenaam verrast en drukte haar appreciatie uit voor ons vrijwilligerswerk. Is al vroeger naar Rome gefietst, en nu was ze

vertrokken uit Troyes via de camino Frances. Ze vindt de camino bijzonder en heeft er van genoten om op haar eigen ritme naar hier te fietsen. Nu heeft ze nog dagen genoeg om Finistère/Muxía er nog bij te nemen. Dan is het af, zegt ze.

20 augustus

Wanneer we om 9u binnenkomen ligt er een boek op tafel: De vliegeraar van Khaled Hosseini. Blijkbaar heeft een Nederlandstalige pelgrim dit boek hier achter gelaten. Dat moet gisteren na 17u gebeurd zijn toen wij weg waren en de deur nog niet op slot was. We vernemen van de Spaanse collega's dat het een Nederlander met een ooggebrek was die gisteravond nog langs kwam.

Hans en Marco zijn onze eerste bezoekers omstreeks 13u30. Ze waren al aangekondigd door hun echtgenotes die speciaal naar Santiago kwamen overgevlogen om hen op het plein te verwelkomen. Een emotioneel moment met een traantje. Hans en Marco zijn van de Jacobusparochie in Den Haag en fietsten in 11 dagen van St Jean Pied de Port naar Santiago. Hans deed het twintig jaar ook al eens, hij vindt nog steeds bijzonder. Nu even genieten van Santiago en de Parador en dan nog enkele dagen vakantie in Porto.

Danielle uit Almelo vertrok vanuit Vézelay. Heeft haar werk opgezegd en beschouwde deze camino als een overgang naar haar nieuwe job. Gaf een onzekere indruk.

Heule en Nelly kwamen om 16u30 binnen. Vroegen vooral praktische info ivm hun fietsen en terugkeer. En dan kwamen mama Antoinette, papa Hans, broer Mathijs (11 j) en Charlotte (8 j). Ze stapten op de camino Portugues. Twee jaar geleden stapten ze samen de camino Frances vanaf Sarriá. Het is leuk om ook eens een gezin te mogen ontvangen. Dit is een mooie afsluiter van de dag.

Rúa Carretas 33 - 1e etage

21 augustus

Vandaag kregen we al bezoek om 9u15. Amir was gisteren aangekomen en was hier nu om zijn compostela af te halen. Liep de San Salvador omdat hij van de bergen houdt en drukte vermijdt. Hij kijkt met grote tevredenheid terug op zijn camino, waarop hij de kans kreeg om tot zichzelf te komen. Hij vond het ook leuk en verrassend om hier in zijn eigen taal ontvangen te worden.

Nora was de volgende. Zij was al aangekondigd door Amir. Ze hadden elkaar onderweg ontmoet. Nora vond het ook aangenaam om eindelijk eens Nederlands te kunnen spreken, want er zijn zeer weinig Nederlanders/Vlamingen onderweg. Haar ouders hebben al eens de camino Primitivo gelopen, zij deed de camino del Norte. Ze vroeg uitleg over de andere camino's want ze komt zeker nog terug.

Het is vandaag wel de dag van de jongeren. Om 12u10 komt Daan binnen, hij liep van Porto. Het is zijn tweede camino, zeker niet zijn laatste. Vindt de camino Portugues zeer goed, veel minder druk dan de camino Frances.

22 augustus

Onze laatste gewone werkdag. Om 9u30 komt Janus binnen, een gepensioneerd Nederlander die de camino Frances liep vanuit Leon. Snel komt het tot een emotioneel gesprek. Het idee om de camino te lopen komt van zijn vrouw: loop eens de camino om tot rust te komen, om te onthaasten, om te ont-moeten. Dat heeft hij gedaan, dat is gelukt, alhoewel hij nog veel praktische vragen stelde. Maar hij komt zeker nog terug op de camino en kan de camino aan iedereen aanbevelen.

Pas om 15u30 mochten we onze tweede bezoeker ontvangen: Ad vertrok begin juni in Roosendaal en is vandaag aangekomen. Een sportieve zestiger die zijn lichaam wou testen hoever hij zou geraken. Hij heeft zijn hoofd soms helemaal leeg kunnen maken, dat was heerlijk. Een sportieve prestatie met een diepere achtergrond.

17u

Zo, ons werk zit er op. Op 17 dagen mochten we 98 pelgrims ontvangen. Dus zeker niet te druk, maar toch boeiende gesprekken gehad. Een mooie ervaring.

Morgen dragen we het werk over aan Ed en Marielle.

De vrijwilligers heten pelgrims
van harte welkom in het
pelgrimsbureau.
Rúa Carretas 33 - 1e etage

Huiskamer van
de Lage Landen

Verslag van Ed en Mariëlle

Periode 23 augustus – 6 september 2019

23 augustus

Vanmorgen hebben wij het stokje van Luc & Luc overgenomen. Zij vertelden ons dat het in hun periode bijzonder rustig is geweest. Kennis gemaakt met de Duitse, de Franse en de Spaanse vrijwilligers. Die "drie" woorden Spaans zijn dan toch wel leuk. Gelukkig de eerste pelgrim is samen met zijn vrouw langs gekomen. Heel lang met elkaar gekletst.

De man heeft de tocht gefietst vanuit huis (Bergschenhoek) en zijn vrouw heeft hem in Santiago verwelkomd.

We zagen ze gisteravond al op hetzelfde terras zitten als waar wij zaten dus het weerzien was hartelijk.

Vlak voor sluitingstijd kwam er nog een Nederlandse pelgrim die toevallig in onze Huiskamer belandde nadat hij eerst met een wandelmaatje mee was gegaan naar de Engelse Huiskamer. Een theologiestudent. Helaas, hij wilde niet gaan zitten maar schreef zich wel in.

24 augustus

11.15 uur en nog geen pelgrim mogen ontvangen. Het is opmerkelijk dat er geen enkele Nederlander in het gebouw te bekennen is. Het is wel zo dat in Nederland geadviseerd wordt de maanden juli en augustus, in verband met de hoge temperaturen, te mijden. Van de Duitse collega hoorden wij hetzelfde.

Maar ineens stroomden er 9 mensen binnen en was de Huiskamer in een keer vol.

Belgen (3 kinderen erbij) waarvan 4 mannen de route hadden gefietst als een hommage aan een overleden vriend die vanwege kanker de tocht niet meer had kunnen doen. Dit was inmiddels 3 jaar geleden. Zij hadden een deel van de as meegenomen, één deel hadden ze uitgestrooid tot waar hij gekomen was en het laatste deel op het einde van de tocht. Na

afloop werden er kaarsjes in de kapel gebrand en briefjes geschreven. Zij deden een kleinigheidje van € 5,20 in de donativo pot. De animo om iets in de pot te doen is niet groot. Maar het is natuurlijk ook vrijwillig en bovendien komt met op uitnodiging. Daarna 2 Nederlandse mannen, broers, die allebei op dit moment nog 50 waren en ter ere hiervan fietsen zij deze tocht.

25 augustus

Een rustige zondagmorgen.

Zo aardig wat de collega's uit Frankrijk en Duitsland doen; ons elke morgen even begroeten. Gelukkig, er komt een vitale Nederlander binnen die, net als wij de Via de la Plata had gelopen en nu vanuit Porto is gestart.

Een stukje levensverhaal komt naar boven wat heftig is. Hij heeft de zorg voor een zwaar zieke vrouw. Toch heeft het thuisfront erop aangedrongen dat hij zou gaan lopen. De accu opladen en daarna verder gaan met de zorg voor zijn ernstig zieke vrouw.

Hij was dankbaar zijn verhaal even kwijt te kunnen en dan geldt "vanaf hier zal ik terugkeren naar het gewone leven ....".

Een man uit België. Armen versierd met prachtige, gekleurde tatoeages. Vanaf zijn 14e jaar vrachtwagenchauffeur geweest. Hard gewerkt, lange dagen gemaakt en sinds 6 jaar met pensioen. Een familieman en zeer katholiek. Betreurt het dat hij door die lange werkdagen het opgroeien van zijn kinderen heeft gemist en het opgroeien van de kleinkinderen kan dit niet compenseren.

En toen kwamen tot onze verrassing Sjaak en Willy binnen met een grote doos gebak. Zij waren het echtpaar dat onlangs in de Huiskamer moest afhaken i.v.m. een overlijden binnen de familie. We gaan vanavond met elkaar eten.

Daarna ontvingen wij een vrouw alleen. Ze straalt een grote rust uit. Bedankt ons voor de ontvangst.

Hekkenluiters voor vandaag zijn een moeder en dochter. Deze tocht is een soort van "afscheid" tussen moeder en dochter omdat de dochter, nu zij haar studie medicijnen heeft afgerond, vertrekt naar Chili. Zij is van plan om daar iets met uitstervende medicinale zaden te gaan doen.

26 augustus

Vandaag helaas geen pelgrims mogen verwelkomen.

27 augustus

Om 10.00 uur was er een bijeenkomst voor vrijwilligers waarbij de Dean van de Kathedraal zijn bijzondere waardering uitsprak voor het vele belangeloze werk door vrijwilligers gedaan. Hij vertelde over de zorgen die er zijn voor de vele kerken langs de Camino die momenteel gesloten zijn voor de pelgrims, wegens het gebrek aan vrijwilligers om die kerken open te houden.

Er is dus nog veel werk te verrichten.

Vanmiddag kwam er een vrouw binnen die behoorlijk emotioneel was. Een omarming, een stoel, een glaasje water, een doos met tissues. Het hielp. We lieten haar praten.

De Compostella had ze al ontvangen maar zeer tot haar teleurstelling kon zij de compostela met het afgelegde traject niet ontvangen omdat er wat stempels ontbraken. En dan is het zo

fijn dat er hier op de gang een Spaanse collega is (Barbara) die een certificaat van de kathedraal kan uitschrijven en daar bovendien op kan vermelden hoeveel kilometers zij heeft afgelegd. Probleem opgelost.

Helemaal gelukkig kwam ze weer bij ons terug. Wij weten ons hier omringd door heel fijne collega's die, net als wij, niet denken in problemen maar in oplossingen.

Helaas, helaas komen er niet veel pelgrims in deze tijd van het jaar maar de pelgrims die komen ..... daar kunnen wij een meerwaarde voor vormen en dat maakt het weer goed.

28 augustus

Een man alleen. Bracht iets lekkers mee voor bij de koffie. Gezellig gesprek.

Vanmiddag een Duits meisje en omdat de "buren" er nog niet waren hebben wij haar uitgenodigd voor een glas water en een gesprek. Op een gegeven moment ging ze weer weg.

Een jonge vrouw alleen. Ze bleek in het dagelijks leven klarinet te spelen bij diverse orkestjes. Had de laatste 100 km de trein genomen en kwam dus niet voor een Compostella in aanmerking. Dat vond ze niet erg want ze had er thuis al 3 liggen.

Geen donativo want ze was immers al lid. Au !

De vrijwilligers heten pelgrims

29 augustus

Vader en dochter. Dochter net afgestudeerd als geriater en werkzaam als verpleeghuisarts.

Vader is werkzaam als psycholoog en heeft onlangs een aanvullende opleiding gedaan voor GGZ-psycholoog. Zij hebben van Santiago naar Finistère gewandeld maar wisten niet dat zij de compostela aldaar konden halen. Waren teleurgesteld dat zij, om in aanmerking te komen voor een compostela in Santiago, zij naar Santiago toe hadden moeten wandelen en niet starten. Gelukkig bracht de Spaanse collega uitkomst.

Je merkt wel dat pelgrims weinig of geen motivatie hebben om iets in de Donativopot te doen. Zij zagen bij binnenkomst de 2 potten met "Donativo" erop staan en namen niet het risico om te gaan zitten (ha, ha). Morgen plaatsen wij maar één donativo pot.

30 augustus

Een man alleen. In delen heeft hij de tocht vanuit Amsterdam gelopen. Is vrij lang in de Huiskamer geweest.

En een jonge man die gestart is vanuit Lourdes omdat dat ook een bedevaartsplaats is. Zou hierna naar Finistère gaan.

Nog een alleen gaande pelgrim. Hij heeft het plan om zowel naar Finistère als Muxia te wandelen.

Een vrouw alleen. Al jong weduwe geworden met de zorg voor 4 kleine kinderen. Kwam door emoties overmand de Huiskamer binnen. Mooie gesprekken met haar gehad.

Ondertussen hadden we de ruimte voor de ontvangst van de groep van 17 (niet onbemiddelde) senioren uit Teteringen, die met busjes gekomen waren, voorbereid. Omdat we meer gefocust zijn op het ontvangen van "echte" pelgrims was een omslag in ons denken wél nodig.

Pilinchi heeft ons aan voldoende documentatie geholpen voor de hele groep van met name de Portico of Glory.

We hadden luxe koekjes, water, thee koffie voor ze klaar staan.

Ons koffieapparaat + Bekers + waterkoker enz. klaar gezet. De stoelen in een kring gezet.

3 Mannen kwamen al vooruit gesnel, de rest van de groep zou later komen omdat die niet zo snel was.

Het was hard werken om ze van koffie e.d. te voorzien (zelfbediening), de toiletten te wijzen en een welkomstwoordje te houden met een uitleg van wat ons werk hier inhoudt en onder welke voorwaarden pelgrims een compostela kunnen krijgen.

Tenslotte hebben wij ervoor kunnen zorgen, met behulp van Alicia (de Ierse zuster), dat de groep gebruik kon maken van de kapel en kaarsjes en lucifers meekregen om te gebruiken in hun Dankdienst. Wij hebben 10,-- in de via Alicia in de Donativo pot bij de Ierse zusters gestopt vanwege de hulp en de kaarsjes die zij had gegeven.

Uitermate jammer dat wij hier niet beschikken over een Bijbel. Daar vroegen het gezelschap naar om bepaalde teksten uit te halen. Wij hebben ze naar internet verwezen.

Deze mensen, veelal van hoge leeftijd, kunnen de camino veelal niet zelf lopen maar hoorden daar wel veel over in hun omgeving en op die manier krijgen ze er toch wat gevoel bij en idee over. Het schijnt dat er ook wel hier en daar een stukje gelopen is.

Achteraf toch een mooi gebaar van het Genootschap (Chris) om daar "toestemming" voor te geven.

Het gezelschap was ons zeer dankbaar !

De vrijwilligers heten pelgrims van harte welkom in het

31 augustus

Vanmorgen een terugkom-pelgrim. Dat juist deze vrouw terugkwam was heel goed. Koffie en een prachtig "afrondend" gesprek deed háár goed en ons ook.

Vanmiddag kwamen een vader en dochter. De partners voelden niets voor de Camino dus gingen zij samen. De reis was geboekt bij pelgrimswegen.nl en was inclusief overnachtingen en bagagevervoer. Zij vonden het heel bijzonder om deze tocht samen te doen. Onderweg viel het lopen niet altijd mee. Er was een traject van 30 km bij en die vonden zij net iets te zwaar maar vanwege de overnachting moesten zij deze afstand wel overbruggen. Emoties bij de vader dat het allemaal goed was gegaan. Trots en blij. Blij ook dat ze de Huiskamer bezocht hadden en wij vonden het ook gezellig.

1 september

Gezellige drukte vanmorgen. Een groepje pelgrims op de fiets die werden ondersteund door een busje met catering onderweg. Zij hadden al vele tochten gemaakt, georganiseerd door de VNB in Den Bosch (Vereniging Nederlandse Pelgrimsreizen).

De variatie in leeftijd was enorm en toch was het een hecht groepje. Er was één chauffeur bij en van een van de fietsers was de echtgenote meegegaan om de catering onderweg te verzorgen.

Na het bezoek aan de Huiskamer gingen ze naar de Franciscuskerk voor het bijwonen van de Pelgrismis.

Op een enkele uitzondering na hebben alle pelgrims een katholieke achtergrond en zij geven aan daar veel aan te hebben tijdens deze pelgrimstocht.

Vandaag hebben wij maar liefst 24 pelgrims mogen verwelkomen.

Het was een gezellige drukte in de Huiskamer.

2 september

Bij aankomst was het erg stil op het Pelgrimsbureau waar de compostelas worden uitgeschreven, waarschijnlijk omdat de scholen weer begonnen zijn. Vanmorgen een jonge pelgrim ontvangen die vanuit Parijs is komen fietsen. Middelbare school afgerond en gaat in september beginnen aan een studie Politieke Wetenschappen. Kennis gemaakt met een twee nieuwe vrijwilligsters uit Engeland en een priester, oorspronkelijk afkomstig uit Manilla, die hier woont. Hij vertelde ons dat in het jaar waarop 25 juli op een zondag valt een Heilig Jaar is en dat dat in Spanje zeer gevierd wordt. Nog 3 pelgrims ontvangen waarvan de man over de totale route 10 jaar heeft gedaan. Vanwege ernstige gezondheidsproblemen heeft hij steeds een stuk gelopen. Morgen probeert hij nog naar Finistère te lopen. Een jonge vrouw uit België, zou morgen naar Finistère gaan lopen. Afscheid genomen van een Franse collega.

De vrijwilligers heten pelgrims

3 september

Vanmorgen bijna niemand in het Pelgrimsbureau. Uitermate rustig. Eindelijk een terugkom pelgrim in de Huiskamer die eerder een route had gelopen maar in Nederland bedacht dat ze toch nog naar Finistère en Muxia wilde lopen. Daarna een oudere man van 78. Hij was onderweg gevallen. En had daar nog veel stress van. Na een kopje thee hebben we hem naar de Eerste Hulp begeleid. Later kwam hij ons nog bedanken omdat wij hem naar de Eerste Hulp hadden gebracht. Dat stelde hij bijzonder op prijs. Heel haastig kwam nog een vrouw binnen. Zij had nog het een en ander te doen dus ging na inschrijving direct weer weg.

4 september

Vanmorgen vroeg waren er nog praktisch geen pelgrims. Erg stil overal. De grote drukte (van Italiaans en Spaanse pelgrims) is duidelijk voorbij nu de scholen in Spanje ook weer begonnen zijn. Een pelgrim die ons gisteren om 18.00 uur niet aantrof is vanmorgen alsnog terug gekomen. Drie pelgrims ontvangen waarvan er twee hebben gefietst en waarvan een vrouw uit het gezelschap steeds de bagage van hotel naar hotel vervoerde. Nog 2 pelgrims in de Huiskamer, vader en zoon. De vader had al eerder gelopen en nu was voor het eerst de zoon ook mee. 2 Bezoekers ontvangen. Zij kwamen een kijkje nemen in de "wereld beroemde" Huiskamer van de Lage Landen. Zij waren van Omnia Travel, een commercieel reisbureau die reizen organiseert o.a. naar Santiago, Finistère enz.. Het bezoek was oriënterend om te kijken of zij met hun gezelschap bestaande uit ongeveer 17 personen in de Huiskamer langs zouden kunnen komen na hun

tocht naar Santiago. Omdat ze commercieel zijn, is de suggestie gedaan om € 5,- per persoon te doneren. Dat deden zij graag.

5 september

Vier pelgrims vandaag geweest.

Eén vrouw liep op ibuprofen. Zij had een ontsteking onder haar voet, was vooraf naar de podoloog geweest en met een zooltje en rust zou het goed komen. Maar aangezien zij met haar vriendin was afgesproken om de camino te doen wilde zij zich niet laten kennen. Af en toe lopen, af en toe een stukje met de bus. Zo hebben ze het van Porto naar Santiago gered en hetzelfde gaan ze naar Finistère en Muxia doen (is het plan).

We hebben nu in totaal 101 pelgrims genoteerd in onze periode.

6 september

Overdracht en voorstelronde gemaakt.

**De vrijwilligers heten pelgrims
van harte welkom in het
pelgrimsbureau.**

Rúa Carretas 33 - 1e etage

Huiskamer van
de Lage Landen

De vrijwilligers heten pelgrims

Verslag van Selma en Wil

Periode 6 september – 19 september 2019

- Vervelende start door gedrag Eugene.
- Een geweldige vervanger!
- Opvallend is dat er bezoekers komen om hun partner e.e.a. te laten zien, over wat zij ooit op hun tocht hebben gezien en beleefd.
- Vader en zoon samen op pad, de zoon zich oriënterend omdat hij een herberg wil gaan starten.
- Door het systeem met nummering / volgorde voor de wachtenden beneden, gebruiken mensen de Huiskamer ook wel als wachtruimte. (Dat was de eerste week, tweede week niet meer zo gehad)
- Een pelgrim, 83 jaar, vroeg mij of ik iets onder de aandacht van het Genootschap wil brengen n.l. oudere pelgrims zouden voorrang moeten kunnen krijgen bij de (donativo) herbergen. Door ouderdom heeft hij een soort van beperking, loopt langzaam en daardoor altijd (te) laat bij aankomst. Hij is daardoor aangewezen op de duurdere herbergen waar hij wel kan reserveren.
- Een reisgezelschap van 21 personen op bezoek van reisorganisatie Labrysreizen. Waar ik dacht een interview met 1 persoon te gaan hebben werd nu een presentatie aan 21 mensen.
- Maar ontzettend leuk, mensen zeer aandachtig en geïnteresseerd. Stoelen konden we lenen van de burens.
- Vanmorgen naar de mis geweest hier in de kapel. Iedere nieuwe vrijwilliger zou deze ervaring meteen een van de eerste dagen moeten hebben. Zo wie zo voor zichzelf maar ook wat het zou kunnen betekenen voor onze bezoekers. Aandacht voor persoonlijke zaken d.m.v. een kaarsje mogen aansteken vooraan bij het altaar en toehoorders vertellen voor wie of wat dat kaarsje is bedoeld. (gisteren een bezoeker gehad die dit

zeker had kunnen gebruiken voor zijn verdriet) gelukkig kwam hij nog even terug vandaag voor een vraag, zodat ik het hem alsnog kon zeggen.

- Voor Selma en Wil is er 1 pelgrim die ze nooit meer zullen vergeten. Patrick, vanuit Nederland, St Jacobi parochie, gestart. In Noord Frankrijk door een hond aangevallen en gewond. Is toen 2 weken terug gegaan naar Nederland om de wonden te laten genezen. Maar wat ons vooral trof was de openheid, de volle overgave om ons al zijn gevoelens en emoties te tonen. Ik heb heel lang niet zo'n gelukkig mens gezien als hij. Het spatte er van af. Ik keek hem na, Patrick 49 jaar, diepe gelukzalige zuchten gevend, verliet de Huiskamer. Maar kwam nog 2 keer terug.
- Alle bezoekers zijn onder de indruk van het wandkleed.
- Er wordt in het algemeen veel gesproken over de drukte op de camino, wel of niet het verloren gaan van de authenticiteit ervan. Maar ik ervaar vooral dat de bezoekers zich veel bezighouden met bezinning en spiritualiteit, de stilte zoeken en vinden, het ervaren van bijzondere gebeurtenissen, vriendschappen, en heel blij zijn hier hun verhaal te kunnen doen.
- Er is een app: mij112, die heel eenvoudig te gebruiken is bij noodsituaties. Je hoeft alleen maar op een knoop te drukken. Dan komt er hulp en is meteen bekend waar je je bevindt. Maar ik probeerde de app op mijn telefoon te zoeken. Zonder succes. Selma heeft deze tip ontvangen. Ik zal haar er nog naar vragen.
- We ontvingen van zr. Pillinchi 2 intreekaartjes voor "Portico de la Gloria". Zeer de moeite waard om te zien.
- Goed contact met de andere Huiskamers. De Fransen vinden onze inrichting geweldig. Ik heb het gezien en ja daar valt nog veel te verbeteren qua gezelligheid.
- Deze periode veel pelgrims die vanuit Nederland zijn gekomen. 11 op de fiets en 9 wandelend.
- Al met al hebben Selma en Wil 167 gasten mogen ontvangen. De gasten wijzen op de donativa pot blijft moeilijk. Wel valt de 'Uil' meer op. Dus die stond er ook iedere dag.
- Ontzettende mooie weken gehad en met prachtige verhalen en emoties. Dankbaar!

Verslag van Fer en Erica

Periode 20 september – 4 oktober 2019

20 september

Verhalen in de thuissituatie en op het werk die over jou gaan: “dat kan jij vast niet”, “dat is niks voor jou”, loslaten en toch gaan.

Veel mensen beginnen met hun hoofd, bij aanvang van de route. Door het lopen gaat meer aandacht naar het hart.

M komt binnen staat stil en straaaaalt. Op uitnodiging komt het vertellen. Nu de kinderen uit huis zijn wilde ik naar Santiago lopen. Wist niet waarom. Onderweg bleek het thema het als kind van 8 haar moeder te hebben verloren. Boosheid daarover ging meer en meer over naar wat mensen over haar moeder haar verteld hadden, nl. dat ze zo'n stralende en positieve vrouw was. Dat stralende was zij als dochter ook. Dat was zo voelbaar daar in de huiskamer.

K vertelde op 28 augustus te zijn vertrokken uit St Jean Pied de Port te zijn vertrokken en onderweg geen enkele moeite te hebben gehad met het vinden van overnachtingsplekken. Door het lopen ervaar je dingen die niet in het dagelijks leven passen. Als de stilte in hen valt is er ruimte om ander ervaringen te beleven die niet met de logica zijn te vatten. Ik zag een roodborstje onderweg. Hij volgde ons. Ik heb al vroeg mijn opa verloren die me heel dierbaar was, Hij hield zo van roodborstjes. De betekenis van dit roodborstje was zo intens alsof mijn opa weer contact zocht. Ook “toevallig” was dat mijn zus bij haar, zij is verpleegkundige, in het ziekenhuis nu is opgenomen.

21 september,

J op de fiets komend uit Amsterdam eo. en K eveneens. J genietend van elke dag ook al is het landschap schijnbaar steeds hetzelfde, K raakt verveeld van landschap dat ogenschijnlijk hetzelfde lijkt. Afwisseling is de remedie tegen verveling. J, “beleefde ik het, zoals jij”, tegen K, dan was Amsterdam al lang afgebrand.

2 vrouwen uit Gent gestart in Porto gaan zitten en laten weten, het is zo warm van binnen, zo warm van binnen. De oudste heeft al jaren een vermoeidheidsziekte, maar de moed gevonden naar Santiago te lopen. De eerste nacht na de start gaat op aan gepieker. Het gaat niet lukken, wat als... wat als.... Nu lopen ze hier binnen trots en dus zo warm van binnen.

In de middag staan er twee jonge mensen met een geel veiligheidshes in de deuropening. Of ik kan helpen. Ze blijken op pad als ondersteuners van een vrouw in een elektrische rolstoel. Gestart in St Jean Pied de Port. Er is iets mis met de Compostela. Ze staat in de regen in haar rolstoel en niemand wil helpen. Ik ga op zoek naar onze contactpersonen en vindt niemand achter de balie. Gelukkig komt het goed en opgelucht komen ze weer boven. Ze doet het uitgebreide verhaal van Roosje, een topvolleybalster die in een neerwaartse spiraal met haar lichaam komt en nu in een elektrische rolstoel zit. Dit Roosje belooft haar inmiddels overleden man voor hem naar Santiago te gaan. Op Facebook plaatst ze haar ervaringen. Onder de noemer Roosje naar Santiago. Vele sponsors maken deze reis mogelijk. Wat een bijzonder vrouw en zo sterk om dit te volbrengen. En petje af voor haar ondersteuners. Een verhaal waard in de Jakobs ladder. Ze is een Mechelse.

22 september

De vrijwilligers heten pelgrims

Vanaf 10.00 loopt de Huiskamer vol. Er moeten stoelen bij. En wat een verschillende mensen en startpunten. Het merendeel heeft na de eerste Camino ervaring de smaak te pakken gekregen. Vaak ook overgestapt van fiets naar wandelen. De Primitivo wordt meermalen genoemd als zwaar en prettig. De rust en het ervaren van stilte worden positief gevonden en brengen verdiepende ervaringen, maar ook de wens aan gezelligheid, ontmoeten is een terugkerende behoefte. De drukte hier in Santiago is een te grote overgang. De rust in de Huiskamer wordt gewaardeerd.

Beneden in het Pelgrimsbureau wordt nu standaard met het nummertjes systeem gewerkt. Het wordt gewaardeerd omdat je weet waar je aan toe bent. Ook als dat betekent dat je de volgende dag moet terugkomen. Aan de poort is nog wel vaak door bewakers en medewerkers nog wel het nodige uit te leggen aan de pelgrims die dat niet altijd in dank afnemen.

23 september

Al om halftien neemt een groep van 12 mensen bezit van de Huiskamer. Ze blijken elkaar te kennen van koor en kerk. Na het delen van verhalen ook met de andere aanwezige pelgrims zingen ze een prachtig lied wat ieder roert. De video sturen we door. Eén van hen schreef een prachtig gedicht. Ook dat stuur ik vanuit het appartement door.

Twee dames wandelen binnen. De een wat schuchter. Zij blijkt de partner van Jeroen Goossens, schrijver van "Ver onderweg". Fer veert op. "Maar dat boek heb ik gelezen", zeer humoristisch". Met het dagboekje van haar overleden man loopt ze nu een stuk van de Camino.

Het lopend vuurtje. Eerdere bezoekers van de Huiskamer appen naar pelgrims die nog onderweg zijn. Je moet absoluut naar de Huiskamer gaan! En daar zitten ze dan alsof ze je al jaren kennen.

Uitspraak: Ik wist niet wat er gebeurde, ben erg rationeel en al vanaf de eerste dag gaan mijn zintuigen helemaal open. Dat ben ik dus ook.

24 september

Er wordt nu een paar weken met nummertjes gewerkt. Na ongeveer 12.00 uur worden geen nummers meer uitgegeven en moet je de volgende dag komen. Er is tevredenheid over omdat je weet waar je aan toe bent.

2 Nederlands-Amerikaanse vrouwen stappen binnen. Hun ouders emigreerden in 1967 naar Californië. Nog steeds Nederlands sprekend. We hadden wel naar de Engelstalige Huiskamer kunnen gaan, maar de koffie in de Nederlandse is vast lekkerder en ooooh dropjes. Ze genieten van de sfeer en de uitwisseling.

Meerdere pelgrims die eerst met de fiets gingen, kiezen er daarna voor te gaan wandelen. Ontmoeting, stilte, reflectie zijn de drijfveer.

Met een in latijn geschreven tekst van de pastoor van de Jakobs kerk in Den Haag, loopt deze pelgrim voor zijn overleden zoon. Een foto voor het wandkleed met de brief is de ontroerende vastlegging.

De vrijwilligers heten pelgrims van harte welkom in het

25 september

Bij het invullen van de gegevens. "Nou het is echt geen wandelen, noem het lopen"

J loopt voor zijn overleden zoon. Vandaag komt hij bij ons terug, wat aarzelend. "Is het niet gegaan zoals je wenste?" Nee de Compostela klopt niet. Samen gaan we naar het bureau een paar deuren verder. Ik leg hen de situatie uit. Er is begrip en men gaat mee naar beneden. Na een kwartier komt hij weer boven met een nieuwe Compostela. Helemaal naar zijn zin en nog mooier geschreven dan de eerdere versie.

Een hele groep komt binnen, nestelt zich in de stoelen en gaan uitgebreid verhalen. Ze kenden elkaar niet, zagen elkaar op Schiphol en vanaf dag 1 zijn ze een groep. Verrast over dit effect terwijl ze zo verschillend zijn.

B uit België. Haar grootste verwondering is het ontdekken van de pracht van bomen. Ik heb leren kijken. Ze laat ons haar ontdekkingen zien. Het zijn echt verhalen, bomen. Wat kunnen die ons niet allemaal vertellen.

H en P hebben al jaren het "virus". De la Plata is hun mooiste ervaring. Nu hebben ze de Inglès gelopen. Wat een asfalt wat een drukte. Waar is de stilte van de la Plata.

26 september

Beneden in de gang vraagt een donkere vrouw in het Engels of ik niet een nummertje kan regelen. Ik zeg uit grap hoe speciaal ben je dan. F achter me lopend zegt iets in het Nederlands. Wow zegt de vrouw je praat Nederlands. Met haar vriendinnen nemen we ze mee naar boven. Voelt als vertrouwde Antilliaans/Surinaamse sfeer.

M staat in de deuropening. Kon geen ticket krijgen en heeft die nacht vele beten van bed wantsen opgelopen. De tips vliegen over tafel.

Al een paar keer gaan pelgrims, met enige vorm van beperking, op pad, ondersteund door een familielid of vriend die steun biedt om de tocht mogelijk te maken.

In de routebeschrijving van 2018 staat nog steeds dat het Compostela bureau en de Huiskamer op het oude adres zijn.

De bezoekende pelgrims hebben opvallend weinig Nederlandssprekende pelgrims ontmoet.

27 september

Mag ze ook? Een Nederlands echtpaar heeft onderweg een alleen lopende Griekse vrouw aangehaakt. Zwaan kleef aan is natuurlijk een bekend fenomeen op de camino, maar Grieken lopen er nauwelijks. Natuurlijk is er ook koffie voor haar nu jullie zo lang met elkaar oplopen.

B komt recht uit de Camino. Bezweet en nat. De sfeer is wat luchtig. Nadat ze de gedichtjes heeft gelezen is er groot verdriet. We gaan apart zitten en een heel dierbaar iemand is gisteren overleden en ze wil zo graag een ticket naar huis. Samen gaan we naar het Galicia bureau omdat het spreken nog niet lukt. Ik doe het woord op haar verzoek. Ze gaat op pad.

28 september

De vrijwilligers heten pelgrims

Op 28 september staat een blij B in de deuropening het is allemaal gelukt en ze komt terug om ons te bedanken, neemt koffie en ook deel aan het gesprek.

Plots staat ook de Braziliaanse in de deuropening wonend in Nederland. Vol energie en dikke omhelzingen. Zo fijn hier te zijn in de warme koestering van de Huiskamer en ook haar vriend in haar kielzog glundert. De Compostela is binnen. Dat is nog niet genoeg want morgen vertrekt ze naar Finistère en dan naar Lissabon. Op gympen en dan weer op slippers.

Ze zoekt het religieuze in de kerken die haar te vaak gesloten zijn. Op de vraag wat de camino zelf bijdraagt aan haar zoektocht blijft het even stil. Ze noemt verbinding in unieke ontmoetingen als persoonlijk waarde en zingeving. Wat verlegen vervolgt ze haar weg.

29 september

Een mijlpaal in bezoekers. Rond de vijftig. Zeer speciaal was de aangekondigde groep van 27 mensen, deel uitmakend van een fiets en wandelgroep en begeleid door diverse begeleiders vanuit een grote GGZ organisatie. In nauw overleg hebben we er een bijzondere bijeenkomst van gemaakt met de nodige nadruk op hun persoonlijke prestatie en het bijzonder van de Camino. Fijn ook dat we de beschikking hadden over een grotere ruimte om dit te vieren. Grote tevredenheid alom.

30 september

C komt weer langs om te vragen hoe het gisteren met de grote groep gegaan is. Zo betrokken. Hij had hen onderweg ontmoet groot respect gekregen voor hun prestatie en de begeleiders.

Het blijft voor het eerst een rustige dag. Twee Friese dames lopen de camino in 4 etappes vanuit St Anna Parochie. Dit is hun laatste etappe vanuit Bilbao. Echter daar wordt van 1 van hen op het busstation de rugzak gestolen. Even niet opletten in de chaotische situatie daar en foetsie. Enorme deceptie. Aangifte doen. Zowel rugzak als de hele inhoud moest opnieuw aangeschaft en dan bemerk wat je aan uitgekende kleding en aanverwanten hebt opgebouwd. Het vertrouwen in de mensheid krijgt ook een fikse deuk. Maar ze hebben het gehaald!

M, Nederlands/Poolse, "ik hoorde zoveel verhalen over het mysterieuze van de Camino". Ben je nu achter het mysterieuze gekomen? De ervaringen komen los.

1 oktober

De nummertjes. Iedere pelgrim dient sinds een paar weken een nummertje te gaan halen. Via een Q-code kun je vervolgens zien wanneer je aan de beurt bent om de Compostela uitgereikt te krijgen.

Algemene waardering, dit is beter dan uren in de rij staan. Je kunt nog gaan lunchen of gaan douchen ed. Zijn de nummers voor die dag "op" dan helaas moet je de volgende dag terugkomen. Gaat je vlucht al vroeg dan helpt het, je ticket en paspoort te tonen.

De tijdstippen waarop pelgrims de Huiskamer bezoeken zijn elke dag verschillend. Soms al vroeg in de ochtend, met rustige lunchtijd, dan weer bv. 11 in de lunchtijd. De Huiskamer wordt letterlijk ervaren als een verademing.

2 oktober

Een bijzonder drukke dag. Over de 30 pelgrims.

A heeft de Camino nu 26 x gelopen. Iedere keer voor iemand anders. Ondanks pittige hartklachten en dito levensreddende operatie heeft hij de draad weer opgepakt. Met de nodige uitweiding en dito humor vertelt hij een paar hoogtepunten. Zou het mogelijk zijn al mijn kilometers gewaardeerd te krijgen? 17.000 km nl. Alle mensen aan tafel doen de nodige suggesties. Hij geniet zichtbaar van het meedenken.

Deceptie. W komend van Porto is onder de indruk van de vriendelijkheid en behulpzaamheid van pelgrims en bewoners onderweg. Echter tot aan Vigo. Dan is het tegengesteld. Kermis, net een vierdaagse haastige pelgrims die geen hand uitsteken. De schrik overheerst nog hier in de Huiskamer. Het overschaduwt haar mooie ervaringen.

Dit thema: "Het is net een vierdaagse, wat commercieel" komt deze 14 dagen veelvuldig voor. De reacties variëren van mild, tot aan boos.

Huiskamer van de Lange Landen Verslag van Jaap en Geke

Periode 4 oktober – 18 oktober

De vrijwilligers heten pelgrims

Vrijdag 4 oktober

Onze eerste dag in de Huiskamer. 2 jaar geleden zijn we er ook 2 weken geweest. De locatie is hetzelfde gebleven, binnen zijn wat dingen (ten goede) veranderd. De quilt van Joke Tolsma springt eruit. Er ligt een kleed op de vloer, er zijn gordijnen, onder de tafel is schuimplastic, ik neem aan ten behoeve van een betere akoestiek.

De dag begon rustig, pelgrims druppelden binnen. Een Nederlander met een medisch verleden sprong eruit. Het laatste stuk van de camino del Norte had hij met de bus gedaan, lopen ging niet meer. Hij moest en zou echter een compostolaat halen en wilde met de bus naar Sarria en vandaar naar Santiago lopen. Het leek ons niet verstandig om zo door te gaan, maar elke pelgrim kiest zijn eigen weg. Aan het eind van de middag kwam Irene van "Lopend Vuurtje". Ze is met een groep van 11 oudere dames vanaf Cap Ferrol gelopen. Ze wilde de dag erna met de hele groep komen.

Zaterdag 5 oktober

De eerste pelgrim was een timmerman, die een deel van de camino Francais had gelopen. Hij had de terugweg met opzet niet geboekt, hij vertelde dat het 2 weken duurde voor hij terug kon. Hij had een telefoon, echter zonder internet, zijn broer uit Nederland moest e.e.a. regelen. Ons advies was het via een reisbureau te regelen. Daarna kwamen de 11 dames van Lopend Vuurtje. Stoelen leenden we van de Franse bureu. We vertelden wat over de camino, beantwoordden vragen en schonken koffie. De dames gingen daarna naar de pelgrims mis van 12 uur in de Sancta Catharina. Een Nederlands stel (zij bijna 77 jaar) had gefietst vanaf Nederland en ging nog doorfietsen naar Barcelona. 's Middags kwamen 2 Belgen, een had deels alleen, deels met een vriend gefietst en kwam op zijn 60e verjaardag voor de 7e keer in Santiago aan. De ander had met een groep Vlaamse apothekers de Zilverroute gefietst. Hij had het met zijn vrouw willen doen, echter zij was 3 jaar geleden aan kanker overleden. Een Nederlander kwam nog terug om te melden dat hij via het reisbureau

tegenover het Pelgrimsbureau een ticket naar Amsterdam had kunnen boeken. Maar hoezo, 2 weken wachten op een terug ticket. Dat verhaal klopt dus niet.

Zondag 6 oktober

16 pelgrims, van wie 6 met een begeleidster vanuit Porto vertrokken waren. De begeleidster was Mieke Schrieks van In Balans op Weg. Enkele pelgrims die de camino Francais gelopen hadden, klaagden over drukte op de camino. Schoolklassen met kinderen, die veel lawaai maken. En mountainbikers met een motor, de schrik van de lopers. Opvallend was Frank, hij was uit Gibraltar vertrokken en had de Portugese route gefietst. Hij was vanaf de Albergue met een Taiwanese op zijn fietskar gekomen. Helaas was zijn geld op, hij fietste weer naar het zuiden.

Om 11 uur werden we geroepen door onze Duitse burens, de bisschoppen waren in de vergaderzaal boven. De laatste dagen was er een bisschoppenconferentie in Santiago, ze verbleven in San Martin Pinario. Er werd in de vergaderzaal uitleg gegeven in het Frans over de camino en Sint Jacobus. Mijn Frans is niet zo goed. Het enige wat ik begrepen heb is dat 3000 Nederlanders aangekomen waren in Santiago. Bij ons in de Huiskamer zijn 2300 pelgrims geregistreerd. Na de uitleg aten we een broodje in de Huiskamer, de bisschop van Rotterdam, Mgr. Van den Hende, kwam langs, gaf ons een hand en zijn kaartje. Het gebaar werd door ons gewaardeerd.

's Middags kwam een jonge vrouw van 25 jaar, Willemieke, langs ze was vanuit Lourdes gelopen. We hadden ondertussen de kleine vergaderzaal naast de keuken klaar gemaakt om gasten te ontvangen: de NVG, de Nederlandstalige Vereniging in Galicië. Ze kwamen met 18 man sterk, er waren ook enkele kinderen bij. Wij vertelden iets over het Genootschap, de Huiskamer, de achtergronden van de Jacobusroute. Zij legden uit waarom ze in Galicië woonden, enkelen vanwege hun partner, enkelen waren met pensioen, enkelen werkten voor de Europese Visserij Controle in Vigo. De koffie met stroopwafel en met name de dropjes uit Holland werden gewaardeerd.

Maandag 7 oktober

Een rustige ochtend, het druppelde binnen. De eerste pelgrim stond om 9 uur op de stoep, hij was om 5 uur uit de herberg vertrokken. Hij had gehoord dat het erg druk was op het Pelgrimsburo bij het uitgeven van compostelas, hij wilde vandaag zijn compostela halen, want hij vertrok morgen per vliegtuig naar Nederland.

Er was een Belgische wandelaar van 19 (!) jaar die uit Sarria vertrokken was en vandaag aangekomen in Santiago. Hij gaat in 2020 studeren in Zuid Afrika om later parkwachter te worden. 's Middags was het rustig, een

Amerikaanse pelgrim die een week met een Nederlander gelopen had. Een Belgische pelgrim die om gezondheidsredenen 2 km per uur liep, maar veel routes gelopen had. Ze gaf informatie in Mechelen bij het Vlaamse Genootschap. Ze vertelde dat je in Padron een Pedronia kon krijgen.

Dinsdag 8 oktober

Een rustige ochtend. Om 10 uur uitleg van de ACC voor alle vrijwilligers (dus ook voor die van de compostelas) over Jacobus en pelgrimeren. Helaas in het Spaans. Er zijn gelukkig altijd anderen die je willen helpen met vertalen. Er kwam 1 pelgrim die de Camino del Norte had gelopen. Het aantal pelgrims dat aankomt in Santiago lijkt te dalen. Terwijl enkele dagen geleden nog >1000 pelgrims per dag aankwamen en de wachttijden opliepen tot 4 uur en sommigen de dag erna terug moesten komen om een ticket te halen, lijkt het beneden nu wat rustiger te worden.

Tegen drieën 's middags komen 2 dames uit Ferrol, ze hebben de Engelse route gelopen. En daarna loopt het door met pelgrims, een Vlaams echtpaar dat de Portugese route langs het strand gelopen heeft, het viel wat tegen, het was erg druk onderweg, een stel uit Apeldoorn is vanuit Geneve komen lopen, de GR5 en de camino Francais, direkt nadat hij met prepensioen gegaan was.

Woensdag 9 oktober

Het liep storm vandaag. Beneden bij het schrijven van de compostelas, boven bij ons. Beneden werken ze vaak met 4 vrijwilligers, er komen nog steeds zo'n 1000 pelgrims per dag, alleen als je een ticket hebt kom je het gebouw binnen, en 's middags om 3 uur zijn er geen tickets meer te krijgen. Bij ons kwamen 29 pelgrims. Sommigen alleen of met zijn tweeën, twee maal een groep met begeleiding, een van LoopendVuurkje, zo'n 10 man, die uit Porto waren

gelopen en een van BenOnderweg met 5 man, die ook uit Porto gelopen waren. Volgende week komt een groep van BenOnderweg van >10 man, wel gevraagd van te voren de komst van zovelen te melden, anders is de Huiskamer te klein en ben ik alleen bezig koffie te zetten en komt het niet van of vertellen over de camino of luisteren naar de verhalen van pelgrims. Een aantal pelgrims kwam alleen of met zijn tweeën. Een pelgrim vertelde dat hij op weg was gegaan vanwege problemen met zijn vrouw, die psychische klachten had en het feit dat hij geen werk meer had. Hij had enkele camino's gelopen en ging nu naar huis voor een goed gesprek met zijn vrouw. Die avond was er met vrijkaartjes van de ACC een rondleiding bij de Portico di Gloria. Maestro Mateo, wat een geweldig werk heeft hij verricht.

Donderdag 10 oktober

We hadden een leuke ochtend. Naast de "gewone" pelgrims kwamen er een Nederlandse man en Duitse vrouw, die elkaar op de camino hadden leren kennen en verliefd geworden waren op elkaar. Ze zagen er stralend uit. Love on the camino, mooi om te zien.

Later kwam een Belgisch gezin met 3 kinderen <10 jaar, die vanuit Brussel waren gefietst. Ze bleven een jaar lang op pad. De ouders, maar ook de kinderen, waren heel enthousiast.

Moeder vertelde dat ze een jaar vrij hadden genomen van het werk omdat in haar omgeving 2 moeders borstkanker gehad hadden, het ging nu goed, maar dat was voor hun wel de reden om nu te

vertrekken. Het oudste meisje ging al "Ultreia" zingend de trap af om naar de mis te gaan. Ze hebben een site op Instagram: [velos-verts](#). 's Middags kwam Arnoud, bij het Genootschap bekend omdat hij loopt voor anderen: vicarie pro. Hij loopt voor zijn nog ongebooren kleinkind en het is spannend of hij een compostela voor hem of haar krijgt. Een Belgische jonge vrouw van 24 was vanuit haar woonplaats Edegem bij Antwerpen in haar uppie naar Santiago gefietst. Chapeau!

pelgrimsbureau.

Vrijdag 11 oktober

De pelgrims druppelden binnen. Een Nederlander was vlak na zijn pensionering begonnen te lopen en was na 4 maand in Santiago aangekomen. Arnoud had een compostolaat gekregen voor zijn kleinkind, een Nederlands echtpaar was uit Chartres komen fietsen, ze vond dat in de kerken erg de nadruk lag op de negatieve kant van het geloof, de kruisiging, Maria werd als koningin afgebeeld terwijl ze een arme vrouw was. Waar was religie gebleven in Spanje? 2 dames van tegen de 70 hadden in drie delen de camino del Norte gelopen. Ze vonden deze camino zeer fraai qua natuur, het laatste stuk op de camino Francais viel tegen, te druk, te veel stalletjes, te veel commercie. Beneden bij het Pelgrimsbureau kun je na tweeën geen tickets meer krijgen voor dezelfde dag.

's Morgens om 8 uur staan al rijen pelgrims te wachten op een ticket voor hun compostela. Pelgrims moeten weten dat ze vaak een dag extra in Santiago moeten uittrekken om hun compostela te krijgen.

Zaterdag 12 oktober

Op straat is het extreem rustig. Het blijkt een Spaanse feestdag te zijn, die van de Virgin di Pilar en de dag dat Columbus Amerika ontdekte. Alles is dicht, behalve de souvenirwinkeltjes en een enkele bakker. Er waren 2 terugkomers, 2 Nederlandse dames die naar een concert geweest waren. Een Belg zocht een doos voor zijn fiets, hij had een vliegticket met fiets bij Vueling, maar de fiets moest in een doos. Hij ging naar het vliegveld om te zien of ze daar dozen hadden. Bij navraag bij de Correos beneden bleken zij een fietsdoos te hebben. Ze versturen ook fietsen, 90 Euro, maar niet naar België. Een vrouw was in eigen tempo alleen

komen lopen, dit jaar van Burgos tot Astorga, ze had nu als thema religie. Ze kwam overal religie tegen, o.a. een priester die in een herberg een dienst hield in alle talen. Ze had het niet over religie in de kerken. Een Nederlands echtpaar was in etappes uit Geneve komen lopen, eerst de GR5, dan vanaf Vezelay de camino Francais. Ze waren geëmotioneerd na zoveel jaren Santiago bereikt te hebben. Ze hielden van de natuur, ze waren vogelaars.

Zondag 13 oktober

Buiten regent het en het blijft nog even regenen, aldus het weerbericht. Een Belgische pelgrim had 2 jaar geleden een niertransplantatie gehad en was nu vanaf Saint Jean alleen gelopen en vanaf Leon met 2 vrienden. Een Nederlands stel was vanaf huis via de UK gefietst. Hij had geschiedenis gestudeerd. Hij wist veel te vertellen over het christendom en de achtergronden van de camino. Een Nederlandse pelgrim had vanaf huis tot Tours gelopen, ze had de ziekte van Lyme en kon niet meer. Ze ging terug naar huis. Dit jaar fietste ze vanaf Tours en ze had Santiago gehaald!

Ik ben om 12 uur naar de mis geweest in de San Francisco. De kerk was vol, er waren geen zitplaatsen meer, vele pelgrims stonden. De mis was in het Spaans, er was harde muziek van een cd. Opmerkelijk was dat tegen 11.45 uur zowel de Duitse vrijwilligers als de Franse als de Engelssprekende vrijwilligers iets vertelden over wat zij doen en pelgrims uitnodigden deel te nemen aan een van hun activiteiten. Een voorbeeld voor de Nederlanders?

Maandag 14 oktober

Vanmorgen veel regen, tegen de middag klaarde het weer op. Een Nederlandse pelgrim was vlak na zijn pensionering, waarbij een groot feest was georganiseerd ter ere van het afscheid van "zijn" school, gaan lopen vanaf Porto langs de kustroute. Een landschappelijk gezien zeer fraaie route. Hij was een neef van Elly de Bruyn van de NVG en had enkele nachten bij haar en haar man doorgebracht. Een stel was nu met de bus in Santiago maar had al enkele camino's gefietst. Ik ben naar de Engelse mis in de kapel in het Pelgrimsbureau geweest, een mooie en persoonlijke mis vond ik, nadien was de uitreiking van de diploma's voor de vrijwilligers. Hiermee kunnen we thuis komen.

Dinsdag 15 oktober

Opnieuw slecht weer vanmorgen. Het aantal pelgrims naar Finistère neemt af, dit zien we als we 's morgens vanuit het appartement naar het Pelgrimsbureau lopen, evenals het totale aantal binnenkomende pelgrims. De wachttijden beneden worden korter. De eerste pelgrim had na zijn pensionering in 3 etappes vanuit Zwarte Haan (Sint Jacobiparochie) naar Santiago gelopen. Steeds had hij onderweg tegenslag, een bijna-netvliesloslating, een verzwikte enkel. Maar nu was hij er! Een pelgrim was in 100 dagen vanuit Boekel gelopen, en liep door naar Finistère. Hij had een prachtige tocht gehad en hield elke dag een blog bij via Polarsteps. Hij schreef elke dag een uur in zijn blog en had 100 volgers. Er waren 2 terugkomers die indruk maakten. De pelgrim die met de bus het laatste stuk van de camino del Norte gedaan was vanwege medische problemen en nu net uit Sarria gelopen was, 15 km per dag, en dus zijn compostela kon halen. Zijn partner haalde hem op in Santiago. Frank uit Amsterdam was er weer, hij was nog steeds in Santiago, wilde eigenlijk naar Sevilla, daar had hij een slaapadres en vrienden die hem konden helpen, maar het was slecht weer. Hij had geen geld meer, sliep in het busstation. De 20e of 23e had hij pas weer geld op de rekening. Het is altijd de vraag wat je in zo'n geval moet doen. Uiteindelijk heb ik

hem geld gegeven voor de busreis (met fiets) naar Sevilla. 's Middag kwam hij terug, hij had een treinkaartje naar Porto gekocht, daar had hij ook een slaapadres. Hij stuurt ons nog een kaartje (Huiskamer der Lage Landen), en heeft beloofd het geld terug te storten. Verder was het een rustige dag. Achteraf, bij navraag bij onze Duitse burens, blijkt dat er naast de Charitas, waar hij geweest en niet wilde blijven, naast de San Francisco nachtopvang is voor daklozen.

Woensdag 16 oktober

Er komen niet veel pelgrims, anderzijds is er volop tijd voor de pelgrims die wel komen. 's Morgens kwam een Nederlandse pelgrim, met een Zuid-Afrikaanse partner, met 2 pelgrims uit de USA. De Zuid-Afrikaanse pelgrim vertelde hoe ze haar partner had leren kennen. Een pelgrim uit de USA vertelde dat hij 3 keer bijna dood gegaan was, daarna had hij iets over de camino gelezen en nu was hij op weg gegaan vanuit Roncesvalles met een vriend. De Nederlander kende hij van zijn werk. Een Nederlandse pelgrim had onderweg een Duitse pelgrim ontmoet en was enkele weken met haar opgelopen. Ze hadden elkaar geholpen. 's Middags kwamen 2 natgeregende Nederlandse dames aan, ze waren uit Porto gelopen. Er kwam nog een Nederlands stel, terugkomers, en het werd gezellig in de Huiskamer.

Donderdag 17 oktober

Die ochtend waren er weinig pelgrims. We zetten een Ikea-kast in elkaar. Tegen elven kwamen de eersten, een stel die in etappes de camino vanuit huis hadden gelopen. Een ander stel had in 4 weken de camino Portugues gelopen. 's Middags kwam een stel dat de camino del Norte vanuit Irun had gelopen. Daarna nog een Nederlandse vrouw die in haar eentje de camino Francais vanuit Bayonne had gelopen. Chris kwam vanuit Nederland, we konden alvast bijpraten. Marion en hij nemen het vanaf morgen van ons over.

Huiskamer van

Verslag van Marion en Chris

Periode 18 oktober – 31 oktober

De vrijwilligers heten pelgrims van harte welkom in het

18 oktober

De eerste dag in de huiskamer gaf meteen een indruk van de gang van zaken. Tijdens de overdracht en het afscheid van Jaap en Geke kwam de eerste pelgrim al binnen, en die brak bij Chris in huilen uit na een paar minuten, om de stress van een over-aanwezige mede pelgrim eerder op de Camino van zich af te praten. Grappig hoe men toch weinig nodig heeft om even alles te laten gaan en zijn hart uit te storten. Daarna liep het gezellig door met allerlei mensen, met hun verhalen, allemaal gezellig, en de thee en koffie viel niet aan te slepen. De pepernoten die Marion had meegenomen vielen goed in de smaak. Chris deed tussendoor zo nu en dan een stukje van het 'rondje voorstellen' in het Pelgrimsbureau, en we ontmoetten de Fransen, de Ieren, de Duitsers, de vrijwilligers van het bureau, en alle andere diensten die in het gebouw zitten. Voor we het wisten was het half twee, snel even een broodje gehaald en toen opeens... rust. Stilte.

Een half uur later zat de kamer weer propvol, met wat Belgen, twee Nederlandse jongens die Marion bij de kathedraal had 'gespot', een Nederlandse jongedame die alleen was begonnen in St Jean Pied de Port en geïndigd met een hele Camino familie van Canadese en Amerikaanse dames, die kwamen allemaal op de thee. We brachten twee van de dames in ontmoeting met een stante pede vertaling van de mooie gedichten van Ricky Rieter. Ook een paar Duitsers die bij de Duitse huiskamer even niet terecht konden waren ook welkom. Leuk om te zien hoe mensen ook met elkaar aan de praat raken. Aan het einde van de dag zat Marion's hoofd echt helemaal vol, dus met de rugzak en de koffer even de Camino af richting Fisterra naar het appartement.

Zaterdag 19 oktober

De dag was iets rustiger dan gisteren, met toch weer een aardig aantal bezoekers, die heel relaxed soms ook wat langer aan de pepernoten bleven hangen. Eva was uit België komen lopen, een jonge dame die haar mooiste routes toch door Frankrijk had gelopen en in Spanje aangekomen toch even moest wennen aan de stress die nieuwe pelgrims toch vaak bevangt. Jacques kwam uit Porto lopen, een zeventiger die eruit zag als een vijftiger. Christ en zijn vrouw kwamen aan op de fiets uit Sevilla, hadden ook een heerlijke tijd gehad, Ben Scholten kwam uit Porto en bleek Marion's collega te zijn voor Roncesvalles in 2020. Toevallig weer! :) Ene Jan uit Voordorp kwam binnen en bleek een bekende van Marion's echtgenoot Steve te zijn, die hij in Fisterra tegen het lijf was gelopen. Marion is op zoek naar de Franse vertaling van het citaat van Jean Jacques Rousseau, dat op een geborduurde wandkleed staat en heeft de hulp van onze Franse burens ingeroepen die al hebben kunnen vertellen dat het komt uit het boek "Reveries d'un promeneur solitaire". De zoektocht gaat door. Het weer was echt weer vreselijk, met bakken kwam het uit de lucht en alle pelgrims beneden stonden kletsnat bij te komen in de rij voor hun compostela. Wij hebben gelukkig de verwarming aan de gang gekregen in de Huiskamer.

De vrijwilligers heten pelgrims

Zondag 20 oktober

We eindigden met Rousseau, dus beginnen met het nieuws dat de tekst gevonden is. Hij komt de "Confessions" en het blijkt dat de tekst enigszins aangepast is door Joke die het wandkleed gemaakt heeft. Maar we zijn eruit. Dus dat moest wel meteen even aan de Fransen gemeld worden, die zeer onder de indruk waren. :)

Het was een hele rustige ochtend, nadat we gezellig even thee hadden gedronken met Hadwig, de Duitse vrijwilliger, kwamen de eerste pelgrims pas na de lunch binnenwandelen. Daar was Roza, die al aangekondigd was door een andere pelgrim twee dagen geleden, met nog een dame en een jongeman die zijn dagboek opende, wat vol bleek te staan met prachtige waterverf tekeningen. Ze hadden ook een Amerikaanse pelgrim bij zich, een gezellige dame uit Nevada. De vrouw die met Jesse, de waterverf kunstenaar, een stuk had samengelopen, barstte spontaan in tranen uit toen ze ging zitten. Ach ja, dat gebeurt zo op de Camino he? Andy en een wandelgenoot, dame uit Limburg, waren blij met hun Camino, en gingen lekker naar huis hierna. Verder was het toch wel wat stilletjes vandaag hoor. De wachtkamer in het bureau ziet er prachtig uit, even een praatje gemaakt met Montse, die is de baas van de vrijwilligers en we mochten nog een poster ophangen in de entree. Hoe meer promotie hoe beter!

Maandag 21 oktober

Vandaag is het iets beter weer, 's ochtends echt koud op weg naar de huiskamer, met een heldere lucht.

Gisteravond waren we nog een van onze jonge gasten tegengekomen in een tapas bar, en veel mooie gesprekken, begeleid door veel wijn, zorgden voor een gezellige avond.

Het druppelde rustig door de hele dag met pelgrims. Jan was een 80-jarige pelgrim die uit Maastricht was komen lopen, in ieder geval in etappes, en nu dan eindelijk in Santiago. Hij had veel verhalen. Toen kwam Wil binnen, die was gaan lopen op de verjaardag van zijn vrouw, die november vorig jaar was overleden. Bleek dat Jan en Wil uit hetzelfde dorp, Heesch, kwamen. Dus een hele Brabantse bedoening.

Marion hield zich bezig met een blijde moeder en dochter die de Portugues hadden gedaan. Daarna kwam nog Jan-Douwe aan, een robuust ogende pelgrim, die opeens in tranen uitbrak, om daarna te vertellen dat hij in mei prostaatkanker had gehad en nu de Camino Frances had uitgelopen. Heel mooi.

Nog twee blijde gezichten, een stel, die ook de Portugues zo mooi hadden gevonden. Marion ging eerder weg om even te wandelen en naar de avond pelgrims mis te gaan in de kerk San Fiz Solovio, en om vijf over vijf werd Chris nog geconfronteerd met 4 Belgen, waar hij toch nog een tijd mee heeft zitten praten. Dus al met al werd het toch een dag vol.

De vrijwilligers heten pelgrims

Dinsdag 22 oktober

Niets bijgehouden over deze dag. Marion kreeg onverwacht bezoek van een pelgrim, die een vriendin bleek te zijn en had geheim gehouden dat ze deze week in Santiago zou aankomen. Mooie verrassing. Een van de Belgen kwam gezellig terug en heeft de halve middag aan tafel gezeten. Ines verscheen aan tafel, ze was alleen aangekomen in Santiago na de Portugues, en had het toch een beetje een desillusie gevonden. Daarbij vond ze dat ze geen compostela had verdiend, omdat ze ergens 30km de bus had genomen. Marion is even gezellig met haar gaan lunchen en heeft haar op de bus naar het vliegveld gezet, waar ze erg dankbaar voor was.

Woensdag 23 oktober

De bezoekers druppelden gestaag binnen vandaag. Heel vroeg kwam Selma binnen, onze lokale engel in nood, die als vervanger in de huiskamer had gezeten. Er waren natuurlijk weer emoties en verhalen, met als hoogtepunt de aankomst van de organisatie "I'll push you", vanuit het NVB. Geïnspireerd door de Amerikaanse gelijknamige documentaire heeft

het NVB (*Nederlandse Vereniging van Bedevaartplaatsen*) het initiatief genomen om een Camino te organiseren voor mensen met beperkte mobiliteit. Tezamen met Ben Noorloos, die ervaring had met tours, hebben ze het van de grond gekregen, en zijn met 8 rolstoelen en een leger duwers en trekkers uit

Sarria vertrokken. Ze liepen minstens 15km per dag en twee duwers met een 80-jarige rolstoeler kwam bij ons langs om de verhalen te vertellen. Heel veel steun hadden ze gehad van pelgrims onderweg, wat van applaus ging tot mensen die uren meeduwden. Het is een groot succes en

ze denken nu al aan een volgende keer. Verder kwam Maxim (Belgisch, 22 jaar) even langs als terugkomer, om een ansichtkaart te schrijven aan de lieve man die hem op de Camino del Norte gratis onderdak had verleend. Na wat online zoekwerk vonden we zijn adres terug. En nog meer Belgen kwamen er langs. En Roza viel even binnen, die was nog een paar dagen in Fisterra geweest met de bus. En toen liep Paul (70 jaar) huilend de kamer binnen, moest even geholpen worden zijn rugzak af te doen. Hij had bestraling gehad deze zomer en daarna had hij toch besloten om nog een Camino te lopen, dus het werd de Portugues, en hij heeft hem uitgelopen, een bijzondere prestatie. Iedereen heeft verhalen van bijzondere ontmoetingen, en de verbondenheid en vriendschappen die zo makkelijk opbloeien op de Camino. Om vijf voor vijf kwam een Emanuel uit de Filipijnen, die in Antwerpen woonde, van gisteren nog even binnen, met de teleurstelling die hij te verwerken kreeg over het vervoer van zijn fiets. De RENFE weigerde om zijn fiets mee te nemen in de trein naar San Sebastian, dus zijn hele plan om vanuit San Sebastian te gaan fietsen, viel in duigen. Dus dan maar alternatieven zoeken zoals de Correos of Soetens. Vanavond hebben we gratis kaartjes gekregen voor een bezoek aan de Portico de la Gloria.

Donderdag 24 oktober

Gisteravond een bezoek gebracht aan de Portico de la Gloria, een prachtig onderdeel van de kathedraal.

Het goot van de regen vandaag, echt weer zo'n Atlantisch frontje wat voorbij komt zetten.

Maar al vroeg zaten Fred en Valerie, een Canadese vriendin aan tafel. Fred was in Woerden begonnen, en Valerie in St Jean. Valerie had op de Camino geleerd dat ze zich alleen goed kon redden, en in Santiago scheidden hun wegen zich weer, ze wilde toch weer alleen verder naar Finistère. Fred was dus ook weer alleen.

Even later stond Hans binnen, Belg die in Nederland woont, die meteen in tranen uitbarstte. Hij had gewandeld met zijn vrouw, een paar etappes, en een paar maanden geleden was zijn vrouw plotseling overleden als gevolg van een hartaanval. En in al zijn verdriet kon hij niets anders bedenken dan maar weer gaan wandelen. En dat had hem goed gedaan. met z'n vrouw. En nu liep hij op de Camino del Norte, en kwam een peregrina tegen uit Noorwegen. Na de bekende heen-en-weer vragen, keek ze hem aan en ze zei: Waar is je vrouw? Wat bleek? Hij had met z'n vrouw een paar jaar geleden het Olav's Pad gelopen tot aan Trondheim, en daar bij een aardige hospitalera gelogeed. Dat was zij. Say no more. Engelbertus kwam binnen met zijn vrouw Yvonne. Hij was o.a. Van Santiago naar Padrón gewandeld, en daar de steen bezocht waar de boot aangelegd met de overblijfselen van St

Jakob. En hij heeft een Pedronia gekregen, een certificaat van het bezoek. En zijn verhaal was een plotselinge oogaandoening, in midden Frankrijk, die hem had gedwongen terug te keren naar Nederland, voor behandeling. Daarna is hij weer op pad gegaan en vond dat hij door deze gebeurtenis meer bij zichzelf 'naar binnen' had gekeken, en niet alleen nog maar naar buiten. De Camino had een andere betekenis gekregen voor hem. Marion regelde op vueling.com nog even een vliegticket terug naar Amsterdam voor beiden. En Paul, de

rechter, liep op de valreep nog even binnen. Vanavond gaan we uit eten met Selma, die heeft ingevallen in het team voor Luc en Luc, samen met Wil.

Vrijdag 25 oktober

Was heel gezellig met Selma, in Enxebre gegeten, het bistro restaurant van de Parador. Vandaag dachten we dat het nu toch wel echt rustiger zou worden, maar het tegendeel bleek weer waar! We kregen een invasie van de Ridderorde van het Heilige Graf van Jeruzalem, die met z'n dertigen een week lang over de Camino hadden getourd met een bus en zo nu en dan ook een stukje gewandeld. Aardige mensen.

Jeroen, de 2500ste

Daarna mochten we eindelijk onze 2500e bezoeker begroeten, Jeroen Franken, die vanuit Nederland was komen fietsen. Hij was heel erg blij met onze Huiskamer, om zijn verhaal kwijt te kunnen en natuurlijk ook met zijn oorkonde.

Toen kwam Silke binnen met Frank, een Nederlandse wandelgenoot, en zij had ook een fantastische tijd gehad, gelopen vanaf Irún en onderweg regelmatig gestopt om te gaan surfen. Waarom ook niet he? Frank had van Barcelona naar Montserrat gelopen met zijn zus en daarna solo van Sarria naar Santiago. Het was niet zo lang, maar het had toch een diepe indruk op hem gemaakt.

Een hele groep Belgen en Nederlanders vielen samen binnen, o.a. Tel en Dan, zij Nederlands, hij Amerikaans, maar sprak goed Nederlands. Een Belgische moeder die met haar dochter samen was gaan wandelen en de familie had ze begroet in Santiago bij de binnenkomst. Een Australische dame was daar ook aan blijven kleven, en die vond net als de anderen, de gedichtjes weer heel erg mooi. Het was zo druk, dat we niet genoeg koffiekopjes hadden!

's Middags kwam Robert, Belg uit Brussel, en een fietser, binnen. He he, hij was erg moe, en had het ook een hele ervaring gevonden.

Vandaag ons record gebroken voor het aantal bezoekers per dag: 21! Wanneer wordt het nou eens rustig? Volgende week gaat de Huiskamer dicht tot april....

Zaterdag 26 oktober

Wederom bereidden we ons voor op een rustige dag en de ochtend was ook echt rustig. Marion had tijd om bij de Amerikanen in het Pilgrim House wat te printen, en Chris ging later naar de pelgrims mis in de Franciscus kerk, waar hij ook nog kans zag een heuse tempelier in vol ornaat te omhelzen en ermee op de foto te gaan!

's Middags kwam de Duitser Karl-Heinz bij Chris langs, met medailles voor familie, die hij graag wilde laten zegenen. Omdat de Duitsers slechts parttime aanwezig zijn, kwam hij bij

ons terecht. Chris gaat de zegening regelen. En maar hopen dat het heilig licht ook een beetje op ons afstraalt.

Twee dames, uit Vlaardingen, die van Ourense naar Santiago hadden gewandeld, was een mooie tocht geweest.

En toen kwam Ton binnen, die 'gewoon' van Hoogeveen naar Santiago was gewandeld, zijn motivatie was 'geen'. "Ik ben geen ervaren wandelaar, maar slechts 50km in de Vierdaagse". Wij lagen allemaal dubbel. Toch had Ton duidelijk ook moeite met het feit dat de Camino opeens afgelopen was.

Fred, terugkomer, kwam opeens binnen. Was door bed wantsen aangevallen en had de tocht naar Fisterra onderbroken, de bus terug genomen vanaf Negreira. Hij was er helemaal klaar mee. Wilde al zijn spullen eigenlijk weggooien, want hij wist dat zijn vriendin niets meer het huis zou binnenlaten. We hebben hem toch nog kunnen overtuigen om gewoon de rugzak in de droger te gooien, want dat doodt bed wantsen en hun eitjes. En dat was weer een dag. Op het plein was het druk, morgen komt de Correo de Gallego aan, een hardloophwedstrijd. Ook gegeten in een restaurantje, met menu de la casa, voor 10,80. De wijn was niet te zuipen.

Zondag 27 oktober

Thea en Bert uit Porto. Jan en Charlotte fietsen uit Sevilla. Gert uit Hoogeveen en Noor uit Ravensteijn.

Piet uit Madrid, via Sahagun gelopen. Peter en Yolanda, zij uit St Jean en hij erbij vanuit Leon.

Karl Heinz kwam zijn medaillons ophalen, die keurig gezegend waren. Hij was erg blij.

Gert en Noor

Maandag 28 oktober

Piet kwam nog even langs voor de koffie, Hannie, ook al eerder aangekomen pelgrim, ging lekker bij de kachel zitten met haar dagboekje, en toen kwam Selma met haar Koreaanse vriendin binnen. Chris had leuke speldjes voor ze gekocht en ze gingen zich aanmelden als vrijwilliger voor het Pelgrimsbureau. Leuk!

Leja had vorig jaar in de Huiskamer gewerkt en nu net van Ferrol naar Santiago gewandeld. Het was een hele drukte, en gezellig.

Ene Hans kwam uit Oviedo lopen. 's Middags kwamen zowel de Franse als de Duitse priester even kennismaken. Hele gezellige mensen, ze bleven allebei plakken. We zien nu wel dat het aantal pelgrims wat aankomt op het bureau iets begint af te nemen, maar toch nog wel rond de 500 of 600 per dag.

Dinsdag 29 oktober

Vandaag hadden we maar 2 bezoekers, maar wel 2 interessante. Eerst kwam de enige pelgrim van de dag voorbij, LieVen uit België, die langzaam maar zeker, hardop denkende, en zijn gedachten ontwikkelend, tot allerlei inzichten kwam. Hij had de Norte gelopen en was ook nog geld aan het inzamelen voor kankerbestrijding. Het gesprek met LieVen was belangrijker dan de Don van de kathedraal, die stond te wachten om ons een certificaat met zegening van St Jakob uit te reiken voor onze verdiensten. We waren er nog net op tijd, maar hadden wel (helaas?) alle toespraken gemist.

's Middags kwam Elly, van de Nederlandstalige Vereniging in Galicië, langs. Was heel gezellig, leuk om elkaar te leren kennen, en we gaan verder brainstormen over eventuele activiteiten waar de vereniging mee kan helpen.

Toen we weg liepen, na vijf uur, zaten er beneden nog 4 Nederlanders te wachten op hun compostela. Snel een kaartje uitgereikt en hopen dat ze morgen even langs komen op de koffie.

Woensdag 30 oktober 2019

Rustig vandaag, alvast begonnen met flatje schoonmaken, was doen. De droger is echt aan pensioen toe, de kleren stinken die eruit komen.

Een pelgrim komt 's ochtends op de koffie, en 's middags nog 2 x 2 dames, twee schoonzussen die de Frances hebben gedaan en helemaal verbaasd waren hoe goed het ging. En een moeder en dochter die vanuit Vezelay zijn komen wandelen. Heel relaxed allemaal, en blij.

Twee pelgrims van de groep Camino Anders Bekeken, een groep wandelaars met en voor slechtzienden vonden het ook gezellig bij ons en komen hopelijk morgen met de hele groep langs.

Om 10 voor 5 kwam Paul nog langs, die meldde dat de SVB toestaat om in het rugzakje (een regeling voor persoonlijke ontwikkeling de Camino te stoppen, dus hij had er zijn voordeel mee gedaan. Jack viel ook nog even binnen, met een Ierse pelgrim, hij wilde haar zo graag even onze huiskamer laten zien en dat mocht nog net. Dus al met al toch weer aardig wat bezoek gehad op de voorlaatste dag van ons vertrek.

Pelgrims van Camino Anders Bekeken

Enkele opmerkingen op Facebook over de Huiskamer:

